1884 TIZENNYOLCZADIK ÉVFOLYAM. 247. SZÁM. BUDAPEST, SZOMBAT, SZEPTEMBER 6.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
KÉZIRATOKAT VISSZA NEM KÜLDÜNK.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy egész évre 20 frt | Egy negyedévre 5 frt
Egy fél évre .. 10 frt | Egy hóra 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám 6 krajczár.

EGYETÉRTÉS

KIADO-HIVATAL:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Bécsben: Főügynökségünk: Stern Moritz hirdetési irodája, I. Wollzeile Nr. 22.
Oppelik A., I. Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolf, I. Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I. Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és Társa, I. Wollzeile Nr. 12.
Dukes Miksa, I. Riemergasse Nr. 12.
Schalek Henrik, I. Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I. Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Párisban: R. Mosse, 40, r. Notre-Dame-d.-Vict. Agence Havas (place de la Bourse).

Tót irodalmi nyelv.

Az ágostai hitvallásu evangelikusoknak dunáninneni szuperintendencziája most tartja ülését Pozsonyban. A gyülés folyásáról szóló jelentések oly természetüek, melyek fölötte alkalmasak mélyen elszomoritani minden magyar embert, de kivált a lutheránus egyház minden olyan hivét, a kiben hazafias érzelem lakik s ad reá valamit, hogy az egyház, a melyhez tartozik, hazafias jó hirében nemzetiségi velleitások által ne csorbittassék s oly gyanusitásoknak ki ne tétessék, a melyeket szive mélyéből repudeál.

Lapunk álláspontja nem ismeretlen a közönség előtt. Vallási és nemzetiségi tekintetben mindig a legszélsőbb határokig menő türelemnek voltunk szószólói. Nem csak szabadelvüség-, de egyuttal hazaellenesnek jelentettünk ki minden áramlatot, mely akár a felekezetek, akár a nemzetiségek közötti béke megrontását vonná maga után. Barátai és sürgetői voltunk a teljes vallásszabadságnak. A nemzetiségek irányában készek voltunk minden jogosult igény megadására s nem egyszer mertük kimondani, hogy az egész országra nézve csak nyereség lenne, ha különböző ajku polgárai közt a nemzetiségi áldatlan visszavonás helyett a kulturális téren fejlődnék ki verseny. Az ország érdekében állónak mondottuk, hogy legyen a szerbnek, románnak, tótnak s a többi nemzetiségnek is a maga Petőfije, Vörösmartyja, fejlődhessék szellemileg és anyagilag s érvényesüljön szabadon, természetes képességei és géniusa szerint.

Nemzeti elfogultságról bennünket senki nem vádolhat. Elmentünk egész addig a vonalig, a melyen tul menni már öngyilkosság lenne.

De a mit az utóbbi időkben — némi szélcsend után — tapasztalni vagyunk kénytelenek, az komoly gondolkozásra késztet bennünket, ha vajjon eddig helyes utakon jártunk-e. A felvidéki tót ajku nép szereti hazáját; de azok a nyugtalan lelkek, a kik szószólóinak tolják föl magokat, mindent elkövetnek, hogy oly irányba tereljék, mely az országra nézve végzetessé válhatik, ha nem akad, a mi jó eleve utját állja.

Tanubizonyságot tesznek erről a pozsonyi szuperintendencziális gyülésen történtek is.

Sokak szemében ártatlan dolognak tetszik az a követelés, hogy a kerület gimnáziumaiban a tót nyelv kötelező tantárgygyá tétessék. Főkép azok előtt, a kik azt hiszik, hogy az egész kerület csupa tótból áll, egész természetesnek látszik, hogy az anyanyelv kötelezőleg tanittassék.

De nem ugy áll a dolog. Még a dunáninneni kerületben is fölös számmal vannak más ajkuak, a kiknek gyermekei előtt a tót nyelv idegen.

Azért mérsékelték a turóczi provokativ inditványt a gyülésen oda, hogy a tót nyelv tanulása azokra, a kik belekezdtek, legyen kötelező. És ezt határozatilag ki is mondta a kerületi gyülés, ugyanakkor visszautasitván az inditványt, hogy az anyakönyvek és a kerületi gyülések jegyzőkönyvei az állami adminisztráczió nyelvén vezettessenek.

Ha a lelkész és hivei közt való érintkezés esetéről volna szó, senkinek nem lehetne kifogása az ellen, hogy a lelkész azt a nyelvet használja, melyet a hivek beszélnek s legjobban megértenek. De az anyakönyvi kivonatok és kerületi jegyzőkönyvek nem a lelkész és hivei közti érintkezésben, hanem az állami, illetőleg egyházi hatóságokkal való érintkezésben szerepelnek s ezek előtt vannak hivatva okmányi természetüket érvényesiteni. S a pánszlávok az inditványokat mégis megbuktatták.

A tót nyelvet pedig, bizonyos föltételek között kimondák kötelező tantárgynak a középiskolában. Melyik tót nyelvet? Azt talán, melyet a nép beszél és megért? Óh nem. A tót nyelvujitók készitettek a magok használatára egy egészen külön álló irodalmi tót nyelvet, mely a nép által használt idiomáktól ép oly távol áll, mint például a csehtől, a szerbtől, a lengyeltől. Azt az irodalmi tót nyelvet mivelői akként fejlesztették, hogy azt a nép nagy zöme ép oly kevéssé érti meg, mint nem, például a görögöt. Egy valóságos holt nyelvet csináltak, melyet társas érintkezésükben még magok a tót literátorok sem használnak. De ők ezen a nyelven irják könyveiket s ezen a nyelven papol a népnek a pap a templomban.

De valamint a latin nyelvet nem teszi élő nyelvvé az, hogy a római katholikus templomokban azon foly a lithurgia, ép oly kevéssé válik az irodalmi tót nyelv élő nyelvvé azért, mert a pap azon prédikál. Az eredmény csak az, hogy a más nyelvhez szokott nép papját nem érti meg s igy be sem is fogadhatja e nyelven adott oktatásait. Talán épen ez a szerencse a dologban.

De ha aztán egy ilyen holt nyelvet akarnak kötelezővé tenni a középiskolákban a klaszszikai nyelvek rovására: akkor aztán ne beszéljenek nyelvkényszerről, mert valósággal ők azok, a kik a nyelvkényszert a legvadabb mértékben gyakorolják és alkalmazni akarják. Még pedig minden igazi gyakorlati haszon nélkül. Mert a ki magyarul megtanul, arról nem mondhatni, hogy oly valamit tanult, a minek az életben hasznát nem veszi. De mi haszna van egy olyan nyelv tudásának, melyet egy igen-igen szük körön kivül egyátalában senki sem beszél, de meg sem is ért.

Jó lesz ezt azoknak, a kik az ágostai evangelikus egyháznak hivei, de egyuttal magyar hazafiak is, fontolóra venni, s meggondolni: vajjon pánszláv hitsorsosaiknak — fájdalom, hogy ilyenekről kell beszélnünk — megengedik-e, hogy a legbrutálisabb alakban azt gyakorolják, a mi ellen minden ok nélkül, de minden lépten-nyomon épen ők tiltakoznak: a nyelvkényszert in optima forma.

Budapest, szept. 5.

A berlini lapok ama hirére vonatkozólag, hogy gróf *Széchenyi* Imre, Ausztria-Magyarország nagykövete a német udvarnál, állásáról lemondani szándékoznék, azt irják lapunknak bécsből, hogy e hir valótlansága már az indokolásból is kiderül, mely az állitólagos lemondási szándék megmagyarázására felhozatott. (Egyik berlini lap azt irta, hogy gr. Széchenyi lemondani szándékozik, mert a legközelebb lefolyt fontos értekezések részleteiről nem eléggé értesittetett.) «Bécsi illetékes körökben», irja odavaló levelezőnk, «nem is tudnak semmit a nagykövet lemondási szándékáról, a mi pedig azt az állitást illeti, hogy helyébe *Pasetti* báró volna kiszemelve, mindenki tudja, hogy ez a diplomatánk, ki ezelőtt berlini nagykövetségünknél tanácsos minőségében müködött, csak nem régen foglalta el osztályfőnöki állását a közös külügyminiszteriumban; az a kombináczió tehát, hogy báró Pasetti állásában változás történjék, tehát már e ténynél fogva sem valószinü és teljesen megbizható forrásból csakugyan hallom, hogy ilyen változás ki van zárva.»

Tengerentuli expediczióra készülő hadihajóinkról közlött hireink kiegészitéseül oly részletekről értesülünk, melyek nyomán megelégedéssel konstatálhatjuk, hogy e kiküldetésnél kereskedelmi érdekek és nem oly foglalási ábrándok fognak tekintetbe vétetni, a melyekről a kósza hir szólott. Mint ugyanis egy másik bécsi levelezőnk irja, a polai kikötőből kiinduló *Saida* naszádhajó utját, mely októberben *Ausztráliába* indul, a külügyminiszterium konzuláris osztályának egy tisztviselője fogja kisérni. A külügyminiszterium t. i. a hadügyminiszterium ajánlatát felhasználván, *Saniczek Zdenkó* alkonzult, egy kereskedelmi ügyekben gyakorlott hivatalnokát fogja megbizni, hogy a nevezett hajón Ausztráliába utazzék. A Saida, melyen Saniczek alkonzul utazik, a következő kikötőket fogja érinteni: Gibraltárt, Bahiát, Capvárost, Adelanet, de Melbournet, Sidneyt, Anklandot, a Samoaszigeteket; Jávának, Borneonak és Philippinak egyes kikötőit, továbbá Singaporet, Ceylont és Adent. A magyar és osztrák kereskedelmi miniszteriumok a kereskedelmi kamarákat a Saidának emez utjáról értesitették és egyszersmind felszólitották őket, hogy óhajaikat, a mennyiben kereskedelmi összeköttetéseink iránt érdeklődnek, tudassák a miniszteriumokkal, Saniczek alkonzul pedig a külügyminiszteriumtól oda utasittatott, hogy az érdekelt iparos körökkel és társulatokkal tegye magát érintkezésbe. Saniczek alkonzul, ki levelezőink állitása szerint már a mult évben a monarchia legfontosabb kereskedelmi s iparos helyeit bejárta (Magyarországéit is? Szerk.) és mint emlitve volt, a kereskedelmi téren gyakorlott ember, a Saida által érintett helyeknek minden közgazdászati és kereskedelmi viszonyait pontosan tanulmányozni és figyelmét leginkább arra fogja kiterjeszteni, hogy az ottani piaczokat kivitel vagy bevitel tekintetében meg lehet-e nyerni Ausztria-Magyarország számára.

A horvát választási mozgalmakhoz. A zágrábi *«Pozor»* szerint a Sztárcsevicsisták a független nemzeti párt jelöltjei ellen nagyobb vehemencziával küzdenek, mint a kormány jelöltjei ellenében. Ezen a *Pozor* nem csodálkozik; azon sem fog csodálkozni, ha a jogi párt hivei örömestebb fognak szavazni a kormánypárt jelöltjeire, mint a horvát független ellenzék férfiaira. A kormány nem igen akadályozza meg még azon agitácziókat sem, melyek ez ellenzék jelöltjei ellen kifejtetnek a jogipárt részéről, kivált oly kerületekben, hol a két ellenzéki töredéknek egyenetlensége a kormány jelöltjének biztositja a többséget, a győzelmet. A kormánypárt könnyen végezhet a Sztarcsevics-pártiakkal, ha az eddigi irányban tovább halad, s meg nem változtatja taktikájának módját. A «független nemzeti párt»-tal azonban nem oly könnyü a dolog. Mi különben — ugymond a *Pozor* — várhatunk, az események igazat fognak adni, tán előbb, mintsem a jogi párt hivei gondolják. Ez események bekövetkezését maga a párt sietteti. *Karlóczán*-a szerbek a horvát tartománygyülésre jelöltül *Sztankovics* Dánielt, a horvát országos kormány belügyi osztályfőnökét léptetik fel. A horvát tartománygyülési képviselőválasztások határidejéről jelenti az *Agr. Ztg.*: Varasdin-Töplitzen a választás kezdődik e hó 16-án délelőtti 9 órakor, s tart déli 12 óráig. Viniczában a választás e hó 19-én délelőtt lesz 9-től 12-ig, Ivaneczben e hó 18-án, Belovárban e hó 18-án, Klostarban e hó 16-án, Beliki-Grdjevaczban e hó 16-án, Garesniczában e hó 17-én, Krasiczában e hó 17-én, Noviban e hó 17-én — mindenütt délelőtti 9 órától déli 12-ig. Zágrábban mind a két ellenzék felléptette már jelöltjeit. A függetlenségiek jelöltjei: Pogledics, Czrnadak György és dr. Derencsin. A jogpárt jelöltjei: Folnegovics Ferencz, Sarcsevics Dávid és Starcsevics Antal.

VIDÉK.

* **A soproni** városi közgyülésen a soproni evangelikus község iskolájának segélyezése végett a városhoz intézett folyamodvány heves, több óráig tartó vitát idézett elő, melyben ugy a kath., mint a protestáns városi atyák élénk részt vettek. Az ev. község folyamodványát arra alapitja, hogy az 1881. szeptember 3-án tartott városi közgyülés a katholikus község iskolája fenntartására 30,000 frtnyi segélyezést szavazott meg, azonkivül a város tulajdonát képező «Casino kaszárnyát» mint iskolai czélokra szánt épületet is átengedte, a mi egészben 63,000 frt értéket képvisel, tehát neki — az evang. községnek — ugyanaz a joga van a segélyezést igényelni. Az akkori határozat ellen felebbeztek a belügyminiszteriumhoz, a honnan 7317. szám alatt rendelet érkezett, melyben a miniszter azt mondja, «hogy ezen határozat felett érdemileg nem intézkedhetik, mert az ottani evang. hitközség által hasonló arányban való segélyezés végett a város közönségéhez folyamodvány adatván be, a két hitfelekezet segélyezésének kérdése oly ügyet képez, mely helyesen csak együttesen és egymással kapcsolatban vehető érdemleges tárgyalás és elbirálás alá.» E rendelet valamint a politikai és jogi szakosztály véleményének felolvasása után a vitát *Montag* Jakab ügyvéd nyitotta meg, ki főkép ezen szerkezetnek jogi oldalát fejtegette. Dr. *Töpler* az 1868. évi 68. t. cz. 25. §-ának szempontjából indul ki, mely azt mondja: «Minden iskola, mely városi pénzek által támogattatik, városi iskola.» Tehát a kath. iskola, ha a kath. konvent tulajdonát képezi is, mégis városi. Ő az 1881-ki határozat feloldását, továbbá az egész szerződés átvizsgálását inditványozza. Mert ugyanazon joggal, mint a katholikusok, az evang. és izr. hitfelekezetek is igényelhetik a segélyezést, mely terheket azután a város alig birná elviselni. *Poda* Endre apátvárosi plébános beszédjének élét az előtte szólott protestáns Töpler ellen forditotta. Igen melegen szólal fel a felekezeti iskolák fentartása és ezeknek a község általi segélyezése ügyében. Már a jogi szakosztályban preczizirozta álláspontját és a tagadás politikáját, melyet Szilvásy az ő különvéleményében követett, meggyengiteni igyekezett. (Szilvásy ugyanis tagadja, hogy a város patronusa volna a kath. egyháznak.) Daczára a kiegyezési bizottságnak, mely katholikusok és protestansokból állittatván össze, annak idején müködött, jónak látták Budapesten a cselszövők szerepét játszani. Sajnálja, hogy egy frivol latin közmondást kell idéznie: «Az iskolában a törvények szüzek, a nyilvánosságban pedig megromlanak.» Kund Frigyes ügyvéd: Minden hitfelekezetnek szolgáltassék igazság, neki nem imponál a hosszu éveken át tartott uzus, hanem a törvény. Pártolja a jogi szakosztály inditványát. — *Meller* Manó kéri az izraelita iskola segélyezését. *Gebhard* városi ügyész óhajtaná, ha ez a felekezeti kérdés a tanácsteremből kiküszöböltetnék. Szónok a jogügyi szakosztály véleményét pártolja és azzal végzi szavait: Teremtsünk békét és a város javára czélzo hasznos müködésünket ne engedjük megzavartatni. Miután pro és contra még számosan szólottak, nagy zaj és az elnök folytonos csengetése után névszerinti szavazás alá bocsáttatott a kérdés. Összesen 39 beadott szavazat közül 27 a jogügyi szakosztály véleményét (a 30.000 frt engedélyezését) pártolta, ellene pedig 5 szavazó tiltakozott, 7 képviselő pedig egészen visszavonult a szavazástól. Dr. Keszler Károly különvéleményt és felebbezést jelentett be.

* **Szeged város** I. kerületének s egyuttal a dicsőszentmártoni kerületnek képviselője *Tisza* Lajos gróf — mint az *Ellenzék* értesül — a szegedi mandátumot tartja meg, a dicsőszentmártonit pedig átengedi br. Kemény Jánosnak, ki tudvalevőleg régi hü kerületét (a tekeit) átadta Elekes Györgynek és Kolozsra ment, de ott Haller Rezsővel szemben elbukott. Most Kemény János báró számára Dicső-Szent-Márton van kiszemelve. Tisza Lajos szombaton (szept. 6-án) fog megjelenni Dicső-Szent-Mártonban, hogy beszámolót tartson a multakról, megköszönje a mandátumot és maga helyett Kemény János bárót ajánlja. A kerületben még a legnyakasabb kormánypártiak is duzzognak, hogy a szegedi gróf az ő megkérdezésük nélkül akar maga helyett egy más jelöltet megválasztatni, az ellenzéki választók pedig épen határozott akczióra készülnek.

* **A temesvári** «*Luminatoriulu*» 67-ik számában egy hirdetményt tesz közzé, melynek értelmében Lugoson a kizárt tanulók segélyezésére egy bizottság megalakult, a mely kezelni fogja a begyült adományokat.

A dunáninneni ág. evang. egyházkerület közgyülése.

(Második nap.)

A dunáninneni ág. ev. egyházkerületnek pozsonyi közgyülése tegnap e hó 4-én folytatta tanácskozásait. Távirati tudósitásunkban megemlékeztünk röviden az ülésről. melynek lefolyásáról pótlólag közöljük a következő részletes tudósitást:

Geduly szuperintendens napirendre tüzte az anyakönyvek magyarul való vezetésének ügyét.

Trsztyénszky jegyző olvassa az egyetemes gyülés jegyzőkönyvét, mely szerint a tiszai egyházkerület inditványozza, hogy az összes ev. egyházak anyakönyvei kizárólag magyarul vezettessenek. Kéri, hogy ez ügyben nyilatkozzon a kerület.

Baltik esperes nyilatkozik és külön inditványt ad be, mely igy hangzik: «A tiszai kerület inditványa elejtetvén, a közgyülés az egyes hitközségek autonom jogait az anyakönyvek vezetése körül sértetlen kivánja hagyni.

Schleiffer, a pozsonyi esperesség képviselője, a tiszai inditványt pártolja, s ha leszavazzák s egyedül marad is, nyilatkozatát kéri jegyzőkönyvbe vétetni.

Pozsony város képviselője csatlakozik előtte szóló véleményéhez, s az inditványt pártolja, mert nem látja benne az autonom jogok megsértését. Hivatkozik arra, hogy ezelőtt a latin nyelv használtatott e czélra.

A mosonyi esperesség hasonlóképen a pozsonymegyei esperesség mellé csatlakozik.

Geduly szuperintendens felszólitja az esperességeket, hogy jelentsék be, mely egyházak fogadták el eddig önként a magyar nyelvet, mert tudtával sok egyház már is magyarul vezeti az anyakönyvet, ezektől el nem veheti e jogot; igy Pozsonyváros, P.-Szent-György, Mi-érdi, egy falut kivéve egész Mosonymegye, 4 liptói és több trencsénmegyei egyház stb. Ajánlja, hogy a gyülés tudomásul vegye, miszerint mult évben több egyház önként fogadta el e czélból a magyar nyelvet, továbbá tény, hogy az egyházak az 1868-iki XLIV. t.-cz. 14. §. adta joguktól meg nem fosztathatnak, mert jogukban áll az anyakönyvet azon nyelven vezetni, a hogy akarják.

Hodzsa turóczmegyei esperes hasonlóképen a 68-iki törvényre hivatkozik, mely az egyházközségeknek szabad jogot ad, e törvény ellen mit sem lehet határozni s igy a tiszai kerület inditványát nem pártolja. Szólásra felszólitja társ küldöttét,

Jeszenszkyt (Turóczm.), ki szintén a törvényadta autonom jogra hivatkozik, mely ellen mit sem lehet tenni.

Novák árvai esperes pártolja a turóczi nyilatkozatot.

Dohványi trencséni küldött szerint a szuperintendensi és liptói javaslat közt nincs elvi különbség, csak expediens, bizonyitéka mindkettő annak, hogy a törvény érvényes és autonom jogot ad, melyet elvenni nem lehet; csekély változtatással a szuperint. inditványát fogadja el.

Erre felkel *Hurban*. (Halljuk! Nagy zaj.) A kérdéshez szólva, nem helyeselheti a tiszai inditványt. Csodálkozik, hogy ez a kérdés szőnyegre kerülhetett, holott ez 1868-ban törvény utján elintéztetett és bevégzett, világos ténynyel, törvénynyel állunk szemben. — Különben beismeri, hogy az állam magyar, de lakik benne több más nyelvü nép is, mint pl. a tót. Ha már e különben is elnyomott és sanyargatott népet utolsó kincsétől, a nyelvétől is megfosztják, akkor Magyarországon nincs igazság. (Felszólalások: viborno (nagyszerü) chvalitebne (dicséretes) stb. Mozgás). Nem megy az olyan könnyen, hogy a magyarok még anyakönyveinkből is kiküszöböljék a tót nyelvet. (Tetszés. Zaj.)

Richter ügyvéd (Pozsonyváros) szerint kétséget sem szenved, hogy a 68-iki törvény szerint az egyházaknak ebben autonom joguk van. De az anyakönyvek vezetése egy az állam által az egyházra bizott funkczió, *az állam nyelve pedig a magyar, kell hogy ez iratok magyarul vezettessenek.* De czélszerüség szempontjából is ajánlatos, mert a tót irás leforditásáért 3 frt tolmácsdij fizetendő s ezzel is a népet nyuzzák. — Az autonomiát ezzel nem látja sértve és pártolja a tiszai inditványt a pozsonyvárosi esperesség nevében.

Erre *Mlahasnik* nyitrai küldött tótul szólal fel. (Nagy zugás. Magyarul! magyarul!) Ha én meghallgattam a magyarul beszélőket, hallgassanak meg engem tótul. (Zugás.) Folytatja tótul s nagyon kardoskodik a tiszai inditvány ellen, a törvényadta jogokra hivatkozva.

Geduly kéri, hogy a konstatált tény, a meglevő törvény alapjáról: az 1868-ki trvczikkből induljanak ki. Pozsonymegye nem pártolja sem a szuperint., sem a liptói inditványt és a turóczi inditvány felett mindenesetre szavazást kér.

Szentiványi erre közbevetőleg azt a kérdést veti fel, hogy a szuperintendens ama kérdésére, Mosonyt kivéve, miért nem válaszolt egy esperesség sem, hogy az anyakönyveket mely egyházak vezetik magyar nyelven?

Erre az esperesek egyenkint bemutatják ama községek jegyzékét, melyek magyarul vezetik anyakönyveiket. (Lásd Geduly beszédében felsorolva). *Szentiványi* ezután a szavazásra kerülő inditványokat helyes alakba öntendő, a szuperintendens előterjesztését igy fogalmazza: Hogy ezek és ezek a községek már is magyarul vezetik az anyakönyvet, ezt a közgyülés tudomásul veszi s kimondja, hogy a községeknek az 1868-iki törvényen alapuló jogainak elvételébe bele nem egyezhet.

Baltik liptói esperes, részint hogy a vitának vége legyen, részint a tisztelet és egység tekintetéből az elnöki formulázást elfogadja s a magáétól eláll. Marad e szerint szavazásra két inditvány: az elnök inditványa és a Pozsonymegye küldötte által előadott javaslat, a tiszai kerület határozatának elfogadása érdekében.

Szentiványi kijelenti, hogy ha formuláréját el nem fogadják, az egyetemes gyülésen e kérdésben nyilatkozni fog.

Leska János nyitrai esperes ugy látja, nem az apostoli gyülés mintájára megy ez a gyülés, mert ott engedtek egymásnak, itt meg azt akarják, hogy az egyik mindent engedjen, a másik fél nem akar semmit engedni.

Tudományos aproságok.

(A csillagok csillogásának szine és az időjóslás. — Különös jelenség a nap fényképében. — Gőzgép tüz nélkül. — Uj szerkezetü elektromos vaspálya. — Uj elektromos izzó lámpa. — Elektromos dörzsfék. — Kék vagy barna üvegekbe tegyük a nap é-nyen könnyen bomló anyagokat? — Üveg mint az öntött vas versenytársa.)

Ha valamely csillagnak képét egy oly távcsövön nézzük, a mely egy ugynevezett scintillométerrel, vagyis a csillagok csillogását feltüntető eszközzel van ellátva, akkor egy körivet látunk, a mely a csillag csillogásakor a hét ismert szivárványszinben ragyog. *Montigny* K. belga csillagásznak már rég feltünt az a körülmény, hogy a körivben a kék szin esős időben különösen feltünő, szintugy akkor is, ha eső van közeledőben. Ez oly szabályosan szokott ismétlődni, hogy az emlitett buvár a kék szinnek uralkodásából a scintillométerben mindig biztosan esőre következtethetett és következtetésében csak igen ritkán csalódott. Mult év junius havában azt észlelte, hogy néhány hónap óta a csillagok szinképében a kék szin háttérbe szorul és helyette a zöld szin lép előtérbe. Ebből azt következtette, hogy az évben a levegő felső rétegeiben a viztartalomnak csekélyebbnek kell lenni, mint az előző években, és megjósolta azt, hogy az 1883-ik év folyamában hosszantartó esőzések nem lesznek. Ez a jóslata kevés kivétellel majdnem az egész kontinensen beteljesedett. Ez év tavaszán a brüsszeli tudományos akadémia elé ugyancsak oly értelmü előterjesztést tett, mint tavaly, állitván, hogy Belgiumban az idén kevesebb esőzések lesznek, mint az előbbi években. Azt találta ugyanis, hogy a csillagok csillogásakor látható körivben e kék szin még gyengébb mint tavaly és annak rovására a zöld erősbödött, valamint az idén a különben gyönge ibolya is jobban kiválik. — A csillagok csillogásának kék szine és a levegő viztartalma közötti összefüggés okát az ujabban több buvár (Spring, Soret) által kimutatott ama tényben keresi, hogy a fény, a mely tiszta vizen hatol keresztül, kéknek látszik. Az állócsillagoktól hozzánk érkező fénysugarak tehát, annál inkább lesznek kékek, minél több vizgőzt érintettek légi utjokban. Ellenkező esetben, ha a levegő kevés vizpárát tartalmaz, vagyis száraz időben, a fénysugarak gyengén fogják a kékszint feltüntetni. Igen fontos és érdekes ez a felfedezés nemcsak a tudományra, de a gyakorlatra nézve is, a mennyiben idővel igen jól fogják értékesithetni.

Az időjóslásnak egy másik módját *Zenger* V. fedezte föl a nap-fényképek készitése közben. Már 1875-ben észlelte azt, hogy nagy zivatar előtt, a midőn még az ég egészen tiszta volt és legfeljebb csak egyes, gyorsan haladó apró felhők tüntek föl rajta, a nap fényképe világos, tisztán határolt ellipszis alaku sávok által volt körülvéve, a melyeket elnyelési öveknek nevezett el. Ez a tünemény megszünt akkor, midőn a zivatar kitört. Azóta naponkint tesz észleleteket ez irányban, és azt találta, hogy ezen övek a napban mindig csak akkor mutatkoznak, ha zivatar van közeledőben 12—24 órával megjelenése előtt jelzik a zivatart, a nélkül, hogy ennek közeledését a légsulymérő és a mágnestü mutatná. Azt is észlelte, hogy ez a tünemény 10—13 napi időközökben rendesen ismétlődik, tehát periodikus fellépésü, mi különösen azért fontos, mert nagybecsü időjóslás válik általa lehetségessé nemcsak rövid időtartamokra, de esetleg egész évre is.

Ez év elején nagy feltünést keltett egy aacheni szódagyár-tulajdonosnak, *Honigmann* M.-nek találmánya, a «tüz nélküli gőzgép.» Azóta gyakorlati alkalmazása is sikerült. A tüz nélküli gőzgép eszméje voltaképen nem *Honigmann*-é, mert annak megvalósitásán fáradozott már 1823-ban *Perkins*, ki azonban felhagyott tervével. 1873-ban Amerikában bizonyos dr. *Lamm* ujitotta megint fel *Perkins* eszméjét és szerkesztett is olyan mozdonyt, mely rövid utra tüz alkalmazása nélkül elindulhatott. Találmányában a gőzt teljesen tekinteten kivül hagyta, hanem az ammoniák-gáz feszitő erejét igyekezett arra értékesiteni, mi azonban távolról sem volt elegendő a kitüzött czél teljes eléréséhez. *Scheffler* mérnök sokat fáradozott *Lamm* mozdonyának tökéletesitésével, de a kivánt siker az ő fáradozásait sem koronázta. 1881-ben a párisi elektromos kiállitás alkalmával *Francq Leo* franczia mérnök mutatta be tüznélküli gőzgépét, a melylyel Párisból a közeli Rueilig közlekedési kisérletet is tettek. E gép berendezése igen egyszerü volt. A gép a hajtására szükséges gőzmennyiséget az állomáson felállitott nagy kazánból kapta, és addig, mig ezt fel nem használta, folytonosan végezhette müködését. Közuti kocsiknál alkalmazták is, de sok előnye mellett, még számosabbak hátrányai. Mindezeknél sokkal tökéletesebb a *Honigmann* által szerkesztett tüznélküli gőzgép, melynek elmélete röviden a következő. A maró kálium- vagy nátriumlugnak az a tulajdonsága van, hogy ha vizgőzt vezetünk belé, majdnem még egyszer akkora hőfokra melegedik fel. Honigmann tehát kettős hengerből álló kazánt alkalmaz, melynek belső üregébe a végzendő munka nagyságához képest, változó mennyiségü nátronlugot tesz, a külsőbe pedig vizet, melynek göze hajtja majd a gépet. Az indulási állomáson a vizbe bizonyos mennyiségü gőzt vezetne, mely a vizet annyira felmelegiti, hogy a gép hajtására szükséges gőzt elegendőkép szolgáltatja, ugy hogy a gép müködése megkezdődik. Ezután a helyett, hogy a gőzt, mint közönségesen, elszállani engednék, csövek segélyével visszavezetik a belső, nátronluggal telt hengerbe, a mely általa oly magas fokra melegittetik, hogy a körülötte levő vizet megint gőzzé változtatja. Addig, mig a nátronlug megtartja megkivántató töménységét, e folyamat mindig ismétlődik és minden tüzelés nélkül fejlődik ujból a szükséges gőzmennyiség. Ha a nátronlug a szükségesnél higabb, természetesen ujjal kell pótolni. A régi gépeket csupán a kazán felcserélése által ilyen szerkezetüvé lehet átalakitani. Kezdetben, daczára annak, hogy *Honigmann* zseniális találmányával igen sikeres kisérleteket végzett az Aachen és Haaren közötti vonalon, a szakkörök nem nagy reményt helyeztek e találmányba, és alig hitték gyakorlati alkalmazhatóságát. Azóta azonban több helyen nemcsak kis, de nagyobb távolságokra is igen sikeresen alkalmazzák és remélhető, hogy nemsokára általánosan fogják alkalmazni. Stolbergből érkező hirek legujabban szintén igen magasztalólag emlitik ezt a nagyszerü találmányt, melynek előnyei sok tekintetben felülmulják még a villamos mozdonyokat is, amennyiben müködése, ha már egyszer megkezdődött, nem függ többé semmitől, mig az utóbbiaknál a vezető készülékek sok gondot igényelnek és esetleg bajt is okozhatnak.

Az elektromos vaspálya tudvalevőleg egyes helyeken már alkalmaztatik. Vezetésök a föld alatt történik. E mód azonban sok tekintetben hátrányos, miért is *Jenkin* F. edinburgi tanár az elektromos vaspályák egészen uj szerkezetére vett szabadalmat, melyet «telpherage»-nak nevez. Erős állványokra fém-kábeleket feszit ki, a melyek sinekül szolgálnának a vasuti kocsik kerekeinek. Ha sikerül ennek kivitele, akkor az utasokat valósággal a levegőben fogják egyik helyről a másikra szállitani.

«Boston-lámpa» vagy «Bernstein-lámpa» név alatt ujabban egy uj elektromos lámpát készitett *Bernstein* Sándor bostoni elektrotechnikus, ki az elektromos lámpák tökéletesitésén már hosszu idő óta fáradozik. A szokásos szénpálcza helyett igen vékony, a legfinomabb selyemből font és patkóalakulag meghajtott csövecskéket alkalmaz, melyek grafitporba vannak burkolva. A választott csőalaknak különös előnye az, hogy a fény igen nagy felületre terjed. Aránylag csekély elektromos áram mellett e lámpának fényerőssége felér 50 gyertyalánggal.

Az Egyesült-Államok vaspályáin ujabb időben elektromos dörzsféket alkalmaztak, melynek szerkezete elég egyszerü. A kocsi tengelyére hengeralaku elektro-mágnes van erősitve, a mely alkalmas módon a dörzsfékkel áll kapcsolatban, ugy hogy az elektromágnesben czirkuláló áram átvihető a dörzsfékre. Tizenhat Bunsen-elemből álló kis dinamogép 50 kocsiból álló vonatot képes rögtön megállitani.

A fény behatása által könnyen szétbomló testeket tudvalevőleg kék vagy barna üvegekben szokás tartani, hogy azokat a romlástól megóvjuk. Egyesek a kék, mások a barna üveget mondják erre czélszerübbnek. Legujabban *Molnár* magyar vegyész foglalkozott behatóan e kérdéssel és kisérletek alapján a barna üveget az emlitett czélra határozottan előnyösebbnek mondja, mint a kékét.

Az üveggyártás terén — ujabb időben igen nagy haladás jelezhető. Legujabban *Siemens* oly üveget készit, mely minden sajátságára nézve az öntött vassal versenyezhet, de még a fölött jelentékeny előnyökkel is bir. A levegő behatásának sokkal jobban ellentáll, mint az öntött vas és ennél tetemesebben könnyebb. Utczai lámpaállványokat, lépcsőket, mindennemü rácsozatot, keritést, gáz és vizvezető csöveket stb. szándékszik *Siemens* üvegből előállitani és forgalomba hozni. Az eddigi kisérletek az ilyen üveggel a legfényesebb eredményeket helyezik kilátásba, e mellett még az ily üveg-készitmények jóval olcsóbbak is az öntött vasnál.

SZOLGÁLNI MENT

REGÉNY. 39 (Folytatás.)

Irta GRÉVILLE HENRIK.

XXIII.

— Hát megbocsátottál nekem?

— Mindig megbocsátottam.

Monique magához vonta férjét s vad szenvedélylyel, hosszan megcsókolta.

— Vezess haza, — mondá. Most már boldogok leszünk.

Fölemelte hosszu, ázott szoknyáját, mely akadályozta a járásban s csupán egy szál kurta szoknyában haladt fel a parton férje előtt.

— Hisz csupa vér vagy, mondá Marin egyszerre, most vévén még csak észre, hogy neje vérzik.

— Nem tesz semmit, felelt Monique olyan mosolylyal, melyet Marin még sohasem látott, hisz ez az enyim!

Hazatértek, a tüz magasan lobogott a tüzhelyen. Marin levetkőztette Moniqueot azon gyöngéd és félszeg gonddal, mintha ujszülöttet öltöztetett volna, és ágyba tette nagy vigyázva. Monique boldogan mosolygott rá; a régi Monique volt ez, a ki visszatért, annyira kivirult arczán az ifjuság fénye.

Örömben uszva, minőt az előtt soha sem ismert, Marin föléje hajolt és gyönyörtől ittasan nézte a nőt.

— Oh! Moniqueom, mondá, csak ma érzem először, hogy igazán feleségem vagy.

XXIV.

Midőn Marin másnap fölébredt, az eső sürün esett odakünt; hallotta, a mint paskolja az utat, s aztán jobban fölébredve, eszébe jutottak a tegnap történtek, s nyugtalanul fordult Monique felé.

A nő aludt, félig nyitott szájjal, arcza kipirult, egyik karja ki volt a takaró alól, mintha álmában küzködött volna. Marin megérinté e kezet, s roppant forrónak találta; megsimitá arczát is, — olyan volt az, mint az égő parázs.

Monique fölébredt s rekedt hangon azt mondá:

— Szomjas vagyok.

Marin rögtön fölkelt s inni adott neki. Monique ajkaihoz emelte a poharat.

— A viz keserü! mondá.

Marin meglepetve, megizlelé a vizet, melyben azonban nem volt semmi keserüség. Kérdezni akarta Moniqueot, de az már ismét elaludt.

Néhány perczig nézegetve az alvót, Marin sietve felöltözött és elfutott a napához.

— Valami baj érte a tengeren, mondá beszédét bevégezve.

— Minek ment oda! — felelt az öreg asszony. De nem akarta hiába szaporitani a szót, s követte vejét.

Monique a közben fölébredt. Tegnapi mosolyával fogadta az érkezőket, mely annyira elütött szokásos arczkifejezésétől.

— De hisz igen jó szinben van, mondá Clémence.

— Megpróbáltam fölkelni, de nem birok, felelt az ifju nő rendkivüli megelégedéssel arczán. A teg

— Nem fogadja el a pozsonymegyei esperesség inditványát.

Szentiványi a kérdést szavazás alá bocsátja. Azonban még egyszer szót emel *Schleiffer* lelkész, a pozsonymegyei esperesség nevében s megnemlendő a mit lehet, előadja, hogy ha az elnöki inditványhoz hozzátétetik, hogy az anyakönyvek vezetése körül kivánatos a magyar nyelv mielőbbi behozatala, akkor elfogadja. Ellenkezőleg fentartja feltétlenül inditványát. E nyilatkozatát kéri jegyzőkönyvbe vétetni, hozzátéve, hogy a három esperesség öt ellenében ragaszkodott a tiszai inditványhoz s az esperességeket kéri névleg megneveztetni (Pozsonyváros, Pozsonymegye, Mosonymegye mellette — Trencsén, Turócz, Liptó, Árva ellene), a mi meg is történik. — Ezután rövid felszólalások, zaj és zavar közben megtörténik a nagy szavazás, melynek eredménye az, *hogy az elnöki inditvány 5 szavazattal 3 ellenében elfogadtatott s igy a tiszai kerület inditványát.*

Következett a tiszai kerület amaz inditványa, pártolva a két más kerület által, hogy az egyetemes gyülés jegyzőkönyve ezután *csakis magyarul* nyomassék ki s küldessék szét.

Jeszenszky (turóczi) tisztán emlékszik, hogy az 1867-iki egyetemes gyülésen elhatároztatott, hogy minden egyháznak saját nyelvén küldetik meg a jegyzőkönyv. — Kéri a 67-iki jegyzőkönyv erre vonatkozó expoziczióját felolvastatni.

Michelis Vilmos német jegyző felolvassa a 67-iki jegyzőkönyv ama passzusát (németül), hol ki van mondva, hogy a jegyzőkönyv az illető egyházak nyelvén, magyar, német vagy tót nyelven küldessék.

Jeszenszky (turóczi) tehát e pontra utalva, hangsulyozza, hogy Luther egyházának ártanak, elidegenitik attól a hiveket, ha a többséget a jogosan használható tót nyelvtől megfosztják. Kivánja a statusquo fentartását.

Geduly szuperintendens kijelenti, hogy a statusquo *semmi esetre sem fog megmaradni*, mert a másik 3 kerület már ugyszólván elfogadta s csak az ő közbenjárására történt, hogy eddig is ki nem mondta. Ez különben is nem a községek, hanem az egyetemes gyülés dolga, a mely az idén el is fogadja okvetlen. Ha van valami javaslat ez ügyben, kéri, hogy olvassák fel.

Turócz követe inditványozza, hogy a tiszai kerület inditványa véttessék el.

Ezzel szemben *Trsztyénszky* felolvassa a szuperintendens határozati javaslatát, hogy: A 3 esperesség magáévá teszi a tiszai kerület inditványát, a többi 5 esperesség pedig, bár elvárná, hogy az egyetemes gyülés jegyzőkönyve saját nyelvükön küldetnék meg, belenyugszik abba. *Dohványi* (Trencsén) kérdi, hogy veheti ezt a már quasi paktumot tárgyalás alá az egyetemes gyülés? Hisz jogos követelés, hogy minden egyes ember által megérthető legyen a fő forum határozata. Ajánlja a turóczi inditványt némi szelidebb módositással ugy, hogy a kerület sorsa az 1867-ki paktum által el lévén döntve, nem látja szükségesnek a status quot változtatni.

Jeszenszky József (pozsonyi) tiltakozik és óvást tesz ez ellen financziális szempontból is. Az expoziczió különben sem határozat, s az egyetem ez által még nincs kötelezve, hogy minden nyelven leküldje a jegyzőkönyvet. Azt megköveteli és méltán, hogy magyarul minden evangelikus pap tudjon. (Éljenzés.) Olvassa el s forditsa át hiveinek a jegyzőkönyvet, ha nem érti, s el fogják hinni neki, s elég aláváló ok volna, ha el nem hinnék neki. Igy legalább nem kell háromszoros árt fizetni. A kerületi pénztár pedig sorvadásban szenved, az államsegélyt szétforgácsolják, a kerület költségén tehát nem lehet nyomatni.

Figyelmezteti az öt esperességet, hogy ha Budapesten forditják, meg kell fizetni, otthonn pedig jobban is lefordithatják az egyes papok. Kijelenti a pozsonyvárosi egyház nevében, hogy az egy fillért sem fizet a forditásra.

Hurbán élesen megtámadja Jeszenszkyt s pártolja a turóczi inditványt.

Liptó is Turócz mellett szavaz, ha a kifejezést megszeliditik.

Erre nagy zaj és zürzavar között megtörténik a szavazás, melynek eredménye az, *hogy a tiszai kerület inditványa 5 esperességi szavazattal 3 ellenében* (Pozsonyv., Pozsonym. és Mosony) *mellőztetik*, mivel a jegyzőkönyvek ügyét a kerület az 1867-iki paktum által teljesen elintézettnek tekinti és a statusquo elejtését nem kivánja.

Az *államsegély* igénybevétele ügyében az erre kiküldött bizottság azt inditványozza, hogy a hol lehet, mellőzni kell s csak azok az iskolák fogadhassák el azt, hol a segély nem több a költség felénél. Minden szerződés az egyetemes gyülés, mint főhatóság által helybenhagyandó.

Jeszenszky turóczi küldött azt kivánja, hogy az iskolák segélyeztessenek, de feltétlenül és az egyházi hatóság felügyeleti joga csorbát ne szenvedjen. Hogy a rozsnyói iskola már megkötötte a szerződést, helyteleniti, jövőre ne az egyetemes gyülés, hanem a kerület intéztesse el saját iskolája ügyeit.

A *pozsonyvárosi* esperesség inditványa az, hogy az oly iskola, mely államsegélyt élvez, szupplikálási jogát elveszitse, az oly tanintézetek, melyek már vettek államsegélyt, tartsák meg szavazati jogukat, a melyek pedig ezután vesznek, szavazati joguk az egyetemes gyülés által határoztassék el.

Trsztyénszky esperes azt véli, hogy minden protestáns iskola tartsa meg függetlenségét s csak a legvégső esetben fogadjon el államsegélyt. Melyik forum döntse el, hogy ez eset fönnforog-e? Az egyetemes gyülés és nem a kerület. Kivánja, hogy az 1848-iki XX. t.-cz. folytonosan hangsulyoztassék.

A szuperintendens pártolja a pozsonyi inditványt.

Baltik előadja, hogy csak ugy legyen az államsegély elfogadható, ha az iskola a költségek ⅓-át fedezi s igy az autonomia sértetlen marad.

A gyülés a pozsonyvárosi esperesség inditványát *fogadja el.*

A vallásoktatásnál elhatározta a közgyülés, hogy a vallástanitók egyelőre dijakat szedhessenek, az 1848-iki XX. t.-cz. alapján pedig prot. tanulmányi alap felállitása sürgettessék, bár az egyelőre nem valószinü. Néhány apróbb ügy elintézésével a közgyülés véget ért.

KÜLFÖLD.

— szept. 5.

A jövő hétig alig várható a franczia-khinai ügyben ujabb mozzanat. *Courbet* tengernagy, mint jelentik, ismét megkezdte ugyan a hadmüveleteket, de jelentést öt-hat napnál előbb nem várnak tőle. *Ferry* miniszterelnök vidéki utjából, melyben Grévy köztársasági elnököt is meglátogatta, hétfőn tér vissza Párisba s kedden fognak minisztertanácsot tartani, mely alkalmasint véglegesen dönt a parliament egybehivásának kérdésében.

A *császártalálkozás* alkalmából figyelemre méltó jelül emlitik föl berlini lapok *Katkov* lapjának a *varzini értekezletekről* közölt leleplezéseit. Ezek szerint *Bismarck* herczeg *Kálnoky* grófot biztositotta arról, hogy nem csupán az anarchizmus ellen alkalmazandók közös rendszabályok, hanem a lengyel nemzetiségi propaganda ellen is, mert a lengyel forradalmárok anarchistákká lesznek. Kálnoky gróf osztozott e nézetben, de kérdés, vajjon az osztrák-magyar uralkodót meggyőzte-e erről. Ausztria-Magyarországnak az antiszoczialisztikus intézkedésekkel szemben való tartózkodása a magyarok és lengyelek befolyására vezethető vissza. — A *Vossische Zeitung* utal a *Novoje Vremja* egyik jelentésére, mely szerint a három császár találkozása nem fog megtörténni, de találkozni fog a czár Ferencz József császár-királylyal, megfelelőleg a danzigi találkozásnak. Tehát itt csupán barátságos összejövetelről lehet szó. A Voss. Ztg. hozzáteszi, hogy mivel orosz lapok felhatalmazás nélkül semmit sem közölhetnek a czár utazásáról, e jelentés hivatalos czáfolatot képez mindama hirek ellenében, melyek Vilmos császár lengyelországi utazásáról szólnak, mely utazás összeköttetésbe hozatik a czárral való találkozással.

Berlinben elterjedt hir szerint Bismarck herczeg még e héten a birodalmi fővárosba érkezik, hogy a császárnak a külpolitika függő kérdéseiről jelentést tegyen. Állandó tartózkodásra azonban a birodalmi kanczellár csak ősz utolján tér vissza Berlinbe. Azt, mintha a kanczellár mostani berlini utja a tervezett császár-találkozással volna összefüggésben, kétségbe vonják. A birodalomgyülési választásokat a kanczellár, mint jelentik, novemberre akarja kitüzetni.

Gladstone legutóbbi, Edinburghban mondott beszédének azt a részét, mely a német gyarmatositási törekvésekről szólt, az angol napi sajtó rokonszenvesen fogadja. A *Times* ugy vélekedik, hogy a kormányelnök nyilatkozatai nem csak Angliában fognak szives helyesléssel, hanem Németországban is kellő méltánylással találkozni. Anglia a legcsekélyebb féltékenység nélkül nézheti Németország terjeszkedését. Más nemzetek régibb jogainak és a benszülöttek jogainak tiszteletbentartása mellett, mint Gladstone igen helyesen megjegyezte, Németország gyarmatositó vállalata inkább rokonszenv, semmint antagonizmus tárgya. A city-lap örvend, hogy e tárgyban teljesen egy nézeten lehet a kormányelnökkel. A *Daily News* szintén azt emeli ki, hogy Anglia nem irigykedik Németországra, hanem ellenkezőleg szives jóakarattal szemléli bármely bölcs irányu fáradozását, hogy a földteke puszta tájaira német községeket telepitsen. A *Pall Mall Gazette* másrészt kétségbevonja vajjon a német sajtónak mostani angolellenes elkeseredett hangulata mellett Gladstone jóakaratu nyilatkozatai fognak-e hatást tenni, söt attól tart, hogy Angliának legőszintébb és legnyájasabb közeledése nem fogja lecsillapitani a németek roszkedvét. Az idő, a viszonyok kellő ápolása, nem pöffeszkedő, hanem éber barátságos politika az eddigi gondtalan közöny és hanyagság helyett, de főkép a rokonság és rokonérdekek állandó szemmeltartása fogják lassankint a két országot ismét közelebb füzni egymáshoz. De ehhez türelem kell, addig is pedig azzal kell vigasztalódni, hogy valódi viszály a két ország közt ép oly kevéssé forog fenn, mint igazi szövetség Francziaország és Németország közt, s hogy a mostani angol-falás a német nemzetnek meglehetősen csekély, bár befolyásos részére van korlátozva.

UJDONSÁGOK.

— szept. 5.

— ***Személyi hirek.*** *Károly* Lajos főherczeg fiával és udvarmesterével az aradi hadgyakorlatokról visszatérőben, a tegnap esti posta vonattal Budapestre érkezett s innét azonnal tovább utazott Klagenfurtba. Minthogy az utazás inkognitóban történt, a főherczeg érkezése nem volt bejelentve, a vaspálya csak szalonkocsikat bocsáthatott ő fensége rendelkezésére. — *Radó* Kálmán vasmegyei főispán a tegnap esti vonattal a fővárosba érkezett. — *Dr. Máyer Salamon* bécsi egyetemi tanár, ki hazánk viszonyainak tanulmányozása czéljából utazik Magyarországon, legutóbb Haynald kalocsai érsek vendége volt. — *Jules Ferry* franczia miniszterelnök a mult hétfőn Saint-Drébe érkezett, hol néhány hétig pihenőt tart. — *Sztupa György* állapotában a mai nap folyamában javulás állott be, s hozzátartozói most már reményt kötnek életbenmaradásához.

— **Stefánia főherczegasszony** jószivüségének ujabb tanusága a következő eset: A mult hónap 21-dikén tudvalevőleg az a baleset érte a trónörököspárt, hogy a himbergi vasutállomásról Laxenburgba menet, kocsija felborult. A kocsis, kinek vigyázatlansága okozta e bajt, 20 éves cselédje az udvarnak. E baleset után kihallgatta öt a főlovászmesteri hivatal s elbocsátotta a szolgálatból. A trónörökösné megtudta a dolgot s az ő közbejárására visszafogadták az öreg kocsist, de olyan állást adtak neki, mely a réginél kevesebb felelősséggel jár.

— **A szerbiai királyi család.** A Politische Corr.-nak azt irják Belgrádból, hogy *Milán* király elutazása alkalmával, közvetlenül a vonat indulása előtt, a következő szavakat intézte *Garasanin* miniszterelnökhöz. ugy hogy a körülállók mind hallották: «Távollétem idejére önre ruháztam a hatalmat s remélem, gondoskodni fog róla, hogy a rend és nyugalom fentartassék az országban.» — *Garasanin* mélyen meghajtotta magát, s igy szólt: «Rajta leszek, felség.» — A királynak e demonstrative mondott szavai szájról-szájra járnak Belgrádban. — Milán király mától fogva uralkodónk vendége Bécsben. — *Kálnoky* gróf külügyminisztert és *Kállay* Béni közös pénzügyminisztert tegnap délután kihallgatáson fogadta Szerbia királya. — Kállay miniszter egy óránál tovább időzött a király lakosztályában. — A tegnapi ebéden, melyet Milán király adott, hivatalosak voltak ama közöshadseregbeli tisztek, kiket a hadgyakorlatok idejére melléje rendeltek szolgálattételre. — *Natália* királyné ma reggel utazott el fiával, Sándor trónörökössel Gleichenbergbe. *Milán* király elkisérte családját a pályaházba, hol a vonat elindulása után eléje járultak a mellé rendelt közös hadseregbeli tisztek s üdvözölték őt az uralkodó nevében, mint ennek vendégét. Ez egyszerü, de szives fogadtatás után a pályaház előtt várakozott udvari fogatra ült Szerbia királya, s elhajtatott a Burgba, melynek Zsófia-lakosztályát rendezték be számára királyi pompával. — *Milán* király délelőtt tizenkettedfél órakor Eszlingenbe utazott a *Rudolf* trónörökös által rendezett vadászatra. — *Gleichenbergből* a következőket távirják lapunknak *Natália* királyné odaérkeztéről: Szerbia királynéja és trónörököse ma délután 4 óra 30 perczkor érkezett kiséretével Feldbachba. A pályaház pompásan volt diszitve. A vendégeket Wickenburg gróf, Sefer pasa, Eisel kerületi kapitány és a polgármester fogadta nagy közönség jelenlétében. A *királyné* kezét nyujtotta Sefer pasának, hosszasan s igen barátságosan beszégetett Wickenburg gróffal s megköszönte a szives fogadtatást. Ezután räült fiával és Catargi kisasszonynyal a pasa négyes fogatára s Wickenburg gróftól, meg a kiserettől követve Gleichenbergbe hajtatott. — A királyné sötét atlasz-ruhát, fekete bársony-köpenyt és fekete uti kalapot viselt. — Gleichenbergbe érve, a Villa d'Orsaybe szállottak a fejedelmi vendégek; a villa előtt nagy közönség, a községi elöljáróság és részvény-egyesület képviselője várta őket. — Höflinger községi tanácsos üdvözölte a felséges asszonyt, ki a legnagyobb szeretetreméltósággal mondott köszönetet. — Wickenburg gróf kisérte lakására a királynét. A vendégek megérkeztekor a szerb néphymnuszt játszotta a fürdőbeli zenekar. — Nagyon sok idegen sereglett össze, hogy meglássa a szép királynét, ki barátságosan viszonozta mindenkinek üdvözletét.

— **Az egyetemi tanév megnyitása.** A budapesti tudomány egyetemen az 1884/5-iki tanévet e hó 8-án délelőtt 10 órakor nyitják meg az egyetemi templomban tartandó ünnepies «Veni Sancte»-val. Ennek befejeztével az egyetem disztermében fog a megnyitó ünnep megtartatni, melyen az ünnepi beszédet dr. *Rapaics* Raymund hittudománykari dékán fogja mondani.

— **A németországi katholikusok XXXI. közgyülése** tanácskozik e hónap elseje óta *Ambergben.* Ismerkedő estélyüket augusztus 31-én tartották meg a német birodalom különböző részeiből összesereglett küldöttek s ez alkalommal nagyon heves kifakadások hallatszottak a szabadkömüvesség ellen. A külföldről is sok delegátus érkezett a közgyülésre s ezek közül egy svájczi pap nagy tetszést aratott azzal a mondásával, hogy a szabadkömüves ég ellen késhegyig kell folytatni a harczot. — Egy brüsszeli lelkész dicsekedve mondá, hogy ők megbuktatták a szabadkömüves-kormányt s ültettek helyébe katholikus minisztériumot, a mit megtehetnének a németek is. — A voltaképi közgyülés szeptember elsején nyilt meg s ezen az első ülésen megalakult a tisztikar.

— **Liszt Ferencz** néhány nappal ezelőtt Itterbe érkezett, hol néhány napot fog tölteni *Menter* Zsófia asszony, a hirneves zongramüvésznő kastélyában. Tiszteletére virágokkal és lobogókkal diszitették föl a szép kastélyt, melyben nagyon sok zenekedvelő fordul meg, a mióta falai közt van a mester.

— ***Uj hal a Balatonban.*** Herman Ottó, mint lapunknak irják, több napon át Tihanyban is tanulmányozta a halászok eszközeit, szervezetét és szokásait s az ősrégi u. n. Disznósi halász-*bokorral* (társasággal) meg is halásztatta a tihanyi vizeket. Az eredmény egy eddig kétes halfajnak a meghatározása s igy a Balaton halfajainak egygyel való szaporitása. A hal népies neve a Balaton felső részén «*Vasinta*», az alsó részen «Vaskó» s ez nem más mint a *Cuvier* által leirt *Acerina Schraitzer* (Schraitzer Schraetzer német neve után.) Ez a hal a Sügérfélékhez tartozik, szurós-tüskés sörényü, fajrokona a Tisza «Durbincs» fajának, de ennél karcsubb s finomabb tüskéjü.

— **Vonatkésés.** Az osztrák-magyar államvasut tegnapi gyorsvonata, mely délután négy órakor indult el, s melynek Bécsből a menetrend szerint esti 9¼ órakor kell Budapestre érkeznie, ötnegyed órai késéssel érkezett meg. Mielőtt a vonat a szobbi állomásra ért volna, az ujonnan épült vashidon megállott. Hieronymi Károly, a társaság magyarországi vasutvonalainak igazgatója, ki ezen a vonaton utazott, az állomásra sietett, s itt arról értesült, hogy egy tehervonatnak egyik kocsija a vágányról klsiklott, s előbb ezt a tehervonatot kell eltávolitani, a gyorsvonat csak azután folytathatja utját. Minthogy azonban a kisiklott vaggon rugója a gőzmozdony kapcsába szorult, — ennélfogva, csak a mozdony kapcsának lefeszitése után lehetett a vaggont a gőzmozdonytól elválasztani. — Ez a munka daczára a legnagyobb erőfeszitésnek egy teljes órát vett igénybe és a gyorsvonat csak ezután vonulhatott el nagy óvatossággal a váltón. Ennek következtében a Budapest felé menő postavonat is késedelmet szenvedett. Az utasok megemlékeztek arról, hogy évekkel ezelőtt ezen a helyen nagy vonatösszeütközés volt, s igy természetesen hálát adtak az istennek, hogy a késedelemnél nagyobb baj nem történt. Ma délelőtt egy bizottság indult Budapestről a hely szinére, hogy a kisiklás okait megvizsgálja.

— **Vezetők a Tátrában** czim alatt közöltük Irinyi Sándor tanárnak hozzánk beküldött sorait. E közleményre vonatkozólag két oldalról is kaptunk helyreigazitó észrevételeket. *Éles* Henrik volt orsz. képviselő Poprádról irt levelében védelmére kél a megtámadott Fajth nevü vezetőnek. Éles beszélt Fajth-tal ez ügyben, s ennek előadása szerint a dolog nem ugy áll, mint azt a szerencsétlenül járt tourista beszélte. E szerint nem való az, hogy Fajth elhagyta a touristát; mert a tourista bocsátotta el vezetőjét, habár ez figyelmeztette a veszélyekre. Ezt igazolja a Fajth könyvecskéje, melybe a vezető sajátkezüleg irta be, hogy ő maga bocsátotta el vezetőjét, ki pontosan teljesitette kötelességét A vezető nem jelölte meg hibásan az utat, mikor elvált a touristától, de valószinü, hogy ez a ködben eltévesztette az irányt. Ugyanerre az ügyre vonatkozólag azt irja nekünk a *Kárpátegylet* alelnöke Löcséről, hogy a szerencsétlenül járt tourista takarékossági szempontból maga bocsátotta el a vezetőt. Egyuttal tudósit az egylet alelnöke arról, hogy a tél folyamában rendbe hozzák a kalauzügyet is. Már az e hó 20-án tartandó választmányi ülés napirendjének egyik pontja: «Javaslat a kalauzügy rendezésére.»

— ***Nagy tüzvész.*** Temesvárról távirják mai kelettel: Ma déli 12 óra körül a Friedmann-féle szeszgyárban tüz ütött ki, mely gyorsan terjedt s roppant pusztitást vitt véghez. A szeszgyár óriási istállói számos ökörrel nemkülönben a nagy magtárak jelentékeny kukoriczakészlettel mind leégtek. A tüz a magyar-utczán tovább terjedt és itt mintegy 40 lakóházat tett semmivé. Az erős szél hihetetlen gyorsasággal vitte tovább a szikrákat és fél óra alatt az egész utcza egy lángtenger volt, melyben nem lehetett közlekedni és a tüzoltók csak életük koczkáztatásával láthattak a mentéshez. E mellett a katonaság részéről sem volt a kivánatos segély megadható, mivel a helyőrség még a hadgyakorlatokon van. Megható a leégettek jajveszékelése megmentett butoraik roncsai mellett. A Friedmann testvérek szeszgyára, mely a Gyárkülvárosban van, két évvel ezelőtt is leégett. Akkor az istálló is leégett s körülbelül 400 hizó marha odaveszett. Most még idejekorán kieresztették a marhákat, melyek a már szenvedett égési sebek következtében bődülve rohantak ki istállóikból. — Sok ökör azonban mégis bennrekedt és ezek mind odaégtek. — — Egy később érkezett távirat a következő részleteket közli: A tüz, mely a Friedmann-féle szeszgyárnak egyik melléképületében keletkezett, iszonyu rohamossággal terjedt maga körül. Az istállók csakhamar lángban állottak, a hizó marhák menekültek, a künnlevők összevissza futkostak, mig a benn rekedtek rémségesen orditottak. A következő perczben az erős délkeleti szél elvitte a szikrákat az utczába és több ház lángba borult. Irtózatos látvány keletkezett; az állatok rémes bőgését fölülmulta a több száz hajléktalanná vált férfi asszony és gyermek jajveszéklése. A szegény emberek, kiknek holmija egyuttal összes vagyonukat képezi, kétségbeesetten látták hozzá a mentéshez, de eredménytelenül. Mentésre csak akkor lehetett gondolni, mikor a szél alábbhagyott. Negyven lakóház esett áldozatul az iszonyu tüzvésznek. Az elpusztult utczában csak egy-két ház volt biztositva, számos lakónak mindene oda veszett. A hizlalóban mintegy 300 ökör bennveszett. Egy-egy ökör óriási lánggal égett. Az elégett ökrök tetemei délután iszonyu büzt terjesztettek. A gyár kazánépülete és szeszgyára szerencsére épen maradt és igy ujabb nagyobb szerencsétlenség nem érte a városrészt. Emberélet nem esett áldozatul. A hajléktalanok számára a Bárány-vendéglőben lakást rendeztek be és élelmet osztattak ki. A közadakozást már megkezdték. Több tekintélyes polgár jelentékeny összeget adományozott a szerencsétlenül jártak számára. A tüzeset alkalmával több szerencsétlenség történt. Igy *Vollák* háztulajdonos alatt a tető beszakadt és ő az égő üszkök közé esett. Sikerült ugyan Vollákot megmenteni, de életben maradásához kevés remény van. A kár óriási. Délután alább hagyott a szél és eső keletkezvén, a tüzet lokalizálhatták.

— **Román nemzeti szinek.** Fogaras városában május hó 15-én az ottani román iskola tanulóit Nikolae Áron tanitó a zöldbe kisérte ki, hol a tanulók majálist tartottak. Ez alkalommal négy fiu piros-sárga-kék szinü papiros zászlócskákat vitt, s ugyanilyen szinü papirból készült mell-lánczokkal voltak felékesitve. E tüntetőjelvényeket hazulról hozták. Az illetékes hatóság előzetes figyelmeztetése és tilalma daczára a tanulók feltették és hordták a jelvényeket, Nikolae, a tanitó pedig ezt eltürte. Menetközben két hatósági szolga a jelvényeket levétette, a tanitó ellen pedig, kinek felügyelete alatt történt meg a büntető törvk. 36. §-ba ütköző államellenes demonstráczió, a kir. járásbiróság a következő itéletet mondotta ki: Nikolae Áron 24 éves, nőtlen, görög-kath. vallásu vádlott két napi börtönbüntetés kiállásában és 5 frt pénzbirság lefizetésében marasztaltatik el. A gyermekek kis koruságoknál fogva büntelenek.

— **A budai Mátyás-templom restaurálása** gyorsan halad befejezése felé. Ugy a főépületen, mint a hozzá támaszkodó Zichy kápolnákon a góthikus diszitéseket már nagyobbára elhelyezték s nemsokára a kápolnák is teljesen be lesznek fejezve. Az épitést vezető mérnökség most a miniszter visszaérkezését várja, hogy a jövő évi munkatervet megállapithassák. A Mátyás-torony lebontására vonatkozólag még nem határoztak, mert Weber Antal épitész, kinek itélete ez ügyben dönteni fog, még nem érkezett vissza a fővárosba.

— **Az orleansi herczegek jövedelme.** Tirard franczia pénzügyminiszter vizsgálatot rendelt el az orleansi herczegek jövedelmének egy részére vonatkozólag, melyet szükség esetében parlamenti uton is siettetni fognak. A kifürkészendő tényálladék a *Siécle* és Bocher szenátor, az orleansi herczegek jószágigazgatója közt támadt polemiából derül ki, melyről már lapunk tegnapi számában megemlékeztünk. III. Napoleon 1856-ban rendeletet bocsátott ki, mely, hogy a brüsszeli és németországi orleansi herczegnőket jószágaik elkobzásáért némileg kárpótolja, három konszolidált 3%-os járadék czimletet állittatott ki, egyenkint 200,000 frank értékben. A brüsszeli udvar birtokába vette a 200,000 frankos járadékot; a másik két járadékkötvényt, összesen 400,000 frank értékben azonban nem vették igénybe. Az 1872 ki törvény, mely az Orleans-háznak elkobzott javait lehetőleg visszaszolgáltatta, állitólag ama föltevésen és egyezségen alapult, hogy a föl nem vett 400,000 franknyi két járadékkötvény teljesen tárgytalan és ennélfogva semmisnek nyilvánitandó. Goulard orleanista és Magne bonapartista pénzügyminiszter azonban nem vették tekintetbe a megsemmisitést és az addig föl nem vett járadék-czimleteket is átszolgáltatták Bochernek. Az orleansi herczegek már tiz év óta huzzák az illető járadékot, összesen 4 millió franknyi értékben. Tirard pénzügyminiszter meg akarja tagadni a további kifizetést, söt visszaköveteli a már kifizetett 4 millió frankot is. Az általa meginditott vizsgálat az 1872-diki restituczionális törvénybizottság jegyzőkönyveire, az orleansi herczegeknek és Bochernek Thierssel és Goularddal való alkudozásaira, végül amaz iratokra terjed ki, melyek a számvevőszék, a pénzügyminisztérium és a versaillesi nemzetgyülés levéltáraiban őriztetnek. A kormány, hogy egy oldalról se befolyásoltassa magát, nem fog visszariadni a parlamenti enquête nyilvánosságától sem, a melynek eredményei vagy elegendő okokat szolgáltatnak az orleansok ellen, vagy pedig jövőre is biztositják azoknak a 400,000 franknyi járadékot. — A mi az orleansoknak legt bbet árt, irja a *K. Ztg.*, a rendkivüli takarékosság, mely őket régtől fogva jellemezte. A családnak jelenleg körülbelül 400 millió franknyi vagyona van és jóllehet trón forog szóban, még sem határozhatja el magát a legcsekélyebb pénzáldozatokra sem. A kolera alkalmával ugyan 50,000 frankot adtak, de ez a chartresi herczeg sürgetésére történt, ki még legadakozóbb az egész családban. Rendkivül takarékos Aumale herczeg, kinek gyermekei nincsenek, jövedelmei pedig 10—15 millióra rugnak. De még öt is fölülmulja a párisi gróf. A minap például Lajos Fülöp egy hü tábornokának unokája jött hozzá támogatását kérni. Az illetőnek nagyatyja a Fieschi-merénylet alkalmával halálos sebet kapott, mert Lajos Fülöp elé vetette magát, hogy azt megmentse. Az unoka emlékeztette a trónkövetelőt e dologra is. A párisi gróf végigsétált párszor a fogadó termen és czigarettára gyujtott. Végre hidegen ennyit szólt: «Ha mindenkit megakarnék jutalmazni, ki nagyatyámnak szolgálatokat tett, csakhamar kifogynék vagyonomból.» E tulzott takarékoskodás nem igen mozditja elő az orleansok népszerüségét.

---

napi fáradságtól lesz, de nem tesz semmit. Holnapra elmulik.

Az eső miatt nem lehetett künt dolgozni, Marin neje mellett maradt, kinek kezét időnként megszoritá. Mosolyogva néztek egymásra, s nem érezték hiányát a beszédnek. Nem mondtak-e el egymásnak mindent ama rövid beszélgetésben tegnap ott a fogadás szikláján?

Clémence, félig megnyugodva, végezte a házi munkát körülöttük egész nap, és este eltávozott Marin kértére, ki csöndes pihenést tanácsolt neki. Monique szemlátomást beteg volt, de nem panaszkodott semmiről, kijelentvén, hogy soha életében nem volt oly boldog, sem oly jól nem érezte magát, és arcza nem hazudtolta meg szavait.

Éjjel, egy kissé magán kivül lett, de a delirium békés természetü volt, csaknem víg, melyben a beteg nem látott egyebet kis gyermekkora emlékeinél. Ugy látszott, hogy a vérszinü hullámokban tegnap ott hagyta uj életének minden kinját és mardosásait. Marin azonban nagyon megijedt s kora reggel fölkereste Mahaut urat, ki eljött a beteget megnézni.

— El kell hivatni a doktort, mondá ez. Nem sokat értek a gyógyitáshoz, de ugy látom, hogy a baj mellhártya gyulladáshoz hasonlit s e betegséggel orvos nélkül semmire sem megyünk.

Monique hallotta, nem ugyan e szavakat, de azt az intő hangot, melyen mondattak.

— Mahaut ur, mondá, ön visszajön ugy-e bár, ha az orvos elmegy?

— Bizonyára, szép gyermekem, ha ez önnek örömet szerez.

— Kérem, jöjjön vissza, sürgeté Monique.

Az orvos este érkezett meg és Mahaut ur nem csalódott, Moniquenak csakugyan heves mellhártya gyulladása volt. Gondos ápolásra volt szükség s ez meg is volt, a mennyire ez a várostól oly távol eső helyen lehetséges.

Alig hogy a doktor kocsija eltünt az uton, Monique valami ürügy alatt kiküldte anyját, aztán oda intette férjét magához.

— Nagyon beteg vagyok, nemde? mondá neki az örvendő és bizalmas gyöngédség ama kifejezésével, melyet a fekete szikláról hozott.

— Beteg vagy, az bizonyos, felelt a szegény ember zavarral. Meghagyták neki, hogy a betegtől titkolja el bajának sulyos voltát és ő, ki hogy Moniqueot az ijedtségtől megkimélje, most hazudni volt kénytelen, igen ügyetlennek érezte magát.

— Nos, hallgass ide. Mahaut urat kivánom látni és vele egyedül beszélni.

— Megint titok? mondá Marin, összevonva szemöldökét.

— Nem, ha azt mondom, hogy egyedül, az annyit jelent, hogy veled együtt. Keresd fel nekem Mahaud urat mindjárt. Megigérte, hogy visszajön, siess!

Marin habozott egy perczig, aztán futva elment. Egy negyed óra mulva visszatért a derék emberrel.

— Nos, Monique, mit kivánsz tőlem? mondá ez visszatérve régi szokásához, a csinos arcz láttára, mely egészen gyermekded és rózsás lett a láz hatása alatt.

— Valamit akarok önnek mondani biró ur, kérem üljön ide ágyam elé, hogy jól meghallja.

Mahaut ur kissé bámulva leült. Marin kettejök közt állt az ágy mellett.

Monique erős, bár kissé fátyolozott hangon beszélt, beszéd közben zihált, de nem látszott szenvedni, és valóban keveset szenvedett.

— Ön tudja biró ur, kezdé szemeit a tisztviselőre szegezve, hogy Rouenban voltam s az ön szivességéből kaptam ott helyet.

A biró intett fejével.

— Nem tudom, tudja-e, hogy a házban, a hol szolgáltam szerencsétlenség történt.

— Tudom, felelt Mahaut ur. És azt is tudom, hogy téged vádoltak, és hogy aztán elbocsátottak, mert az ellened emelt vád képtelen volt. Ezt akartad nekem elmondani?

Monique elpirult, aztán elsáppadt. Esdő tekintetet vetett férjére, melyre az helyeslő intéssel felelt. Megérté, hogy neje mit akar, és nem találta azt rossznak, mert tudta, hogy beteg, betegebb, mint ő maga hiszi.

— Nos, biró ur én meghalok, és nem haragszom többé semmiért, mert azok után, a miket hallani fog, rossz szemmel nézhetne rám . . . Nem találták meg ugy-e bár azt az egyént, ki a büntettet elkövette?

— Nem, nos?

— Én voltam az! mondá Monique, és halotthalványan visszaesett vánkosára.

— Te! kiáltá Machaut ur elrémülve, azt gondolta azonban, hogy a lázrohamban félrebeszél.

— Igen biró ur, én voltam.

— Jóságos isten! Hogyan? Hogy lehetett az? Ilyen gyermek, mint te voltál . . .

Monique férjére forditá láztól égő szemeit, és ez megérté, hogy a fájdalmas titok egy része köztük fog maradni.

— Az urnő megdorgált, mondá az ifju nő; büszke, erőszakos voltam, a harag elvakitott, és megütöttem. Azóta biró ur, nem volt nyugtom egy percznyi sem.

— Miért mondtad ezt meg nekem? Ha eleresztettek, ugy hiszem megtarthattad volna a titkot magadnak!

— Igen, biró ur, de történik olyan, hogy ártatlanok elitéltetnek a bünösök helyett; olvastam ezt könyvekben. És azt gondoltam, hogy ha én már nem leszek többé, s ön meghallja, hogy valakit vádolnak azzal, a mit én tettem, ön megmentheti azt, ki a bünt nem követte el.

Mahaut ur hallgatott zavartan, elmélyedve abba, a mit hallott, s akarata ellen is csodálni volt kénytelen Monique magaviseletét.

— Ez tehát vallomás, a mit előttem teszesz? Akarod, hogy feljegyezzük?

— Ha ugy tetszik, biró ur; csak arra kérem, ne szóljon felőle senkinek, Marin miatt, kire szégyent hoz a dolog, pedig ő azt nem érdemelte. Ez csak azon esetben történik, a mint megmondtam. . . .

— Légy nyugodt, számithatsz rám. — Tudta ő ezt? tevé hozzá Mahaut ur Marinhoz fordulva.

— Nem akart addig nőm lenni, a mig ezt meg nem mondta, felelt a férj.

A biró fölkelt, nézte egy perczig az ifju bünöst, kinek arcza most oly nyugodt, oly tiszta volt, azután ellenállhatatlan megindulástól hajtatva, jobb kezét annak égő homlokára tevé.

— Szegény gyermek, mondá, bünöd nagy, de meglakoltál érte.

— Igen, igen, felelt Monique. Nem a betegség, nem a halál a legrosszabb a világon . . .

Másnap korán reggel Mahaut ur egyszerü, rövid, hivatalos fogalmazványt mutatott be a betegnek, mely ennek tegnapi vallomását tartalmazta. Monique biztos kézzel aláirta nevét.

— És most, miután lelkiismere ed békén van, mondá Mahaut ur, meg fogsz gyógyulni.

— Ugy lesz, a mint isten akarja, — felelt Monique.

Erejét gyorsan és folytonosan hanyatlani érzé, a bú által fölemésztett testtel kevés dolga volt már a betegségnek. Marin szomoruan nézte, mig aludt, de mosolygott, midőn a beteg fölnyitá szemeit.

A negyedik nap este a beteg oda inté magához férjét egész közel

— Boldogok voltunk, azt hiszed? — kérdé tőle halkan.

— Oh, igen, boldogok!

— Nos, csalatkozol. Most vagyunk boldogok, midőn én elmegyek; de ha tovább élnék, megint ujra kezdődnék a dolog, mint azelőtt! S nem lenne, csak legfölebb néhány jó perczünk, de nyugalmunk soha. Mondom neked, jobb ha én elmegyek.

— És én? suttogá Marin, a kin a könnyek végre erőt vettek. Mi lesz én belőlem?

Monique ráveté szomoru szemét, melyből láthatólag fogyott az élet.

— Te, szegény, szegény Marin! Milyen fájdalmad lesz. De ha nem lettem volna az, a ki vagyok, soha sem szerettelek volna ugy, mint most szeretlek!

Hajnalban rövid küzdés után, mi alatt nem ismert meg senkit, meghalt. Ugy hagyta el az életet, hogy mit sem tudott azon fájdalomról, melyet az oly haldoklók érezhetnek, kik maguknál vannak az utolsó perczig.

A Bonami Viktor sirjába temették. Marin maga vette ki tövestől és földestől a fehér rózsabokrot és maga is tette vissza, mikor minden el velt végezve. Nem engedte, hogy idegen kéz érintse a kétszeresen szent fát. Azután lement a fekete sziklára és ott maradt az éj beálltáig.

Munkálja földjét és kertjét, mint legény korában. Most még többször látják, mint azelőtt gondozni a rózsabokrot, mely mindazokat takarja, kiket ő szeretett.

Mahaut ur pedig nem mutathatta be Monique vallomását, mert az igazságszolgáltatás nem jött nyomára soha a roueni titokzatos büntett elkövetőjének.

VÉGE.

EGY ÖREG EMBER SZERELME.

ANTHONY TROLLOPE

UTOLSÓ REGÉNYE.

XV. FEJEZET. 23 (Folytatás.)

Mr. Whittlestaff vendégségbe megy.

Mary észrevehette, hogy mindenkép azon igyekeztek, hogy őket összehozzák — mintha valami különös közük volna egymáshoz.

Mr. Whittlestaff mindebből semmit sem látott. De John Gordon észrevett valamit. s azt mondá magában, hogy az az ostoba Blake csinált ki mindent. De az ő éleslátása e dologban korántsem volt olyan, mint a Maryé.

— Nagyon szerettem a boldogult atyját, Gordon, mondá Mr. Hall az ebéd közepe felé. — Most már vége, vége mindennek. Ilyen az élet!

— Szerencsétlen ember volt, s talán nagyon is sokat várt a barátjaitól.

— Nagyon örülök, hogy legalább a fiát itt láthatom. És óhajtanám, hogy ne menne el tőlünk olyan messzire.

— Kimberley pedig messzire van.

— Valóban. S ha az ember odamegy, valószinüleg ott is marad.

— Alkalmasint ott maradok én is. Senkim sincs itthon, a kiért valószinü volna, hogy hazajönnék.

— Nagybátyjai, nénjei nincsenek? — kérdé Mr. Hall.

— Egy nagybátyám van, meg két néném. De az ő kivánságaikat és unokatestvéreim kivánságait jobban kielégiteném azzal, ha egy pár gyémántot küldenék haza, mintha magam jönnék.

— Meddig fog az tartani? kérdé Mr. Hall.

A társalgás csakis Mr. Hall és John Gordon közt folyt. Mr. Whittlestaff nem vett benne részt, legfölebb ha kérdést intéztek hozzá. A négy leány pedig suttogva beszélgetett Miss Forresterrel és vőlegényével.

— Részvényese vagyok egy meglehetősen jó vállalatnak, mondá Gordon, s ha le tudom bonyolitani az ügyet, azaz részvényeimet eladni, ugy hiszem féleszendő elég idő lesz.

— No lám! Hiszen akkor még viszontláthatjuk ebben az esztendőben.

Mr. Whittlestaff fölnézett erre, mintha figyelmeztették volna, hogy a veszedelem még nem mult el.

De azután meggondolta, hogy azalatt a félév alatt Mary ugyis az ő neje lesz már.

— Kimberley nem nagyon vonzó hely, mondá John Gordon. — Nem tudok a föld kerekségén helyet, a melyet kevésbé volnék hajlandó állandó lakhelyemül választani.

— Ha a gyémántok nem volnának.

— Ugy van, ha a gyémántok nem volnának. De mikor az ember beszerezte a gyémántjait, akkor szivesen megy odább.

— «Beszerezte a gyémántjait!» mondá Augusta.

— Hát ön nem kisértené meg «beszerezni a gyémántjait?» kérdé Blake.

— **Fiumei épitkezések.** Az *O. É.*-nek irják Fiuméból: A martinscizzai vesztegintézetben eszközlendő munkálatok tervének megállapitása végett a mult héten dr. Fodor egyetemi tanár és dr. Grosz miniszteri osztálytanácsos Budapestről ideérkeztek s a tengerészeti hatóság közegeivel értekezletet tartottak. Ez értekezletek jelenleg a kereskedelmi miniszteriumban folytattatnak az illető tervek végleges kidolgozása végett. Ezek után, mint halljuk, Martinscizzában nagyobb munkálatok fognak megkezdetni, nevezetesen a kórházakat átalakitják, s a fertőzött tárgyak elégetésére, részben pedig fertőtlenitésére külön kemenczéket épitenek, ugy, hogy e munkák befejeztével ez intézet minden kivánalomnak meg fog felelhetni. A fiumei kikötőben mindennemü egyéb munkálat is nagyban halad. A VII. sz. nagy tárház épitését már befejezték. A tárházaknak hydraulikus emelőgépekkel való berendezését már megrendelték a Schlick-féle gépgyárban s előreláthatólag néhány hónap alatt már müködni is fog, mi nagyon előnyösen fog az áruk helyi kezelési költségeinek csökkentésére s ez által a forgalom emelésére hatni.

— **A király és a jegyszedő.** Nagyon mulatságos epizód történt az alatt, hogy *Umberto* olasz király meglátogatta a turini kiállitást. Mikor ugyanis a bronz-ipar termébe lépett a király, nagy alázattal járult eléje a jegyszedő s igy szólt: «Felség, legyen kegyes megengedni . . .» «Mit kiván?» kérdé a király. — «Fölebbvalóim parancsa szerint, felség, meg kell kérnem e teremnek minden látogatóját, hogy vegyen legalább egyet a kiállitás sorsjegyeiből.» — «Ha egyéb kivánsága nincs, — mondá mosolyogva a király — akkor könnyen segithetek.» — Intett szárnysegédének s megbizta, hogy vegyen száz darabot a sorsjegyek közül.

— *A dualizmus értéke a külföldön.* Hogy a külföld mennyire ismeri és mennyire becsüli azt a lehetetlen viszonyt, mely Magyarország és Ausztria közt fönnáll, arról figyelemreméltó tanuságot tesz a vörös-kereszt-egyesületek genfi nemzetközi konferencziájának egy epizódja, melyet a *N. Fr. Presse* igy ad elő nagy gunyosan: «Furcsa kis jelenet játszódott le tegnap a genfi egyetem nagytermében a második internaczionális konferenczia megnyitása előtt. Dr. Schlesingert Bécsből alelnökül választották «Autriche-Hongrie» részéről, a mint azt a «liste de membres» mondja. Erre aztán megjelent a tribünön a magyarországi küldött, *Ivánka* Imre országgyülési képviselő s azt az ünnepies nyilatkozatot tette, hogy dr. Schlesinger csak Ausztria választottjának tekinthető, mert a lajtántuli vörös-kereszt-egyesület «teljesen független» a lajtáninnenitől. A gyülekezet tagjai csodálkozva néztek egymásra s hallgatással mellőzték e tiltakozást, mert épenséggel nem értették ezt a genfi konvenczióra vonatkozó politikai szőrszálhasogatást. A dologban az volt a legkomikusabb, hogy Ivánka ur német nyelven olvasta föl tiltakozását, s igy csak a német delegátusok értették meg. Talán több sikerre jutott volna Ivánka ur, ha függetlenségi nyilatkozatát magyar nyelven terjeszti elő.» Bármennyire bosszantó is ez a történet, örülnünk kell rajta, hogy ép a kormánypártnak egyik legkiválóbb tagja s a fenálló közjogi rendszernek egyik legbuzgóbb hive győződhetett meg róla, hogy mennyit ér az a nagy önállóság, melyet mestere és vezére oly gyakran emleget! Arról eddig nincsen értesülésünk, hogy a magyar küldöttek a történt botrány s megaláztatás után elhagyták-e a gyülést vagy nem.

— **A steini hajótörés.** Emlitettük, hogy a steini hid alatt elsülyedt a minap három uszályhajó s a kormányos belefult a vizbe. Mint ujabban jelentik, tegnap délután vizsgáló bizottság járt a katasztrófa helyén s megtekintette a szétrombolt hidjármot. A bizottság ugy vélekedik, hogy a 15. és 16. számu jármokat okvetetlenül el kell távolitani s csak azután lehet hozzáfogni az elsülyedt uszályhajók kiemeléséhez. Ez a munka körülbelül hat hétig tart. Az osztrák közlekedési miniszternek egy rendelete szerint a steini hid alatt csak két uszályhajó mehet át egyszerre: hogy megtartották-e ezt a rendeletet, annak kideritését a vizsgálatra kell bizni. Annyi kétségtelen, hogy három uszályhajó sülyedt el a dunai hid előtt.

— **Halálos kardpárbaj.** Sopronban a mult héten kardpárbajt vivtak Szigethy Sándor városi jegyző és dr. Fischer Gyula soproni ügyvéd. A párbajban mindkét fél megsebesült: Fischer Gyula csekély vágást kapott kezén, de Szigethy olyan sulyos sérüléseket szenvedett mellén és karján, hogy tegnapelőtt sebeiben meghalt. A párbajra, mely a *Szabad lövész*-hez czimzett vendéglő táncztermében folyt le, szóváltás adott okot. A párbaj föltételéül a harczképtelenségig való vivás állapittatott meg. A soproni kir. törvényszék közvetlenül a párbaj után meginditotta a vizsgálatot ez ügyben s a vizsgálattal Ofner birót bizta meg.

— **A fürdőkből.** A *szliácsi* fürdőben a legutóbbi névsor szerint az ott megfordult fürdővendégek száma aug. 31-ig 1343-ra emelkedett. — Az *uj tátrafüredi* fürdő vendégeinek száma a legutóbbi névsor szerint aug. 28-áig 1017 volt.

— **Uj aranyországot** fedezett föl dr. *Colin* franczia utazó a Szenegal mentében. A franczia tengerészeti miniszternek küldött jelentésében ezeket irja róla: «*Diébédugu* körülbelül 140 kilométernyire esik Bafulabetól, 180-ra Medinétől és 250—300-ra Senudebutól s éjszakról-délről a Tambaoura-hegység szeli át. A feketék ép oly aranytermőnek tartják, mint a Buré-vidéket. A fensikon nincs arany, legalább a benszülöttek ott nem is keresnek. Én megvizsgáltam több patak homokját, de csak kevés aranycsillámot találtam. Nem rég egy kavicsot láttam, melyen akkora aranycsillám volt, mint egy gombostü feje. Egy kis leány hozta, ki azt mosás közben találta a Dembalában, mely a fensikról szakad le 200 méter magasságu eséssel. — Muralia falujában, Kassamatól 10 kilométernyire nagyobb aranybányák vannak. Aratás után nagy számmal gyülnek oda a négerek s 2½—3 méter mélységü gödröket ásnak, melyekben jelentékeny mennyiségü aranyat lelnek. Mutattak nekem egy aranydarabot, mely tojásnyi vastagságu volt. A négerek nagyon lassan és rossz szerszámokkal dolgoznak. Mihelyt összeszedett valamelyikük 30 frankot érő aranyat, siet vele Kassamába, hogy sót, néhány rőfnyi pamutkelmét, vagy egyebet vásároljon: azután pihen vagy két hétig. A telep rendkivül nagy és csak némileg is szakszerü kiaknázás mellett dus jövedelmet hajtana. Szerződést kötöttem az ország főnökével, ki megadta nekünk a kizárólagos jogot a bányászatra és kereskedelemre, utak és telepek épitésére.»

— *Tüzesetek.* *Átányról* irják lapunknak e hó 3-ki kelettel: Egy pár villámcsapás által okozott riadalmon kivül emberemlékezet óta alig fordult elő községünkben olyan tüzeset, melynek lakóház esett volna áldozatul. Annál nagyobb volt tehát a rémület, midőn ma 10 órakor a falu közepén lakó korcsmáros szalmája ismeretlen okból lángot vetett, erről a tüz átkapott az istállóra és a szomszédos szegény özvegy asszony óljára. Mindkét épület leégett. Háza megmentetett ugyan, de a tetőzet erősen megrongálódott. Nagy szerencse, hogy alig volt valami csekély szél, s az is ellenkező irányban fujt, mint a mely irányban a korcsmaház fekszik, mert különben a közvetlen közelben fekvő összes egyházi épületeket alig menthették volna meg, ha az égő korcsmáról a leányiskola lobbot kap. Az oltás körül kitünt a Meiszner testvérek két molnárja és gépésze, továbbá Galvács György végzett theologus. A szomszédos hevesi tüzoltóegylet tagjai gyorsan megérkeztek és elismerésre méltó buzgalmat fejtettek ki. *Temesváron* ma éjjel a majorokban tüz támadt. Egy ház leégett s egy asszony ki nem tudott kiszabadulni, bennveszett. — *Kis-Lödön* (Veszprémmegye) szerdán hajnalban tüz támadt. A pusztitó elem gyorsan terjedt, s csakhamar elhamvasztott tiz házat és husz melléképületet. A betakaritott gabona és takarmány nagy részben elégett. A községben óriási volt a rémület. Ha a szél meg nem fordul, s a szomszédos városlődiek segitségül nem jönnek nyilván az egész falu áldozatul esik a pusztitó tüzvésznek.

— *Postalopás.* Mai keleltel távirják nekünk Zágrábból: Krapinán (Zagoria) nagyobb postalopást követtek el. Az e hó 3-án az odavaló hivataltól az országos főpénztárba küldött 23,000 frtnyi összeg eltünt, és azóta Glazer krapinai postamesternek is nyoma veszett. Bletschneider ügyész ma a helyszinére utazott, hogy meginditsa a vizsgálatot.

— **Vonatkisiklás.** A páris-frankfurti gyorsvonat hálókocsija kedden reggel Waldböckelheim és Münster közt kisiklott, mert első tengelye eltörött. A kiszabadult kerék szétzuzta a kocsi alatt volt gáztartót, minek következtében meggyult a kiömlött gáz. A vonat a kisiklás helyétől 350 méternyire állapodott meg. Viz hiányában akkor tudták csak eloltani a tüzet, midőn már becsapott a hálókocsi egyik czellájába; a kocsiban is nagy kár esett. A vonat eleje nemsokára tovább mehetett az utasokkal, kik közül egynek sem történt baja.

— **A bécsi anarchisták titkos nyomdája.** Emlitettük, hogy a bécsi rendőrség felfedezte az anarchisták titkos nyomdáját s ezzel kapcsolatban több elfogatásról is adtunk hirt. Ez ügyben még a következő részleteket jelentik Bécsből mai kelettel: A kivételes biráskodást elrendelő törvény megjelenése óta augusztus elején mutatkoztak legelőször oly tünetek, melyek ujabb anarchista agitáczióra engedtek következtetni. A rendőrség résen állott, ugy, hogy nyomozásának már a mult hó első napjaiban eredménye is volt. Ekkor fogták el a huszonhárom éves Hulitschka Károly lakatoslegényt, kit annak gyanuja terhelt, hogy titokban a felforgató irányzatu sajtó termékeit hozza forgalomba. E gyanut megerősitette az a körülmény, hogy a Hulitschka lakásán tartott házmotozás alkalmával a rendőrség a kályha nyilásban egy csomó anarchista nyomtatványra, ezek között a New-Yorkban megjelenő Freiheit czimü lap több példányaira bukkant. Hogy honnan kapta a lakatoslegény e nyomtatványokat, az mindaddig az anarchisták jól megőrzött titka volt, mig ezt az anarchista titkos sajtó felfedezése és Bachman Vilibald s társainak elfogatása fel nem deritette. Ugy látszik az anarchisták főfészke a kirchstettnergasséban volt, mert a titkos sajtó ez utcza 41. számu házában müködött, a 42. számu házban pedig, mely amannak átellenében von Hulitschka lakott, és ugy az ügynök könnyen kézhez kaphatta a sajtó termékeit. A felforgató mozgalom szellemi vezetője az utolsó időben az emlitett Bachmann Vilibald volt, a kinek ehhez meg volt a kellő értelmisége, erélye és vállalkozási szelleme. A röpiratok, nyomtatványok előállitásában és terjesztésében segédkezet nyujtottak neki — a mint ezt már a vizsgálat kideritette, — neje Bachmann Anna, Springer Lipót érczmüves, Hubner Ferdinánd betüszedő és Thiel Antal czipészlegény. Mig a közbiztonsági hivatalnok és a rendőrügynökség emberei a Bachmann házastársak elfogatását végezte, addig más rendőri közegek Springer Lipót és Thiel Antal személyét keritették hatalmukba. Springer saját lakásán, a józsefvárosi Fuhrmanngasséban, Thielt Bachmann szállásán fogták el, Hubner pedig — a mint már jelentettük, — tegnapelőtt este került a rendőrség kezei közé. A rendőrség megállapitotta, hogy a nyomtatógép megelőzőleg Bachmann lakásán volt, hol most a szép rendben tartott szedőszekrény találtatott fel. Csakis körülbelől két héttel ezelőtt bérelte ki Bachmann a kirchstettnergassei 41. számu ház pinczehelyiségét azzal az ürügygyel, hogy itt festőmühelyet szándékozik berendezni. Pár órával a bérbevétel után beállitották a nyomóprést s a más nyomdászkellékeket s nemsokára müködni kezdett az anarchisták saját sajtója, hanem a rendőrség korábban megállitotta a gép kerekeit, mint az anarchisták ezt hitték. Ugyancsak ez ügyben más oldalról a következőket jelentik: A rendőrségnek több hónapon keresztül nem is volt gyanuoka, hogy az anarchista sajtó után meginditott nyomozást folytassa. Csend honolt az anarchisták fészkében — ugy hogy annak már lételében is kétkedni lehetett. Még anarchista suttogást sem lehetett hallani, nyomtatványnak pedig hire sem volt. Csak is a mult hóban adott a köznyugalomra kellemetlen életjelt egy társaság, melynek tagjai ma már a börtön sötétjében elmélkednek terveik fölött. A rendőrség azonban hirtelen elevenére tapintott e nyugtalan elemnek. Hulitschka lakatoslegény elfogatása volt az első lépés, mely a bünösök nyomára vezetett. Most már tisztában van a rendőrség a Bachmann társai elfogatása után, hogy honnan vette Hulitschka a nyomtatványokat s minden jel arra mutat, hogy a lakatos legényt is az anarchista szövetség erős köteléke füzi Bachmannhoz s ő is tagja az ugynevezett végrehajtó bizottságnak. Hogy a társaság feje Bachmann, az abból is következtethető, hogy benne minden olyan tulajdonság egyesül, mely mintegy kijelöli a fanatikus társaság első emberének. Közönséges munkást messze tulhaladó értelmisége páratlan erélylyel és vállalkozási szellemmel egyesül. Felesége, Springer érczmüves, Thiel czipészlegény és Hubner betüszedő hü szövetségesei voltak, kiket mint vak eszközöket használhatott fel. Hubner elfogatása különösen szaktársai előtt tünik fel majdnem a lehetetlenség szinében. Ugy ismerték mint csendes embert, a ki még a legutóbbi szedő strikében is részt vett. Tudvalevőleg a radikálisok perhorreskálnak minden munka-beszüntetést és általában elutasitanak minden eszközt, a mi a munkások jelen helyzetének javitására irányul s ebből azt következtetik, hogy Hubner csakis a legutóbbi időben szivta be az anarchista elméleteket. Hubner a bérelt pinczehelyiségnek felszerelését csakugyan mint pinczehelyiséget rendezte be. Hátsó része ennek, mely a festő mühelytől fallal volt elválasztva, szolgált az anarchista nyomdahelyiségeül s itt volt elhelyezve az archivum is. A nyomdai munkák, melyek az anarchisták kezei alól kerültek ki, nagy pontossággal és igazi csinnal voltak kiállitva.

— **A hamburgi rablótámadás** elfogott részeseinek kilétét teljes határozottsággal konstatálták. E gyors eredmény annak köszönhető, hogy a gonosztevő arczképét közrebocsátotta a *Reform.* Tegnapelőtt reggel ugyanis beállitott a városházára egy crivitzi paraszt, s kijelentette, hogy a fogoly nem más, mint az ő egykori iskolatársa: *Königsberg* Lajos kéményseprő. Ha sejtelme való, akkor a fogoly jobbik kézcsuklóján seb van, melynek helyét és alakját is pontosan megjelölte a munkás. — Megvizsgálták a foglyot s csakugyan megtalálták rajta a sebet; ezenfelül a munkás, a kivel őt szembeállitották, egészen kétségtelennek nyilvánitotta, hogy a merénylő Königsberg Lajos. De még ez a határozott nyilatkozat sem törte meg a gonosztevő makacsságát: a legnagyobb lelki nyugalommal mondotta, hogy «ez az ember meg van bolondulva.» — Minthogy fölmerült az a gyanu is, hogy az elmenekült rablók egyike közeli rokona Königsbergnek, a rendőrség kiküldte két tisztviselőjét a szökevény üldözésére.

— *Megdöbbentő szerencsétlenség* történt tegnap Arad közelében. A tegnapi hadgyakorlat alkalmával — mint az *A. H.* irja — Motolay huszárszázados, ki csapatával gyors ügetésben haladt előre, egy árkot akarván keresztülugratni, oly szerencsétlenül bukott le lováról, hogy rögtön szörnyet halt. A szerencsétlenül járt százados holttestét beszállitották a várbeli kórházba, hol fel fogják bonczolni.

— **Egy nihilista nő története.** Több izben megemlékeztünk már Marja Vasziljevna Kaljushnajáról, ki merényletet követett el Katanszki odesszai csendőrfőnök ellen. A nihilista leány még csak tizenkilencz éves s fiatalsága daczára zajos multja van. Már tizenhat éves korában tagja volt egy nihilista társaságnak, melynek élén Szudejkin rendőrfőnök gyilkosa, Degajev állott. Degajev odesszai lakásán fogta el őt először a rendőrség; hamis igazoló levéllel tartózkodott akkor Odesszában. A lakásán tartott házkutatás titkos nyomda felfedezésére vezetett, melyben nihilista nyomtatványok készültek. Találtak nála rendkivül sok kompromittáló iratot is, melyek arra vallottak, hogy a fiatal leány sürün érintkezett a genfi nihilistákkal. A nihilista nő akkor tizenöt esztendős volt. A rendőrség letartóztatta őt s befogta egyuttal Degajevet is: mindkettőjüket Pétervárra szállitották. De mit tehettek volna a tizenöt éves leánynyal? A pétervári rendőrség szélnek eresztette őt s megengedte neki, hogy Odesszában tartózkodjék. Mikor Degajev meggyilkolta Szudejkint, egykori barátnőjét kihallgatták Odesszában, de nem lehetett rábizonyitani, hogy tudott valamit a merénylő tervéről. Maja Kaljushnájának egy bátyja szibériai fogságban van; halálra itélték, de a czár kegyelmet adott neki. 1878-ban bele volt bonyolódva a «hetek» pörébe, kik közül ötöt kivégeztek, öt pedig egy társával együtt Szibériába küldték örökös kényszermunkára. 1881-ben módját ejtette a szökésnek. Egy évvel később dynamit-mühelyt fedezett föl Péterváron Szudejkin s letartóztatott néhány nihilistát, köztük a megszökött Kaljushnajt is, kinek ismételt elfogatását nem viselhette el Degajev. Tudjuk, hogy mikép állott boszut a rendőrfőnökön. Különös! Abban a pillanatban, melyben Marja Kaljushnaja, kit annyiszor emlegettek együtt Degajevvel, gyilkos merényletét végrehajtotta, hirt adott a félhivatalos Varsavszki Dnevnik Degajevnek állitólagos elfogatásáról.

— **Örült ember a templomban.** A *Gazeta Varszavszka* mlavai levelezője borzalmas esetnek közli hirét. Ksivki falujában egy fiatal parasztlegény, kit már jó ideje őrültnek tudnak, berohant az istentisztelet alatt a templomba s a kezében tartott éles késsel ketté hasitotta egy paraszleány fejét. A leány azonnal meghalt s vőlegényén, ki segitségére sietett, szintén halálos sebet ejtett az őrült. — A megrémült hivők menekülni iparkodtak s nagy tolongás támadt a szentegyházban. Csak egy-két bátor ember maradt a templomban, hogy lefegyverezzék az őrültet, ki meghuzta magát egy sarokban s fenyegetőzött, hogy megöli azt, a ki közelébe megy. A helyzet fölöttébb válságos volt; végre felkapta egy paraszt a templomi zászlót, s főbe ütötte vele az őrültet, ki elkábult és ártalmatlanná lett.

— **Ritka mütét.** Berlinben dr. *Hahn* kiváló sebész ritka mütétet végzett e napokban. Egy hetvennégy éves aggastyánnak hátáról ugyanis lemetszett egy dinnyenagyságu zsirdaganatot, melynek sulya 17 font volt, és melyet az illető 30 év óta hordozott, mint valami batyut. A mütét a legszebben sikerült, az öreg ur egészsége 14 nap alatt teljesen helyre állt. Az operáczió után a daganat már csak 11 fontot nyomott, mely sulykülönbség a vérveszteségnek tulajdonitható. Eddigelé még csak egy ennél is nagyobb daganatot ismernek, mely 29 angol font sulyu volt; ezt dr. Jackson metszette le Indiában.

— **A vigyázatlanság áldozata.** Már emlitettük, hogy Pentz István Moha község jegyzője a mult kedden véletlenségből meglőtte magát. Az esetről utólagosan a következőket irják: A szerencsétlen fiatal ember a mondott nap reggelén kocsin Iszka-Szentgyörgyre ment sógorához, Brandt János községi jegyzőhöz, adót fizetni. Dolgát végezve, a mohai határban levő földjeit megnézni ment. A kocsiról leszálltában fegyverének csövét jobb kezébe fogva, azt maga után huzta le a kocsiról, miközben a ravasz valamiben megakadt, a lövés eldördült, a szerencsétlen pár lépést tett előre s eszméletlenül az utra rogyott. Kocsisa, az épen arra jövő Nagy Lajos várpalotai mészégető segélyével kocsira tette s bevitte Iszka-Szt.-Györgyre, Brandt János jegyzőhöz. A szerencsétlenül járt jegyző nejét azonnal értesitették férje balesetéről. A szomoru viszontlátás szivszaggató volt. Egyuttal Csurgóra küldöttek dr. Frank István orvosért, ki a sebesültet első orvosi segélyben részesitette. Székesfehérvárról dr. Varga Zsigmond, dr. Arokay Antal, dr. Fanta Adolf és dr. Révy Ferencz orvosokat vitték ki a beteghez, kik azonban kijelentették, hogy az orvosi tudomány nem segithet, mert a töltés, mely a jobboldalon ment be s tenyérnyi nagyságu lősebet vágott, átjárta az egész tüdőt. Az orvosok véleménye valónak bizonyult, mert az életerős ifju tegnapelőtt délután 1 órakor Iszka-Szt.-Györgyön meghalt.

— **Egy indiai rajah elégetése.** *Párisból* irják: Az előkelő világ kedvelt tengeri fürdője, Etretat két nap óta valóságos forrongásban van. Az ott mulató közönség soha nem szemlélt látványosságnak lett részese egy gazdag rajah elégetésével. Az elhalt hindu, kit földi életében Abusahib Koandernaónak hivták, tavaly hagyta el a Ganges partját, hogy Európában keressen gyógyulást nyakának daganatára. Nizzában, első tartózkodási helyén a koleraveszély miatt tanácsosabbnak tartotta Etretat partjaival felcserélni. Betegsége itt rosszabbra fordult s néhány nap alatt a hindu nábob jobb létre szenderült. Szolgaszemélyzete minden előkészületet megtett, hogy méltó eltakaritásban részesüljön a raják holtteste, s e czélból kikérte a maire engedélyét, kit a különös kivánság nem csekély zavarba hozott, mig végre utólagos jóváhagyás reményében azt megadta. — A szolgák urok holttestét megmosták a Ganges vizében, s hozzá fogtak a szokásos bebalzsamozáshoz. Szeptember hó 1-én éjjel állitották fel a tengerparton a négy méter magas máglyát petroleummal itatott fából, a mire fehér lepellel betakarva a holttestet helyezték. Ezután felülről meggyujtották a máglyát s pár percz alatt az egész alkotmány lángokban állott. Reggeli hat óráig égett a máglya. Két órával később a maire táviratot kap a prefektustól, melyben ez az elégetés megakadályozását rendeli. Ekkor már késő volt, a szertartás folyt tovább. A hamvakat három részre osztották, egy részt a tengerbe sülyesztettek, a másik részt a szélnek szórták, a harmadikat pedig egy urnába tették. A fürdővendégek siettek, hogy a szertartásról némi kis emléket szerezzenek, de ez csak keveseknek sikerült.

— **A dorozsmai rabláshoz.** Lapunk mult számában tettünk emlitést arról a rablásról, melyet Dorozsmán Veszelka Pál gazda tanyáján elkövettek. Az esetről pótlólag a következőket irja a Szeg. N. levelezője: «A rablók egyike a megtámadottak szomszédja, Gyugel nevü ismert gonosztevő, ki alig egy hónapja szabadult ki a félegyházi börtönből. Ez az ember már régebben boszut forralt Veszelka ellen, mert ez egyszer egy korcsmában szemtanuja volt egy véres verekedésnek, melynek Gyugel volt a hőse s a törvényszék előtt ellene tanuskodott. Már ekkor megérlelődött benne a boszu és ugy nyilatkozott, hogy Veszelkát bárhol találja is, — megkéseli. Most is, midőn a rablás alkalmával a háznál volt leány fölismerte, ama fenyegetéssel távozott, hogy ha Veszelka följelenti, tanyáját fölgyujtja és Veszelka sem kerüli ki a halált.

— **Gyilkosság a vasuton.** *Vilnából* a következőket irják a lengyel lapok: «Vasutainkon gyakran járnak uriasan öltözött emberek, a kik gazdag utasokra vadásznak. Hamar ismeretséget kötnek, mesteri ügyességgel társalognak s nem riadnak vissza a kloroform, vagy egyéb kábitó szerek használatától sem. Jaj annak, a ki védelmezi magát, vagy segitségért akar kiáltozni. A minap meggyilkoltak a Pétervárra igyekvő vonaton egy fiatalembert, a ki ellenszegült. Elmetszették a nyakát s kilökték a kupé ablakán, hogy azt higyjék, a vonat gázolta el. A hatóságok azonban nem mentek rá a lépre s szigoru vizsgálatot inditottak a gyilkosok kézrekeritésére.»

Rövid hirek. *A brassói* önkéntes tüzoltóegylet e hó 7-én ünnepli fennállásának 10 éves jubileumát. — *Kolozsvárott* Láng Johanna nevü 20 éves dohánygyári munkásnő gyufaoldattal megmérgezte magát s meghalt. — *Szabadka* közelében egy ház lebontása közben a kőfal ledőlt és Bayer Tamás 16 éves napszámost agyonütötte. — *Temesváron* Gruics Borbála 67 éves özvegyasszony tegnapelőtt felakasztotta magát. — *Nagyváradon* Jaczkovics Teodor kalaposlegény pár nappal ezelőtt nyomtalanul eltünt. Azt hiszik, öngyilkossá lett. — *Varga Ferencz* kisteleki plébános e hó 24-én ünnepli meg papi pályájának 25 éves jubileumát. — *Aradon* azokat a butorokat, a melyek a király lakásán voltak ottani tartózkodása alatt, a tulajdonos czég közszemlére tételi, azután darabonkint elárverelteti. — *A párisi* bois de Boulogneban halva találták augusztus 21-dikén egy Assing Ottilia nevü gazdag amerikai hölgyet, ki gyógyithatatlan betegsége miatt megmérgezte magát. — *Kazán* orosz város vidékén fölrobbant a minap egy lőpormalom, melyben 6800 kilogramm lőpor volt fölhalmozva; három épület leégett s a környékbeli házak ablakai mind bezuzódtak. — *Sajnos eset* történt mult vasárnap Saint-Jean d' Aulptban, Tredecini marquis, ki a hegységben vadászaton volt, lelőtte vadászlegényét, kit a köztük volt távolság miatt nem vett észre.

= **Baleset a Dunán.** Tegnap a Rudolf-kőparti uszoda komoly veszélyben forgott. Pár hónappal ezelőtt ugyanis a Margithid közelében egy téglákkal megrakott uszályhajó léket kapott és a viz alá merült. Időközben kiemelték belőle a téglákat s tegnap a terhétől megszabadult uszályhajó lefelé uszva oly hevességgel ütődött a nemzeti uszoda felső részébe, hogy a kabinok nyomban megteltek vizzel. Szerencsére csak kevesen voltak az uszodában, kik gyorsan felöltözködtek és kisiettek. A rendőrséget azonnal értesitették az esetről. Pekáry rendőrtanácsos Horváth János városi tanácsnokkal nemsokára meg is jelent a helyszinén és megtette a szükséges intézkedéseket. Depinyi révkapitány rendeletére az uszodát megerősitették több lánczczal, az elmerült hajót pedig ki fogják emelni. Az uszodában való fürdést egyelőre megtiltották.

= **Öngyilkos kisérlet.** *Leiszte* Antónia 26 éves hajadon szobaleány tegnap délelőtt 11—12 óra közt a Páris szállóban a szobák deszinficziálására szolgáló karbolsavval megmérgezte magát, s aztán szobájában lefeküdt. Tettét csak délután 3 órakor vették észre s élve bár, de sulyos betegen szállitották a Rókus-kórházba. Tettének oka eddig ismeretlen. — *Scheringer* Anna 21 éves hajadon cseléd tegnap délután a Géza-utcza 8. számu házban marólugot ivott, de tettét idejekorán észrevették és még élve szállitották a Rókus-kórházba. Tettét állitólag azért követte el, mert kedvese elhagyta.

= **Szerencsétlenség a vasuton.** *Kovács* János füzesabonyi születésü 48 éves munkást a kelenföldi vasuti állomáson a berobogó vonat tegnap délelőtt elgázolta. A mozdony kereke jobb lába fején ment keresztül s azt bokában teljesen elszakitotta. A szerencsétlen eszméletét veszté s ily állapotban került a Szent-János kórházba, hol az orvosok sérülését életveszélyesnek jelentették ki.

= **Balesetek áldozatai.** *Bukovics* János 16 éves háziszolga, kinek a mult hó 26-án a Tüköry-palotában a negyedik emeletről egy vasdarab a fejére esett és koponyáját bezuzta, — és *Bangó* János 36 éves napszámos, kinek a gutai pusztán a cséplőgép bal lábát elszakitotta, sérüléseik következtében tegnap a Rókus-kórházban meghaltak.

= **Átkelési forgalom a Dunán.** A lánczhidon a lefolyt augusztus hóban átkelt összesen 706,000 ember és 106,875 kocsi; ezek után az összes bevétel 41,321 forint 30 kr. volt. A Margithidon átkelt 179,600 ember és 9274 kocsi és a bevétel 6228 frt 15 krt tett ki. A csavargőzöst használta: közönséges jegygyel az I. helyen 49,818 személy s a II. helyen 289,594 személy; tértijegygyel az I. helyen 7220 s a II. helyen 62,404 egyén. Az összes bevétel 24,521 frt 92 krra rugott.

SZINHÁZ, MÜVÉSZET.

— **A nemzeti szinházban** ma este lépett föl először, több mint félévi betegsége után, *Nagy* Imre, első müintézetünk egyik első oszlopa, a rokonszenves, derék fiatal müvész, a kinek távollétét a személyzet legjobb igyekezete mellett is, oly élénken éreztük. Essex grófban akart először föllépni, de e drámát Jászay Mari betegsége miatt el kell halasztani, igy történt, hogy egy kevésbbé jelentékeny és háládatos szerepben, a *Fedóra* Ipanof Lorizában kellett őt viszont látnunk. A közönség lelkes ováczióknal fogadta, perczekig tapsoltak, mikor először megjelent és számtalan koszorut nyujtottak föl neki a nézőtérről, a felvonások végén pedig négyszer-ötször tapsolták ki egymásután. A müvész meghatottan fogadta a teljesen megérdemelt kitüntetést, a ki annyira ura a szinpadnak, zavartan, mint valami kezdő állott lelkes, szerető közönsége előtt. — A kedvelt müvészt tudvalevőleg makacs gégebaja tartotta vissza oly sokáig a szinpadtól. Képzelhetni, mily feszült, aggódó figyelemmel várta a közönség a müvész első szavát, hogy meggyőződjék, vajjon meg van-e régi zenéje, ereje. Örömmel konstatálhatjuk, hogy Nagy Imrének hangja, szépségben és erőben is, egészen a régi, s reméljük, hogy az is marad, ha egyelőre még kellő kiméletteI lesznek iránta s nem vesztegetik ismét Ádám-féle szerepekre. Ádám szerepét eljátszhatja akárki, de Nagy Imre jelenleg csak egy van. Meg kell még emlitenünk, hogyan fogadták a müvészt a kulisszák mögött — pályatársai. Mikor földiszitett öltözőjébe lépett, megjelentek a nemzeti szinház tagjai és nevökben Bercsényi Béla tartott üdvözlő beszédet, mire emlékül egy ezüst serleget adtak át neki ezzel a Madácsbeli földirattal: «Borral, szerelemmel eltelni soha sem kell.» Aztán jöttek a m. k. dalmüszinház tagjai, s részökről Odry Lehel üdvözölte a kedves pályatársat, babérkoszorut nyujtva neki. Szóval, közönség és pályatársak vetekedtek, hogy méltóan fejezzék ki őszinte örömüket a viszontlátás fölött, mely a jeles müvésznek bizonyára legkedvesebb emlékei közé fog tartozni.

— **A budai várszinházban** az átalakitási munkálatok javában folynak. A menyezet aranyozását és az emeleti páholyok diszitését már teljesen bevégezték, most az első emeleti páholysor előtt emelendő erkélynek vasszerkezetét állitják fel. Az erkély a páholyok oszlopaiból kirugó vasgerendákon fog nyugodni és a népszinházi erkélysor mintájára igen diszesen lesz elkészitve. A napokban hozzákezdenek a szinpad és a gépezetek javitása és átalakitásához, valamint a diszletek jókarba helyezéséhez. Feleky Miklós igazgató, a ki az átalakitási munkálatok körül személyesen buzgólkodik, már összeállitotta a bérletre vonatkozó felhivást és a személyzet névsorát s azt legközelebb fogja kibocsátani.

— **A krisztinavárosi szinkörben** kedden lesz a 101-ik előadás, még pedig a hirlapirók nyugdijintézete javára. Ez alkalommal Boczkó Dóra kisasszonynyal «Az eleven ördög», Konti József operette-je kerül szinre. — Vasárnap és hétfőn a «Bukov»-ot ismétlik, melynek mindig szaporodó közönsége van. Csütörtökön Tolnainé-Dömjén Róza asszony jutalomjátéka lesz, szinre kerül a «Stomfay család.»

— **Munkácsy Mihály** meglátogatta tegnapelőtt *Zichy* Jenő gróf, *Telepy* Károly s több más ismerősének társaságában *Bauer* Sándor sugáruti mükereskedését s nagy érdeklődéssel nézte meg az ott egybehalmozott mükincseket. A mesternek különösen megtetszett egy tizenötödik századbeli faragványt s magához akarta váltani, de a müárus megkérte, hogy fogadja el csekély emlékeül a látogatásnak, melylyel őt annyira boldoggá tette. — Zichy Jenő gróf megvette ez alkalommal Vastagh Gézának egy csinos festményét. Távozása előtt szivére kötötte a mester Bauernak, hogy támogassa továbbra is a hazai festőket s igérte, hogy jóravaló törekvéseit figyelemmel fogja kisérni.

— **Krisztus a Kalvárián.** A mücsarnokban Munkácsy Mihály remek festményével szemben egy nagy méretü tükröt helyeztek el, melyben a festmény élet-teljes plasztikája igen szépen érvényesül. A Ganz-féle gépgyár legközelebb megkezdi az elektromos világitásnak berendezését, melyet 10, egyenkint 600 normalgyertya

---

— Én nem, mondá Evelina. — Én inkább szamoczára és tejszinre vágyódom.

— És mihelyt a «gyémántjait beszerezte», szólt ismét Mr. Hall, — visszajön közénk?

— Nem épen. Az a tervem, hogy tovább megyek a Zambezin át. Valahol a Középtengeren vélek kijuthatni — például Egyiptomban vagy Algeriában.

— Hogyan — az egyenlitőn át? Azt elevenen meg nem teheti.

—Mások is megtették már. Stanley végig ment az afrikai kontinensen.

— De nem délről éjszaknak. Nem is hiszek én ebben. Jobb ha Kimberleyben marad, s még több gyémántot szerez.

— Az igazat megvallva, mondá John Gordon, — nem igen tudom, hogy mit fogok tenni. Attól fog függni talán, hogy kapok-e valamihez társat. Életem nagyon is magányos volt Kimberleyben s én nem szeretek egyedül lenni.

— Hát miért nem nősül meg? mondá Montagu Blake igen hangosan, mintha épen fején találta volna a szöget. A társalgásnak ezzel végét is szakitotta.

Mr. Whittlestaff azonnal olyan arczot öltött, melylyel elárulta, hogy megértette a czélzást. És olyan arczot öltött az öt leány is. Csak Mary — ki nagyon is kinosan érezte át a helyzetet — tudott olyan arczot ölteni, melylyel semmit sem árult el. De tulságosan komoly volt — s érezte, hogy az. Mr. Hall, kinek tapintata nem volt talán a legfinomabb, viszszanézett Mr. Whittlestaffra és Maryre. Montagu Blake pedig érezte, hogy diadalt aratott.

— No igen, tevé hozzá, ha igy van a dolog, miért nem nősül meg?

— Nem lehet mindenki egyformán szerencsés, mondá Gordon nevetve. Ön pompásan látta el magát és ugy látszik, igen könnyünek tartja a választást.

— No ha nem is egészen olyan választást, mint az enyém, mondá Blake.

— Képzelje el hát a nehézséget. Azt hiszi, hogy egy második Miss Forresternek eszébe jutna az, hogy velem a gyémánt-mezőkre jöjjön?

— Egy második Miss Forresternek talán nem — de másnak.

— A ki vele nem ér föl?

— Természetesen, az én Miss Forresteremmel távolról sem!

— Ön a legönhittebb ember a világon, szólt most a leány maga.

— Én pedig nem vagyok hajlandó megelégedni valakivel, a ki távolról sem érne föl vele, mondá John Gordon.

És midőn ezt mondá, meg nem állhatta, hogy szemét egy pillanatra Maryre ne irányozza.

Mary tudta ezt, bár senki más nem vette észre. Tudta, bár a ki figyelemmel kisérte volna, azt mondta volna rá, hogy oda sem nézett.

— Mindig találhat az ember magának valót, ha jól széjjel néz, mondá Mr. Hall. — Nem gondolja, Whittlestaff?

— De igen, mondá Mr. Whittlestaff szárazon.

S midőn ezt mondá, egyszersmind föltette magában, hogy ma nem közli tervezett házasságát Mr. Hallal.

Az est eltelt, s elérkezett az idő, mikor Mr. Whittlestaffnak és Marynek haza kellett térniök.

Mary bizonyára olyan időszakot töltött itt, mely az ő részéről való szó és tett dolgában hiján volt minden nevezetességnek. De a délután olyan volt, a mely feledhetetlen marad előtte.

Bizonyos, teljesen bizonyos volt magában, mikor ide jött; de most már több volt, mint bizonyos . . . Minden egyes szónál, a melyet kimondtak, magára és ő reá gondolt.

Avagy nem tudott volna-e John Gordon magának való élettársat választani — ha sorsa nem oly szerencsétlen? És vajon ő távolról sem ért volna föl Miss Forresterrel? Vagy a John szemeiben nem fölért volna akárkivel is? Nem előbbvalónak tartotta volna-e őt John minden más nőnél, kit e pillanatig a világ előteremtett? . . .

Oh mily szomoru, mily szomoru végzet!

Azután következett a bucsuzás.

Ugy volt, hogy Gordon itt marad éjszakára s korán reggel Londonba utazik.

— Isten önnel, Mr. Gordon, mondá Mr. Whittlestaff, miután összeszedte lelki erejét erre az alkalomra s meggondolta azt a néhány szótagot is, a melyet mondania kell.

— Isten vele, Mr. Whittlestaff, s Gordon láthatólag barátságosan szoritott kezet vetélytársával.

Azokra a sürgető kérdésekre, a miket tett, nem kapott feleletet, de azok olyan kérdések voltak, a miket nem szándékozott ismételni.

— Isten áldja meg, Mr. Gordon, mondá Mary.

Mary sokat gondolkozott volt erről a pillanatról, de elhatározta, hogy ennél többet nem koczkáztat meg.

John megfogta kezét, de egy szót sem szólt. Megfogta s megszoritotta egy pillanatra, azután elfordult s visszament a csarnokból a társalgóba nyiló ajtóhoz.

Mr. Whittlestaff e pillanatban a felső kabátját öltötte magára, s Mary már fölkészülve állott a tornácz nyitott ajtajában, hallgatva, hogy Miss Forrester és Evelina mit szólnak.

— Oh, bár ugy lehetett volna! mondá Kattie.

— Én is azt óhajtanám, mondá Evelina. Hát nem lehet?

— Jó éjszakát, — mondá Mary bátran, kisietett a holdvilágos udvarra s minden segitség nélkül felült a kocsiba.

— Ezer bocsánat, szólt Mr. Hall, utána sietve, de Mary nem felelt.

Mr. Whittlestaff ezalatt visszament John Gordon után.

— Igaz, — mondá, — mi lesz az ön czime Londonban?

— Az «Oxford and Cambridge» a Pall-Mallon, felelt Gordon.

— Ah igen, a klub — tudom. Lehet, hogy esetleg valami üzenni valóm lesz . . . ámbár nem hiszem, tevé hozzá a mint megfordult, hogy távozzék.

Azután kezet fogott a csarnokban levőkkel, felült a kocsiba s Maryvel együtt elhajtott.

Az első negyedórában egy szót sem szóltak egymáshoz, s Maryn sem zokogás, sem a könnyezésnek valami hallható gyanus jele nem volt észrevehető.

Honnan tudják azok a leányok az ő szive titkát? Hogyan mertek reményt kifejezni bizonyos eshetőségre, vagy sajnálkozást annak meg nem történtére vonatkozólag, holott az az ő szivében mélységes titok?

Szólott-e ő John Gordon iránt való szerelméről? Nem, ajka egyetlen szót sem ejtett el. S ime ezek a leányok mégis sajnálni merték őt szerelméért, mintha valami falusi leány módjára könnyezve járt volna panaszkodni, hogy valami lovász vagy kertész hütlen lett hozzá.

De mégis erőt vett magán, hogy sirva ne fakadjon.

— Mary, szólalt meg végre utitársa, suttogva.

— Mr. Whittlestaff?

— Mary, mi mind a ketten boldogtalanok vagyunk.

— Én nem vagyok boldogtalan, mondá Mary, egyszerre összeszedve magát.

— Annak látszik. De én mindenesetre az vagyok.

— Miért?

— Rosszul tettem, hogy elvittem önt annak az embernek a társaságába.

— Nem rajtam állott, hogy el ne menjek.

— Nem. Önt nem lehet azért gáncsolni — s engem sem. De mind a kettőnkre nézve jobb lett volna, ha otthon maradunk.

Azután szótlanul hajtott tovább, s házáig egy hangot sem szólt.

— Nos? mondá Mr. Baggett, utánok menve az ebédlőbe.

— Mit nos?

— Mit beszéltek ott Mr. Halléknál? Az arczáról láttam, hogy valaki mondott valamit.

— Senki sem mondott semmit, viszonzá Mr. Whittlestaff. — Maga csak menjen aludni.

Mikor aztán Mrs. Baggett kiment, s Mary bágyadtan bocsátkozott le egy székre, Mr. Whittlestaff ismét megszólalt:

— Szeretném tudni, hogy mi van a szivében.

Csakhogy ezt Mary nem akarta megmondani. Elforditotta arczát s hallgatott.

— Semmi mondani valója sincs?

— Mi mondani valóm legyen? Arra semmit sem mondhatok, a mire ön gondolt.

— Ő most már elment, Mary.

— El.

— S ön meg van elégedve?

Marynak zokon esett, hogy hazudni kényszeritő, — hogy ezt akarja vele mondatni, a miről tudja, hogy hazugság — és akarja ezt azért, hogy magát szándéka végrehajtására biztathassa.

De nem értette teljesen.

— Meg van elégedve? ismétlé Mr. Whittlestaff?

Mary most elgondolta, hogy kimondja a hazugságot. Ha már meg kell hoznia az áldozatot, miért ne legyen az teljes? Ha oda kell magát adnia, miért ne legyen ez az odaadás olyan kielégitő, a mint az ő érzelmei kivánják?

— Igen. Meg vagyok elégedve.

— És nem kivánja őt viszontlátni?

— Bizonyára nem — mint az ön neje.

— De egyáltalában nem kivánja — akár mint az én nőm, akár nem?

— Ugy hiszem, ön tulságosan faggat . . .

Azután ismét eszébe jutott Marynek, hogy az áldozatnak teljesnek kell lennie.

(Folytatása következik.)

fényü ivlámpa fog szolgáltatni. Parisban, Sedelmayer termében, ugyane festmény esti megvilágitására gázfényt alkalmaztak külön szerkezetü reflektorokkal, de a mester, ki ismeri a Ganz-féle ivlámpák hatását, határozottan ezeknek ad előnyt, miután ez ivlámpák fénye egyenletes s a legkevésbbé sem módositja a szineket. A kép f. hó 14-én lesz először e világitás mellett látható.

— **A Munkácsy-pár** utközben fényesebbnél fényesebb óvácziókban részesült. *Gödöllőn* nagy tömeg várta a vonatot. Munkácsyné asszonynak fehérbe öltözött leánykák pompás bokrétát nyujtottak át. *Hatvanon* a pályaudvar fényesen fel volt diszitve. «Éljen Munkácsy Mihály» feliratu zászlók lobogtak a pályaudvar oszlopain. A Rákóczi-induló hangjai mellett robogott be a vonat a város és vidék nagy számmal megjelent intelligencziájának éljenei közt. A mestert dr. Lefebre és Janikovics prépost üdvözölték, mire az meghatottan válaszolt, kiemelve, hogy e megtisztelő fogadtatást nem személyének, hanem ama csekély érdemeknek tulajdonitja, melyeket hazai müvészetünk körül szerzett. Lelkes éljenzés hangzott el e szavak után, miközben a vonat tova robogott. *Füleken* ismét czigányzene, fellobogózott pályaudvar, százakra menő közönség. Jörg állomásfőnök lelkes beszéddel fogadta a müvészt s Munkácsy köszönő szavai után bemutatta neki a megjelent honorácziorokat: Szijgyártó kir. tanácsost, dr. Plichtát, Valovics esperest, Findura kanonokot, Illés ev. lelkészt, Körtvélyesdi járásbirót, Kovács közjegyzőt, Beniczky földbirtokost stb., kikkel a mester a vonat elindulásáig társalgott. Néhány percz mulva *Losoncz* pályaudvarában rótta le e város közönsége a müvész iránt a tiszteletet adóját s Busbak városi tanácsnok üdvözölte a nagyhirü müvészt. A küldöttség egy más tagja a város hölgyei nevében franczia szavak kiséretében a müvész nejének diszes virágbokrétát nyujtott át. Megható volt Losonczon tul egy egyszerü pályaőr tisztelgése, ki jelző korongját virágokkal vonván be, a vonat elhaladtakor lelkesülten kiáltá: «Éljen Munkácsy!» A szeretet és tisztelet e folyton megujuló jelei rendkivül meghatották Munkácsyt. A *Végles* vár mellett elhaladó vonatot a vár ura, Nemeskéri Kiss Miklós és családja éljenekkel és kendőlobogtatással fogadták. A *zólyomi* fogadtatásról már tegnapi számunkban megemlékeztünk. Az utolsó állomáson, *Garam-Berzenczén* Ipolyi Arnold püspök diszes négyfogatu hintója várta az érkezőket, kikhez Grünwald Béla országgy. képviselő is csatlakozott. A gyönyörü vidék, Saskő várának regényes romjaival, kellemes változatosságot kölcsönzött a rövid órai utnak. *Szentkereszt* impozáns kastélya előtt a házi ur, Ipolyi Arnold püspök várta és üdvözölte vendégeit. Körülötte voltak: Hyros Mihály kanonok, Belházy apát, dr. Amon Ede orsz. képviselő, Girtler József és Wetzel István udvari papok.

— **Nagykőrösön** tegnap a fővárosi szinkör kedvelt énekesnője Réthy Laura k. a. vendégszerepelt Pesti Illász Lajos szintársulatánál. Előadták Deréki Antal «Buzavirág» czimü népszinmüvét, telt ház előtt. A közönség Réthy Laurát zajos tapsokkal s virágbokrétákkal tüntette ki.

— **Magyar czimbalmos külföldön.** Pintér Pál a népszinház volt czimbalmosa negyedmagával mintegy három hó előtt külföldi körutra indult. Utazásában érintette Frankfurtot, majd Brüsszelben az Eden-szinházban lépett fel. Onnan Londonba ment, hol a walesi herczeg előtt is több izben játszott. Londonból meghivásra kirándult Lord *Severnek* windsori nyaralójába, hová a jövő év május 7-től egy hóra szerződtették a társaságot, Angolországból visszatérve a magyar muzsikusok Svájczba mentek és Szt.-Mauricben adtak hangversenyeket, hová a lord is elkisérte őket. Ott a párisi *Rotschild*-nak a czimbalomjáték annyira megtetszett, hogy Pintér arczképét is elkérte. A társaság tegnap dicsőséggel viszszaérkezett a fővárosba.

— **Külföldi szinházakból.** *François Coppée* «Az utolsó Stuartok» czimmel drámát irt, melyet a Theatre Francaishoz nyujtott be. — *A párisi szinházigazgatóknak* a költők iránt való tiszteletéről mások is példát vehetnének. A Porte-Saint-Martin uj igazgatója például egy hirlapirónak, a ki programmja összeállitásáról kérdezősködött, következőleg válaszolt: «Tudom, hogy számithatok szinmüiróink támogatására és remélem, hogy ajtóik megnyilnak előttem, ha bekopogtatok hozzájuk. — *Theodorának*, Sardou uj szinmüvének cselekvénye Ravennában megy végbe. Beszélik, hogy ugy a szerző, mint Sarah Bernhardt rendkivüli gonddal készitik elő a darab kiállitását és nagy összegeket áldoznak a diszletekre, az ázsiai és római jelmezekre. — A *sanfranciskói* német szinházban az ott vendégszerepelt Bandmann szinész következőleg bucsuzott el a közönségtől, mely csak igen csekély számban látogatta az előadásokat: «Szivvel lélekkel csüggök a német szinmüvészeten, de tisztelt uraim és hölgyeim, a gyomornak is meg vannak a maga igényei.» — *Buska* Johanna, ki pár év előtt Török grófhoz ment nőül, férje halála után ujból a szini pályára lépett. A drezdai udvari szinház igazgatója máris szerződésre lépett vele. — *A gráczi* Landestheatert e hó elsején nyitották meg. — *Laube* Henrikről egyik életrajzirója fölemliti, hogy első szindarabját huszonkilencz szinház utasitotta vissza. — *Az «Öreg Atge»*, Schleswig-Holstein egyik legnépszerübb szinházigazgatója Altonában 75 éves korában meghalt. — *A frankfurti* Stadttheater igazgatója kegyeletes módon ünnepelte meg Frankfurt legnagyobb fiának, Göthének születése napját. Előadási cyklust rendezett ugyanis a nagy költő következő müveiből: Egmont, Clavigo, Faust é. Iphigenia. — *Berlinben* a Deutsches Theatert Pailleron «A hol unatkoznak» vigjátékával nyitották meg ujból. — *Az uj schwerini* szinházat teljesen vasból és kőből épitik föl.

— **Külföldi zenészeti hirek.** Hogy mi mindent nem képes egy énekes elviselni, ha jól fizetett vendégszereplésről van szó, bebizonyitotta *Gudehus*, ki a mult héten Drezdában péntek este Tristant, szombat este Prágában Tannhäusert énekelte. Az előadás után vonatra ült s visszautazott Drezdába, a hol már vasárnap délelőtt a próbán énekelt. Estére fellépett Tristanban, de már hétfőn reggel visszautazott Prágába, a hol már este a Lohengrinben ragadta el a közönséget. — A bécsi operában jövő hó közepén előadják Auber *Kőmives és lakatos* czimü vig dalmüvét, melyben Nadainé asszonynak is nagyobb szerepet osztottak. Operánk volt kedvelt müvésznőjének minden felléptét a bécsi sajtó s a közönség osztatlan tetszéssel kisérte. Óhajtandó volna, hogy a jeles énekesnőt visszahóditsa operánk igazgatósága; evvel csak nyerne, a mi dalmüszinházunk játékoperája, mely jeles, hivatott, nőszereplőkben ugy is szegény. — *A berlini philharmonikus társulat* a jövő saison folyamán több hangversenyt rendez, melyben a következő solisták vesznek részt: Auer tanár, Joachim tanár, Normann-Neruda asszony, Barcewicz Staniszló hegedümüvészek, Lescheticzky, Menter Zsófia a., Montigni-Remaury a., Schumann Klára a., Essipoff Anette a., Grünfeld Alfréd, Saint-Saens zongora-müvészek. Popper csello-müvész, Staudigl kamaraénekes (baryton) Gudehus, Winkelmann énekesek, Papier Roza a., Malten k. a. énekesnők. A hangversenyeket Joachim és Wüllner konzervatoriumi tanárok fogják dirigálni. — A londoni *Philharmonic Society*, mely egyike a világ legrégibb s legnevesebb zeneintézeteinek, mely 72 évi fenállása alatt valódi ápolója és fejlesztője volt a jó zenének, alig hogy befejezte hangverseny sorozatát, már is uj müsorral áll elő, mely tartalmasságban felülmulja a mult évit. A hangversenyeket Sullivan Arthur angol zeneszerző fogja vezényelni. Előadják Dworak uj symfoniáját, melyet a társulat számára szerzett, a szerző személyes vezetése mellett. Kiváló érdeket kölcsönöz a januári hangversenynek a nemzetközi pályázat, melynek nyertes müvét akkor fogják bemutatni. Pályázatot hirdettek hangverseny-nyitányra, melyre minden nemzet zeneszerzői pályázhatnak. Beküldési határidő: 1885. január 1. Dij: 20 guinea. A nagy zenekarra hangszerelt nyitány vezérkönyvét Honorary Secretary Francesco Berger, Esquire nr. 6 York Street, Portmann Square, London W., kell benyujtani. A társulat már megkötötte a szerződést a kontinens legnevesebb müvészeivel, kik a hangverseny érdekességét nagyban növelik. — Genée *Nanon* czimü operetteje Hamburgban nagy sikert aratott.

Metuzalem herczeg.

— Előadatott a népszinházban szept. 5-dikén. —

A saison első fecskéje a mai nappal beköltözött a népszinházba. Egyik azok közül az ujdonságok közül, melyek már régi ismerőseink s most csupán az ismeretséget ujitjuk meg velük. Strauss János *Metuzalem herczeg* vig dalmüvét a gyapju-utczai német szinház már rég fölvette müsorába s ma esti bemutatását sok körülmény indokolja. A népszinház bő operette-müsora egy uj darabbal szaporodik, mely egy ideig vonzani fog s mely azután épen ugy mint a többi eltünik a feledékenység sürü homályába. S vajjon miért? Mindenesetre valami lényeges baj az oka annak, hogy a mult években előadott operettek, egynehány dicséretes példa kivételével, mind aránylag rövid élet után leszorultak a müsorról. A zeneszerzők vigasztalására legyen mondva, nem a zene az oka ennek a visszás helyzetnek, hanem a szöveg, mely olyan mint a phitisikus ember élete, magában rejti a gyors halál magvát. Olyan szöveg, melynek szereplő egyénei, a lényeget képező cselekmény, s a benne előforduló helyzetek, csak a szövegirók beteges fantáziájában élnek, nem lehet maradandó életü. A közönség hamar ráun az olyan grotesk, lehetetlen királyokra, bohócz fejedelmekre, maskara udvarmesterekre és miniszterekre, amínőket a szövegiró három felvonáson át minden elképzelhető bolond helyzeten hurczol keresztül s avval a pretenzióval lép elő, hogy a közönség az ily élettelen bábok iránt érdeklődjék. Az egész csak arra látszik szolgálni, hogy alkalma nyiljék a zeneszerzőnek szép rondokat, coupleteket, keringőket s románczokat komponálni, tekintet nélkül arra, hogy vajjon megfelel-e az a helyzetnek vagy nem? Ebből a fajtából való a Metuzalem herczeg szövege is, melyet Welder és Delacour urak követtek el. Valóban legjobban azon csudálkozik a hallgató, hogyan tudhatta ez a gyenge csinálmány a zeneszerzőt oly életteljes, erőtől és üdeségtől duzzadó zenére inspirálni. Különben Strauss Jánosnak meg van az a malheurje, hogy sohasem kap jó szöveget s igy operettejei, melyekben pedig oly sok szép zenei gondolat van, eltemetve, valóban eltemetve maradnak. A szöveg tartalma a következő: Zsigmond Trokadero tartomány fejedelme eljegyzi leányát Pulcinellát Czíprian, Pikiraki herczeg fiával, Metuzalemmel. Az eljegyzési ünnepre 170 pályázó zeneszerző közül Porombonius partituráját fogadta el Vulcanio, az udvarmester, már abból az okból is, mert a szöveget meg ő irta hozzá. Van egy miniszterelnök is, Carbonazzi, kinek az udvarmesterrel együtt absolute semmi szerepe nincs, de azért folyton a szinpadon vannak, nagy örömére a karzatnak. Időközben megtudja Zsigmond, hogy Rikiraki herczegét alattvalói elüzték tronjáról. Már most vége a Metuzalem és Pulcinella közt való házasságnak. Megjelennek Czíprian herczeg országának követei s felajánlják a trónt Zsigmondnak, ki azt el is fogadja. Rikiraki népe azonban megszánja volt herczegét, ki Sophistika feleségével bus nótákat énekel nekik s visszafogadja őt urának. Szerencsére ezért a vad meséért kárpótol a walzer-király zenéje. Szépen átgondolt és kidolgozott zene ez, melynek behizelgő dallamai ügyesen szőtt összesei nem engednek időt a szöveg viszásságai felett való gondolkozásra. Gyakran oly életteljes lendülettel indul, hogy szinte kirí az operette konvenczionális keretéből s mindig a helyzethez alkalmazkodik. A hangszerelés feltünő, diskrét és komoly. Nem vadász olcsó hatásokat s kevéssel sokat mond. A dalmüben egymást követik a szép részletek, igy az első felvonás bevezető kara, Vulcanio cavatinája, Metuzalem Es-dur dala s a széles mederben tartott finale sok erővel megirt, üde számok. Megragadó poezis van a II. felvonás duojában s kiváló komikum a 3. felvonás F-dur kettősében, melyet Sophistika s Czíprian énekelnek. Az előadás elég összevágóan sikerült s bizonyságot tett arról, hogy Cserni, az uj karmester, ki a darabot betanitotta, erélyes és jó izlésü karmester, kinek ezentul csak arra kell vigyáznia, hogy a zenekar a mainál diskrétebbül kisérje a magánszereplők énekét. Metuzalem herczeget *Hegyi* Aranka k. a. énekelte s feladatát feltünő indispozicziója daczára igen kedvesen oldotta meg. Pulcinella szerepében *Tarnai* Sarolta kisasszony, a népszinház ujonnan szerződtetett tagja próbálkozott meg tisztességes sikerrel. A fiatal énekesnőnek csinos szinpadi alakja s kedves, jól képzett hangja van. Játéka kezdetleges ugyan, de ezen a népszinházi gyakorlat segithet. Az egész dologban éppen csak az a sajnálatos, hogy kezdő szinészek és szinésznők éppen a népszinházat tekintik a legjobb gyakorló iskolának, a hová pedig már bevégzett tehetséggel kellene jönniök. Tarnai kisasszony legalább kedvező kilátást nyujtott arra, hogy rövid idő multán bele találja magát a keretbe. *Aranyossiné* asszony Sophistikát meglepő helyes szinezéssel személyesitette. *Kassai* mint Czíprian és *Solymosi* mint Zsigmond jóizü alakitást nyujtottak. Megérdemelte a tapsokat *Kápolnai* is, ki első felvonásbeli cavatináját az őt jellemző jó izléssel énekelte. A közönség egészen megtöltö a szinházat.

SPORT.

— **Rudolf trónörökös** e hó elsején a katonai hadgyakorlatok szünetelése alatt a mühlleiteni pagonyokban és az állatkertben cserkészett. Egy rendkivül erős tiz csapos harmadfél mázsányi testsulylyal, több közönséges szarvas és egy őzbak lett a vadászzsákmány. Az őzbak csodálatot keltő fejdisze különösen megnyerte a trónörökös tetszését. Közelebb Milán király tiszteletére a himbergi udvari pagonyokban fogoly és nyulvadászatok lesznek.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A főváros területén** lakó kisebb javadalmazásu államhivatalnokoknak fizetésfölemelésre van kilátásuk az 1885-ik évi országos kiállitás idejére. Tekintve ugyanis a fővárosi életnek már most is nyilvánuló s a kiállitás idején előreláthatólag még inkább fokozodó drágulását, — a kormány az alsóbb rendü hivatalnokok illetményeinek 20%-kal leendő fölemelését tervezi. A tervezet szerint alsóbb rendü hivatalnokoknak tekintendők mindazok, kiknek fizetése — a szálláspénzen felül — nem haladja tul az 1000 frtot. Ezek a kiállitás ideje alatt két egyenlő részletben és pedig a jövő év május és augusztus hónapjainak 1-én fizetéseik után 20% drágasági pótlékban részesülnének. — Hasonlóan intézkedett az 1873. kiállitás idején az osztrák kormány is, mindazonáltal oly különbséggel, hogy hivatalnokai a fizetési pótlékot a kiállitási év egész tartamán huzták.

— **A fővárosi elemi iskolák** köréből a beiratkozások eredményéről az hallatszik, hogy legnagyobb részt az ó-budai, a károlyi-utczai és a nyul-utczai népiskolákban történt tömeges jelentkezés; egyéb iskolákból még nem jött hir, hogy szükség lesz-e parallel-osztályokra és hányra.

— **Iskolaszékek alakulása.** *A II. ker.* országuti iskolaszék tegnap tartotta alakuló ülését a török-utczai uj elemi iskola tornahelyiségében. A hivatalos eskü letétele után közfelkiáltással megválasztattak: elnökké Reischl Károly, alelnökké Mádor Ferencz, gondnokká Deutsch János, jegyzőkké Trájtler Károly és Almási János. A megalakulás után mindjárt több iskolai ügyet intéztek el. A megalakulás alkalmából a kerület képviselője, dr. Darányi Ignácz tiszteletére társas vacsorát is rendeztek. — *A várbeli* iskolaszék ma tartotta alakuló ülését. A szabályszerü eskü letétele után az ujonnan megalakult iskolaszék elnökké dr. Gombár Tivadart, alelnökké dr. Országh Sándort és jegyzővé Kossutány Gézát választotta meg.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A hirlapirók nyugdijintézetéhez** ujabban a következő adományok érkeztek, melyekért az igazgatóság ez uton is kifejezni óhajtja köszönetét: a budapesti gyermekmenhely-egyesülettől 10 frt, a «Nemzet» szerkesztősége utján 3 frt, Tornyai Schossberger Henrik urtól 200 frt, az Edelsheim-Gyulay egyesülettől 2 frt 60 kr, ifj. Gönczy Pálné urnőtől 10 frt, a budapesti magyar czipészifjuság dalegyesületétől 2 frt 20 kr, Weisz B. Ferencz kir. tanácsostól 100 frt, a «Pesti Hirlap» utján 4 frt, Boér Ignácz nevelőintézet-tulajdonostól 5 frt, margitszigeti tombola 10 frt, a «Pesti Hirlap» utján 2 forint.

— **A magyar vörös-kereszt egylet** budai uj kórháza közel áll a befejezéshez. A kőmives munkák már teljesen készen vannak s jelenleg a helyiségek festését végzik. Az épület környékén a nivellirozást és parkirozást már szintén megkezdették. A kórház udvara csinos sétakertté van átalakitva. A kórházi helyiségek tágasak és világosak, a szellőztetést és fütést illetőleg a berendezés kifogástalan s általában a felszerelés a kor kivánalmainak minden tekintetben meg fog felelni s a fővárosnak valóságos mintakórháza lesz. Feszty Árpád fiatal festő már tegnap hozzáfogott a kórház előcsarnokának óriási falfestményéhez, mely 8 méter magas és ugyanilyen széles lesz és a kórházi ápolónők szent hivatását jelképezi allegorikus csoportokban.

— **A budapesti nőcselédek** elhelyezése, betegségélyben és temetési költségben részesitése, a munkaképtelenné vált nőcselédek gyámolitása végett alakitandó «budapesti nőcselédek elhelyező és segély-egyletének» létesitése czéljából vasárnap, e hó 7-én d. u. 4 órakor az iparos kör helyiségében (Ferencziek bazárja II. lépcső I. em. 6. sz.) közgyülés lesz.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszék** ügyforgalma az 1884-ik év első felében. *Beadványok*: hátralék 1883. évből 400, érkezett 1884. I-ső felében 28,043, volt összesen 28,443, elintéztetett 28,063, hátralékban maradt 380 db. *Váltóperek* hátralék 1883. évről 68, szaporodott 1884. I-ső félévben 6096, összesen volt 6164 db. Ebből az 1884. I-ső félévben elintéztetett, illetőleg befejeztetett: hivatalból viszszautasitó végzéssel 45, sommás végzéssel 5362, megszüntetési végzéssel 104, makacssági itélettel 169, egyezséggel 17, ügydöntő végzéssel 15, érdemleges itélettel 308, összesen elintéztetett 6020, az 1884. I-ső félév végével elintézetlen maradt 144 db. *Váltójogi eljárás alá tartozó egyéb perek és perenkivüli ügyek*: hátralék 1883-ból 16, érkezett 1884. I-ső felében 219, lett összesen 235, elintéztetett 224, folyamatban maradt 11 db. *Kereskedelmi perek*: hátralék 1883-ból 170, 1884. I-ső felében érkezett 509, lett összesen 679, 1884 I-ső felében elintéztetett 473, és pedig illetékességi kifogás folytán elutasitással 6, megszüntetési végzéssel 158, makacssági itélettel 97, egyezséggel 17, érdemleges itélettel 195, összesen 473, a félév végén elintézetlen, illetőleg folyamatban maradt 206 db. *Perenkivüli kereskedelmi ügyek*: érkezett 23 db., melyek mind elintéztettek. *Csődök*: 1883-ból folyamatban maradt 94, 1884. I-ső félévben megnyittatott 19, lett összesen 113, az 1884 I. félévben megszüntettetett 16, folyamatban maradt 97 db. *Czégügyek*: a) bejegyzések: egyéni czégek 115, társas czégek 68, pótbejegyzések 74, összesen 257. b) kitörlések: egyéni 46, társas 26, pót 30, összesen 102 db. *Közhitelpapirok megsemmisitése* 62 db. *A magyar földhitelintézet ügyei* 178 db. *Fegyelmi ügyek* 0 db. *Felebbezés* beérkezett: helybenhagyó határozattal 399, megváltoztató határozattal 122, feloldó határozattal 42, összesen 563 db. *Elnöki ügyek*: 452 db.

— **Fegyelmi tárgyalás.** A kir. tábla fegyelmi tanácsa *Vajkay* Károly elnöklete alatt ma délelőtt tárgyalta a hajdunánási kir. járásbiró fegyelmi ügyét. A vádat a debreczeni kir. törvényszék elnökének feljelentése alapján a kir. főügyészség emelte a vádlott ellen, hivatalos kötelesség vétkes megszegése miatt. Ez a kötelességszegés pedig abban állott, hogy a járásbiró három megfelebbezett ügyet elkésve terjesztett másodfoku elintézés végett, a debreczeni kir. törvényszéknek egy megkeresését pedig csak négy év letelte után intézett el. E vádak ellenében a járásbiró azzal védekezett, hogy roppant munkahalmaz s a hivatalos személyzet aránylag csekély száma miatt annyira felszaporodtak a restancziák, hogy majdnem fenakadás állott be a járásbiróság hivatalos funkcziójában. Igazolta a vádlott járásbiró azt is, hogy számtalanszor folyamodott ugy a törvényszéki elnökhöz, mint az igazságügyminiszterhez a személyzet szaporitásáért, de egy *másológépet* kivéve egyéb segedelmet a restancziák feldolgozására nem kapott. A hajdu-nánási járásbiróság ügyforgalmának kimutatásából az elnök konstatálta, hogy a nevezett járásbiróságnál tényleg nagy a forgalom. Csak telekkönyvi ügy közel 9000 volt egy esztendőben, melynek elintézésére csak a vádlott járásbiró és egy albiró volt hivatva. Ezek pedig megtettek mindent, a mi emberi erőből kitelik, mert 600 darab kivételével valamennyit elintézték. A kir. főügyészi helyettes mindennek daczára rosszalásban kérte a vádlottat elmarasztalni. A vádlott még azzal is védekezett, hogy tiz év óta biró, s ez idő alatt csak egyetlen egy esetben vette igénybe a szabadságot, s végül, hogy 32 évi államszolgálata alatt egyszer sem tétetett még ellene panasz. A kir. tábla mindezek alapján nem talált a vádlott mulasztásában vétkességet és felmentő itéletet hozott. A főügyészi helyettes is megnyugodott az itéletben.

HÁZASSÁG.

— **Steinfeld József** b.-gyulai lakos eljegyezte Bleyer Fanni urhölgyet Mezö-Turról.

— **Nagy Elek** huszár-főhadnagy e napokban jegyet váltott Piffl Roza kisasszonynyal, Piffl N. temesvári polgár leányával.

— **Szávay Gyula** tehetséges fiatal költő és irótársunk, a győri *Garaboncziás Diák* czimü élczes ujság szerkesztője a napokban váltott jegyet Aradon Kovács Ella urhölgygyel.

GYÁSZROVAT.

Fok Albert a kir. kuria irodatisztje tegnap este, hosszas szenvedés után 65 éves korában meghalt. Fok éveken át vezette a kuria kiadó-hivatalát s egy időben «Gyorsfutár» czim alatt kőnyomatu lapot is szerkesztett s adott ki. Temetése holnap délután 6 órakor lesz.

Washington, szept. 5. *Folger* pénzügyminiszter tegnap meghalt.

Dr. Caro Károly fiatal osztrák költő, kinek *Die Burgruine* czimü vigjátékát nagy sikerrel adták elő a burgszinházban, tegnap este hosszas szenvedés után meghalt Bécsben. Előkelő, vagyonos éjszaknémetországi család ivadéka volt.

A hivatalos lap szept. 5-ki számából.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter *Dósa* Kálmán marosvásárhelyi kir. járásbirósági joggyakornokot a marosvásárhelyi kir. törvényszékhez aljegyzővé és *Novák* Lajos aranyos-maróthi kir. törvényszéki dijnokot, ugyanazon kir. törvényszékhez irnokká, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter, *Rezsőffy* György premontrei rendü kanonok és jánoshidai jószágkormányzót, Alattyán község részére ideiglenes minőségü iskolalátogatóvá, a szatmári m. kir. pénzügyigazgatóság, *Kocsis* Gábor f.-Gyarmati kir. adóhivatali dijtalan gyakornokot a zilahi kir. adóhivatalhoz VI. oszt. kir. adótisztté, a debreczeni m. kir. pénzügyigazgatóság *Zádory* Lajost VI. oszt. adótisztté, ideigl. minőségben nevezte ki.

A csendőrség köréből. A m. kir. honvédségi Ludovika Akadémián ez évben megtartott hadaprodi vizsgák alapján, 1884. évi szept. hó 1-től számitandó ranggal, m. kir. csendőr-hadaprodokká kineveztetnek: *Ömeisz* Gábor, csendőr őrsvezető, czimzetes őrmester, *Kisfaludy* József, csendőr őrmester, *Palágyi* Kálmán, csendőr őrmester, *Várady* Ede, csendőr őrsvezető, czimzetes őrmester, báró *Bánffy* Károly, csendőr őrsvezető, czimzetes őrmester, *Tuhrinszky* József, csendőr őrsvezető, továbbá *Emerich* Gottfried, csendőr.

A HADGYAKORLATOK.

Kassáról irják lapunknak e hó 4-diki kelettel: A kassai ez idén igen fárasztó gyakorlatok a kellő időnél tovább benntartott tartalékosok nagy örömére e hó 4-én érték véget. Ezekben az 5. számu II. Lajos bajor király, a 65. Lajos osztrák herczeg, a 66. toskanai nagyherczeg, a 67. Schmerling lovag, a 85. lovag Kees táborszernagy, a 25. br. Pirker, az ujonnan alakitott 94. Alfonz spanyol király, továbbá a 60. magyar ajku ezredek vettek részt, szóval a 2. gyaloghadosztály Felső-Magyarország keleti részében fekvő dandárokból alakult czirka 12—15 ezer élelmezési állománynyal, mely létszámba azonban a Bécsben fekvő Vilmos német császár nevét viselő 34. gy.-ezred 1 zászlóalja, a 32. késmárki vadászzászlóalj, a 10. osztrák huszárezred, a 10. tüzérezred s a 20. számu betegápoló csapat is beszámitva van. — A kassai sátortáborból, mi ez idén a barrakokkal szembe fekvő magaslatokra is kitolatott, jelzett feltevés és feladat alapján f. hó 1-én indittattak utba az ezredek Kassa-Ujfalon át Görgő felé, hol is a 29. gyalogdandár a másik kiegészitő csapattesttel táborba szállt. Másnap a kora reggeli órákban az ellenük nyomuló hadosztály megtámadta az ellenséges tábornak a magaslatokon poziczíót foglalt tábor őreit s élénk harcz fejlődött egy kis mértföldnyi tüzvonallal, mi az esti órák beálltakor meg-szakittatván, másnap d. u. a 30. támadó dandár győzelmével s a 29-dik dandár vereségével végződött, a mennyiben el kellett hagyniok a Görgő, Nagy-Szaláncz és Regete-Ruszkán át terjedő védelmi vonalat, minek ugyan erdős magaslatai ellen a támadó fél is találhatott jó poziczíót és uralgó pontokat. Ez idén Kassára mintegy 10 honvédzászlóalj lőn összpontositva a mult havi tervezettel ellenkezőleg, melyek 15—30 kilométer menet, illetőleg menet után nagyobbára vonaton továbbitattak a sátrakba s ma a kassai sátortábor igen élénk és tarka képet nyujt, a mennyiben a közös ezredek is ma érkeztek vissza zenekaraikkal és csak holnap indittatnak utba illetékes székhelyeik felé. A zászlóaljak még igen élénkek s a különben is ócska, elavult ruhákkal felszerelt, fáradt és kimerült tartalékosok mellett megannyi gentlemaneknek látszanak. A honvédség gyakorlatai mult hó 29-étől bezárólag f. hó 21-ig fognak tartani, mely idő alatt a sorszakasz és századkiképzés főbb vonásai zárt rendben is átismételtetnek. A gyakorlatok sulypontja azonban, a mennyiben a keretlétszám megengedi, zászlóaljak, ezredek, de söt dandárok müködéseire lesz fektetve, természetesen itt is feltevés és feladat alapján. Különben az e nemü gyakorlatokra Kassa és vidékének terepe igen alkalmatos is. — Az 5. ezred 3-ik zászlóalja még tegnap Boszniába irányittatott.

Radna, szept. 5. Ő felsége a 7. hadtest parancsnokához, gr. *Degenfeld-Schonberg* altábornagyhoz, a következő *kéziratot* intézte:

«A kombinált lovassági hadosztály és az ön parancsnoksága alatt álló 7. hadtest gyakorlatai nagy megelégedéssel töltöttek el. Valamennyi csapat jó magatartása, harczképes kiképzése, a menetek terén elért nagy eredmény és az értelmes vezetés az ütközésnél, bizonyságot adnak a legénység jó szelleméről, a tisztek odaadó buzgalmáról és a parancsnokok tetterős közremüködéséről. Midőn ezért mindenekelőtt önnek, azután valamennyi tábornok, törzs- és főtisztnek elismerésemet és köszönetemet fejezem ki, egyszersmind meghagyom önnek, hogy megelégedésemet az egész legénységgel és a hadtest-gyakorlatok alatt vezénylete alá rendelt magyar honvédcsapatokkal is tudassa.

Arad, 1884. szept. 3.

Ferencz József, s. k.»

Gróf Degenfeld-Schonburg e legfelsőbb kéziratot a csapatokkal a következő *hadtestparancsolat* kiséretében közölte:

«E legfelsőbb elismerésben kaptuk meg munkálkodásunk és törekvésünk legszebb jutalmát. A mint csapatainknak harczképes kiképzése jelöli meg ama magas czélt, a mely felé fáradhatatlanul törekszünk, ugy képezi szeretett legfelsőbb hadurunk elismerése a legnagyobb jutalmat, a melyben a katona részesülhet.

E legmagasabb elismerést örvendező szivvel hozom a cs. k. 7. hadtest, valamint a menetgyakorlatok alatt a hadtest alá sorozott magy. kir. honvédség csapatainak tudtára és egyuttal legmelegebb köszönetemet mondom a kötelességhüség, kitartás és odaadás ama bizonyitékaiért, a melyet valamennyi csapatok és szervezetek kivétel nélkül tanusitottak.»

Nagyszeben, szept. 5. A 12. hadtest gyakorlatai holnap a szécseli magaslatokon fognak befejeztetni, mire a csapatok helyőrségeikbe vonulnak.

A morvamezei hadgyakorlatok.

Angern, szept. 4. Tegnap óta itt Drösingben, Spannbergben és Jakabfalván barakkokat állitottak föl, melyek mindenikében husz ágyat rendeztek be. A betegeket az első gyógykezelés után vonaton a bécsi, brünni, vagy pozsonyi helyőrségi kórházakba szállitják. A csapathadosztályok főorvosainak valamint az élelmezési tiszteknek lovakat bocsátottak rendelkezésükre, hogy gyorsan ott teremhessenek, a hol szükség van rájuk. A politikai hatóságok utasitották a községeket a helyiségek tisztán tartására és minden hulladék eltakaritására. A markotányosokat szigoru egészségrendőri felügyelet alá vonták.

Angern, szept. 4. A 3. lovashadosztály (Krenosz) a délelőtti órákban két oszlopban átkelt a Morván (Berres-dandár balról, Uexküll-dandár jobbról) részint hidakon, részint kompokon, Gaja és Malaczka érintésével. A 2. lovashadosztály (Krieghamer) vadász- és lovasosztályokkal megszállotta a mocsaras Centnuzi és Rudavka patakok partjait és előörs-csapatokat inditott a Morva irányában. A folyón való átkelés után az egész hadosztály Hochstädten felé nyomul előre, melyet 2 század vadász tartott megszállva. Az Uexküll-dandár bravourral kerülte meg lóháton a Rudavka patakot és a faluból elvonuló csapatokat ezekre nézve igen kedvezőtlen helyzetben érte utól, aztán északkelet felé fordult és a Berres-dandárral egyesült, mely az ott levő erdőparczellák birtokáért heves tüzelést kezdett. E közben a Krieghamer hadosztálynak sikerült mindkét dandárt egyesitenie. — A *király* figyelemmel kisérte a hadmüveleteket és ismételten megelégedését fejezte ki egyes sikerültebb mozzanatok fölött. Az ütközet félbeszakitása után Malaczkára lovagolt. Albrecht, Vilmos és Ferencz Ferdinánd főherczegek 4 órakor érkeztek Angernba.

Pozsony, szept. 5. Az itt állomásozó katonaság ma reggel 5½ órakor a hadgyakorlatok szinhelyére ment. A XII. hadosztály, a 71., 72., 102., 48. és 76. számu gyalogezredből szervezve, a Morva vidékén, a XXXIII. hadosztály, a 12., 26. és 19. gyalogezredből és a 11. vadászzászlóaljból képezve, Blumenau mellett végzi gyakorlatait. Holnap lesz a menet Malaczkába, holnapután pedig a csapatok fölvonulása a Morvamezőn. A honvédcsapatok ma vonultak át a városon. Gyalogság és lovasság egyaránt kitünö állapotban van és mindenütt tetszést arat. Eugerannál Dobay altábornagy tartott szemlét fölöttük.

Malaczka, szept. 5. A Morva vidékén tartandó hadgyakorlatok alapeszméje a következő: A nyugati hadsereg Csehország déli részéből Bécs felé nyomulván előre, Tulnnál átlépi a Dunát. E hadsereg szélső balszárnya, melyet a 10-ik hadtest alkot, a Loon keresztül a Morva felé hatol azon czélból, hogy Pozsonyt elfoglalja. A harmadik lovasosztály ezen folyó felé tolatott előre s azt szeptember 2-án elérte. A nyugati hadsereggel szemben a keleti a Rába és Lajtha között gyülekezik s a Lajthát e hadsereg előcsapatai már el is érték. E hadsereg egy lovasosztálya, a második lovasosztály, a Duna balpartján a Morva felé megy előre, egy hadtest pedig, az ötödik, a Csallóközön át, Pozsony felé nyomul. A hadosztályok, melyek a hadtesteket alkotják, ma, a két egymás ellen müködő hadtest pedig holnap alakul meg. A gyakorlatok fővezetése *Albrecht* főherczeg tábornagy kezében van összpontositva, kinek oldalán *Beck* táborszernagy, a vezérkar főnöke áll. A főhadiszállás szeptember 2-án alakult meg Angernban és szept. 7-én Dürnkrutban lesz. A 10. hadtest, melynek parancsnoka *Stubenrauch* táborszernagy, kizárólag közös hadseregbeli csapatokból áll. Az 5. hadtestben a 37. gyaloghadosztály csupán honvédségből alakittatott *Fejérváry* b. altábornagy parancsnoksága alatt. A hadtest parancsnoka *Catty* táborszernagy. A 10 hadtest 43 zászlóaljból, 1¼ századból, 30 lovasszázadból és 18 ütegből, — az 5. hadtest 40 zászlóaljból, 3¼ századból, 32 lovasszázadból és 16 ütegből áll. A honvéd gyaloghadosztály két dandárát Kubinyi vezérőrnagy, illetőleg Paxi ezredes vezénylik és mindössze 12 zászlóaljból, 4 lovasszázadból és 3 ütegből áll.

Fejérváry báró altábornagy ma vette át a hadosztályparancsnokságot és ezen alkalomból a következő parancsot bocsátotta ki: «Pozsony, 1884. szept. 5. Ő cs. és apost. kir. felsége által a Morva vidékén tartandó idei hadtest-gyakorlatok alatt a m. kir. 37. honvéd gyaloghadosztály parancsnokságával legkegyelmesebben megbizatván, ezen hadosztály parancsnokságát ezennel átveszem s ez alkalomból a csapatparancsnokokat, tiszt és hivatalnok urakat, valamint az összes legénységet a legszivélyesebben üdvözlöm. Bizton elvárom, hogy a hadosztály minden tagja a rend, fegyelem s valódi katonai szellem szigoru fentartása s minden alkalommal való buzgó közremüködés által az általunk teljesitendő teendők végrehajtásánál kitelhetőleg hozzájárulni és igy a legmagasabb megelégedést kiérdemelni törekedni fog. Fejérváry, altábornagy.»

A honvéd gyaloghadosztály holnap reggel 8 órakor vonul a Stomfa és környékén kiszemelt laktáborba s e czélból a pozsony-blumenau-stomfai müuton, éllel a tölténygyárnál áll fel és pedig az élén a 73. gyalogdandár, ezt követi a 81. gyalogdandár, a hadosztály egészségügyi intézete és végül a vonat. A hadosztály laktáborozási helye 6-án és 7-én Stomfa, Maaszt, Besztercze és a Morva-völgy között lesz megosztva. A hadosztály vezérkari főnöke *Clair* Gyula őrnagy; vezérkari tisztjei: *Körmendi* Lajos és *Mikulás* Károly századosok. Az előrebocsátottakból látható, hogy a jelenleg Angern mellett folyamatban levő lovassági gyakorlatok nincsenek közvetlen összeköttetésben azon hadmüveletekkel, melyek a még csak holnap megalakulandó hadtestek által indittatnak meg e hó nyolczadikán.

TÁVIRATOK.

Zágráb, szept. 5. (O. É.) Vinkovcében tegnap nagy választói gyülés volt, melyen a választókerület képviselőjelöltjévé egyhangulag *Khuen* (Nustár) grófot, a bán atyját jelölték ki. A gróf elfogadta a jelöltséget. *Starcsevics* Dávid körutat tett Zagoriában s személyesen jelölte ki pártja jelöltjeit, de hideg fogadtatásra talált. Starcsevics a népnek azt igéri, hogy nem kell adót fizetniök, ha az ő jelöltjeit választják meg. Jelenleg a partvidéken utazik, hol választókerülete van.

Bécs, szept. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az *elfogott anarchistákat* kihallgatták ma a rendőrségnél. A terhelő bizonyitékok daczára, melyek kétségtelennek mutatják a foglyok bünösségét, több napig fog tartani a rendőri vizsgálat s a vádlottakat csak azután adják át az országos törvényszéknek.

Prága, szept. 5. (Az «Egyetértés» távirata.) A *Politik* hire szerint a reichsrath, mint mondják decz. 2-án ül össze.

Lemberg, szept. 5. (Az «Egyetértés» távirata.) A *staniszlói* választókerületben legközelebb kiirják az uj tartománygyülési választást. Mint Staniszlóból jelentik, *Kaminszki* ujból való megválasztatásához kétség sem fér. Kaminszki a mult ülésszak alatt nem is jelent meg a tartománygyülésen, mivel be akarta várni választási ügyének elintézését. A választási aktus megvizsgálását azonban szándékosan elhalasztották, mert azt remélték, hogy időközben Kaminszki leteszi a mandátumot. A staniszlói polgármester azonban nem felelt meg e reménységnek és az ez idei ülésszakon sietett elfoglalni helyét a tartománygyülésben, miután hallotta, hogy további távolmaradása esetén az ügyrend értelmében kirekesztik a képviselők sorából. Az országos választmány Kaminszki választásának megsemmisitését azzal okolta meg, hogy a választási helyiségben községi szolgák és hivatalnokok fölebbvalójuk érdekében nagy agitácziót fejtettek ki.

Lemberg, szept. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A tartománygyülést kedden, vagy legkésőbb szerdán berekesztik. Másnap megnyitják az uj ülésszakot. — A czentrum klubja csakhamar benyujtja az uj utépitési törvény-javaslatot.

Trieszt, szept. 5. (Az «Egyetértés» távirata.) *Northbrook* és *Wolseley* lordok, valamint sir *Baring*, tegnap érkeztek ide a déli vaspálya gyorsvonatával és a pályaházban *Burton* angol konzul üdvözölte őket. Ma reggel két órakor az *Iris* gőzössel Egyiptomba utaztak.

Berlin, szept. 5. (Az «Egyetértés» távirata.) A birodalmi gyülési képviselőválasztás október közepére van kitüzve. A képviselőház már november elején összeül.

Berlin, szept. 5. *Dolgoruckij* herczeg orosz katonai meghatalmazottat, ki ma este Kairóba utazik, a császár kihallgatáson fogadta.

Krakó, szept. 5. (Az «Egyetértés» távirata.) Idevaló lengyel lapok jelentik: *A czár csak két napig fog Varsóban maradni.* Kedden szini előadást rendeznek, melyre csak korlátolt számmal hivták meg a vendégeket, ép ugy mint a *Gurko* kormányzó által rendezendő bálra. A Belvederebe és a Skiernewice-palotába való belépést senkinek, még a legfőbb méltóságoknak sem engedi meg a Gurkótól kiállitott igazolványok előmutatása nélkül. *Wielopolski* gróf, ki a czári vadászatokra tette meg szükséges előkészületeket, kibukott a kocsiból és sulyosan megsérült. A vadászatok tartamára rendkivüli elővigyázati rendszabályokat foganatositanak az erdőkben, melyekben katonák és csendőrök czirkálnak folytonosan.

Berlin, szept. 5. (Az «Egyetértés» távirata.) *Vilmos* császár részvétele a császártalálkozásban, mely Orosz-Lengyelországban fog végbemenni, most már bizonyos. *Bismarcknak* Berlinbe való utazását arra magyarázzák, hogy el fogja kisérni a császárt a találkozásra.

Pétervár, szept. 5. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. A czári pár elutazásának ideje még nincsen biztosan megállapitva. Általában a czári pár Varsóba való érkezését Pétervárott *augusztus hó végére* (orosz időszámitás szerint) helyezik kilátásba. A czári párt a czarevics és testvérei is kisérik. A Varsóban való három-négy napi tartózkodás alatt nagy csapatszemlék lesznek, a Lazienki-palotában fényes udvari bált adnak, ezenkivül több nyilvános ünnepiesség lesz. Tekintettel a küszöbön levő utazásra, a czári pár Krasznoje-Zeloból Peterhofba tette át lakását. A czári pár Varsóból Skierneviczebe megy. A czár környezetében élénk megelégedés uralkodik a Pétervár körül tartott hadgyakorlatok lefolyásán, különösen pedig azon, hogy a czárné a hadsereg körében oly nagy népszerüségnek örvend, mely minden alkalommal fényes tüntetésekben nyilvánult.

Varsó, szept. 5. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Gurko főkormányzó nagy előkészületeket tesz egy bálra, melyet a czári pár varsói tartózkodása alatt fognak rendezni. A varsói egyetemen tavaly történt zavargások alkalmával kompromitált hallgatóknak meghagyták, hogy további rendeletig *Varsót hagyják el.*

Berlin, szept. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A *Berl. Tageblatt* megbizható forrásból hallja, hogy *Vilmos császár is találkozni fog* Oroszország- és Ausztria-Magyarország uralkodóival. A három császár találkozása a legközelebbi napokban megy végbe. A Kozikolov és Czaski lengyel határvárosokban állomásozó csendőröket a varsói-bécsi vonal miszkovi és poroji pályaházaiba rendelték, hogy őrizzék utjában a czárt. A három császár egy határvárosban fog találkozni. — A hosszu vaspályának mindkét oldalán lovas kozákok vannak fölállitva, kik azt az utasitást kapták, hogy *lőjjenek le mindenkit irgalmatlanul, ki a «Megállj!» kiáltásra nem hallgat.*

Varsó, szept. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A *czári család* vasárnap este, vagy hétfőn reggel érkezik ide. Azt még senki sem tudja, hogy melyik vonat hozza Varsóba. A Pétervárról Varsóba vezető összes vasutakat *katonaság tartja megszállva;* legerősebb őrizet alatt van a Vilnán áthaladó közvetlen vonal. A czár három napot tölt Varsóban, mely idő alatt minden este ki kell világitani a föllobogózott várost. Varsóban két kastélyt rendeztek be a czári család számára; eddig még bizonytalan, hogy melyikben fog megszállani. A negyedik napon *Skierneviczébe* megy az egész uralkodó család; *Ferencz József császár-király, ki 14-én indul Bécsből, 15-én délben érkezik oda.* Vajjon ott lesz-e a *német császár* is, az még nem bizonyos; lehet, hogy a *trónörököst* küldi el maga helyett a találkozóra. — *A rendőrség több száz helyen tartott házkutatást.* — A czitadella tele van politikailag gyanus egyénekkel. (N. Fr. Pr.)

Varsó, szept. 5. (Az «Egyetértés» távirata.) A Bardowsky-féle összeesküvésben, annak idején szabadlábra helyezett *Mirzewskoj* és *Dobrowolskoj* békebirákat ismét elfogták s a Szász-téren levő főőrségre szállitották. Itt egy alkotmány-tervről beszélnek, melyet hir szerint az orosz államtanács dolgozott ki.

Pétervár, szept. 5. A czár és neje délután Peterhofból megérkeztek, meglátogatták a vártemplomot és azután a perzsa nagykövetet bucsukihallgatáson fogadták és ma még el is utaztak a fővárosból.

Pétervár, szept. 5. (Az «Egyetértés» tudósitónak távirata.) A *Petersburgkija Vjedomosti* szerint bizonyos, hogy *Werder* tábornok német katonai megbizottat visszahivják a végből, hogy Manteufel tábornagyot Elzász-Lothringiában helyettesitse.

Róma, szept. 5. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. A luganói olasz konzulnak már bekövetkezett visszahivásáról szóló hir alaptalan. A konzul terhére rótt ügyben való vizsgálat még folyamatban van és alkalmasint csak ennek befejezése után várható az olasz kormány elhatározása.

Róma, szept. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az egyiptomi és más kérdésekre vonatkozó konferenczia összeülését *október hó második felére* helyezik kilátásba, minthogy előbb Angolországnak, különös tekintettel Northbrook lord missziójára időt akarnak engedni arra, hogy megtegye a magáét.

Páris, szept. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Több ujság, mint látszik, adott jelre, ujabban barátságos módon nyilatkoznak a német gyarmatositási törekvésekről. Minthogy ezzel a példával a mérvadó férfiakhoz közel álló *Temps* ment előre, ebből azt következtetik, hogy a mérvadó körökben meg vannak elégedve a Courcel és Bismarck közt folyt tanácskozások eredményével.

Szofia, szept. 5. *Sándor* bolgár fejedelem ma délben Várnába utazott, hol körülbelül egy hónapig fog időzni.

Shanghai, szept. 5. Lemaire, huei miniszterrezidenssé neveztetett ki.

London, szept. 5. (Az «Egyetértés» távirata.) A *Timesnek* jelentik Hongkongból, hogy *a franczia hajóraj megkezdte Ke-Lung ágyuzását.* Ugy vélik, hogy Courbet tengernagy hozzá fog a kikötő megszállásához.

Konstantinápoly, szept. 5. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. A szultán az orosz hadikárpótlásra vonatkozólag ugy intézkedett, hogy jövőre ama tartományoknak összes jövedelmei a hadikárpótlás fedezésére forditandók, melyek eddigelé e czélra csak némely adóikkal járultak. Minthogy ezek a jövedelmek a hadikárpótlás évi törlesztési részleteit jóval tulhaladják, jövőre hátralékoktól nem kell tartani.

London, szept. 5. Mint a Reuter-ügynökségnek ma reggeli 8 órai kelettel *Szuakimból* érkezett távirata jelenti, jelentékeny számu *fölkelők megtámadták Kasszalát,* azonban tetemes veszteséggel visszaverettek.

A franczia-khinai háboru.

Páris, szept. 5. A Havas ügynökség alaptalannak nyilvánitja a Reuter-ügynökség által közölt ama hirt, hogy a franczia hajóhad löveti Ke-Lung erődjeit.

Páris, szept. 5. A *Journal de Paris* szerint a minisztertanács jövő kedden fogja eldönteni, hogy ki neveztessék ki tonkingi parancsnokká. A Khina elleni hadmüvelet nem csupán Formosa szigetének megszállására fog szoritkozni. *Ferry* miniszterelnök Párisba érkezét vasárnap reggelre várják. — A *Liberté* szerint lehetséges, hogy *Courbet* tengernagy néhány hajót a pecsilii öböl elzárására küld. *Hanoiból* érkezett táviratok tudatják, hogy a deltában teljes nyugalom van és a hadállások védelmi állapotban vannak.

London, szept. 5. Mint a Timesnak Hongkongból tegnapi kelettel távirják, a *francziák Ke-Lung erődjeit lövetik.*

A KOLERA.

Páris, szept. 5. Marseilleben tegnap nem fordult elő kolerahaláleset. A keleti-pyraenei megyében tegnap 14 ember halt meg kolerában.

Madrid, szept. 5. Noveldában tegnap három ember halt meg kolerában. Alicanteban a helyzet nem változott.

Madrid, szept. 5. (Az «Egyetértés» távirata.) Nagy elkeseredés uralkodik Francziaország ellen, miután általában az a nézet van elterjedve, hogy a kolerát Alicantéból hurczolták Argelbe. Argel és Alicante között élénk a forgalom. Hogy azonban az argelbeli franczia hatóság miféle hibát követett el, kitünik a spanyol konzul következő táviratából: A Tonkingból jövő *Tonkin* nevü franczia szállitóhajó fedélzetén 400 beteggel, hat napi vesztegzár után, kikötött. A kolerát a beteg katonák hurczolták be. A *Tonkin* aug. 29-én kötött ki; ugyan ezen a napon tört ki a kolera Alicanteban. Alicante Argeltől alig egynéhány órányi távolságra van.

Nápoly, szept. 5. (Az «Egyetértés» távirata.) A kolera *a királyi palotában is kitört,* a hol a lovászmester fia betegedett meg. A kormány 20,000 lirát szavazott meg a szegények részére. Az *Ettore Fieramosca* nevü hadihajót, a melyen egy matróz kolerában meghalt, a kikötőből eltávolitották.

Nápoly, szept. 5. A kolera kitöréséről Nápoly városában a következőket jelentik: A járvány egész hirtelen, az időjárásban beállt több változás folytán aug. 31-én lépett föl s már az első nap 14 áldozatot követelt. Másnap, hétfőn 20, kedden 69, szerdán 49 ember halt meg. Leginkább pusztit a járvány a régi városrészekben szük utczáival és egészségtelen házaival; ott lakik leg sürübb tömegekben együtt a lakosság. Mielőtt a betegség a városban kitört, a tisztaságra és mértékletességre intő összes felhivások és rendeletek a legcsekélyebb siker nélkül maradtak. Ma azonban mindenki készségesen követi az egészségügyi tanács rendelkezéseit. Orvosban nincs hiány, betegápolókban sem. Olyan panik, mint annak idején Toulonban, nem állt be. Csak az idegenek utaznak el, különben a város megtartotta rendes kinézését. Mindenütt segélybizottságok alakulnak s aláirások folytak a betegek s az elhunytak családjai segélyezésére.

Róma, szept. 5. (Az «Egyetértés» távirata.) Az a hir, mely szerint a *király* elhatározta, hogy Nápolyt meglátogatja, általánosan igen jó hatást tett mindenfelé. A szabad ágon levő *Depretis* miniszterelnök a király kiséretében lesz. Az utazás ideje még nincs megállapitva és attól függ, mily kiterjedést nyer a kolera Nápolyban. Egyelőre *Brin* tengerészeti- és *Grimaldi* földmivelési miniszter Nápolyba indulnak, hogy kiosszák a szükölködők közt a kormány részéről utalványozott 20,000 lirát. A helybeli tőzsdén kolportált halálozási szám (2000 halott) természetesen tulzott. A római egészségügyi tanács Gravina prefektus elnöklete alatt ama kérdéssel foglalkozott, vajjon a Nápolyból jövő utasokat alávessék-e vesztegzárnak vagy nem. A többség az utóbbi mellett nyilatkozott. Elhatározták azonban a nápolyi vonal mentén két lazareth felállitását és pedig Cepranoban és Albanoban. Az a hir, hogy több ezer nápolyi Rómába menekült, valótlan. Konstatálták, hogy az utóbbi napokban csak nagyon kevés nápolyi utas érkezett ide, de a dél felé utazó rómaiak közül az ott uralkodó egészségi viszonyok következtében visszatértek Rómába.

Róma, szept. 5. A *speziai polgármester* ma kolerában meghalt. — A *nápolyi helyettes polgármester* kolerában megbetegedett.

Lemberg, szept. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Magánhirek szerint *Lublinban kiütött a kolera;* több ember meghalt, köztük egy Galicziából érkezett özvegy asszony és leánya.

KÖZGAZDASÁG.

Pancsova, szept. 5. *Zichy* Jenő gróf ma délután *Schissl* osztrák-magyar követségi tanácsos, *Ullmann* gőzhajózási igazgató, *Zechmeister* gőzhajózási felügyelő, *Petrik* ipariskolai tanár és *Scharff* vasuti felügyelő kiséretében Belgrádból az «Arad» gőzössel megérkezvén, itt *Wittigschläger* városi kapitány és a helybeli gőzhajóállomás több tisztje fogadták. *Zichy* gróf azután kiséretével az állami selyempete kiosztó és gubó beváltó intézetbe hajtatott; hol *Jolini* felügyelő üdvözölte. A gróf a gubók elkülönitésére tisztitására és gombolyitására berendezett műhelyeket behatóan megtekintette. A gombolyitó műhelyben hatvan orsó van; vannak továbbá tárházak a gubók száritására, jól berendezett gőzkamra, gépház, melyben négy lóerejü gép van elhelyezve, selyemellenőrző gépek és iskola a munkások kiképeztetésére. A legombolyitott selyem mind kitünő minőségü, szalmasárga és kilogrammonkint 55 franknyi ár mellett nagyobbrészt lyoni kereskedőknek adatik el. A haszon kilogrammonkint 7—8 frankra rug. A termelési képesség márcziustól novemberig terjedő üzem mellett, 1882-ben 25,000, 1883-ban 75,000 kilogrammra rugott; 1884-ben pedig biztosan a 150,000 kilogrammot eléri, a mi a folytonos fejlődésnek bizonyitéka. A gubókat különösen Bácsbodrog- és Szerémmegyékből szállitják; kitünő minőségüekért kilogrammonkint 1 frt 20 krt, másodrendüekért 50 krt fizetnek. Az intézet 74 olasz és 50 belföldi munkásnot foglalkoztat. A kereskedelmi minisztériumnak szándéka az orsók számát mintegy negyvennel szaporitani. A helybelin kivül Ujvidéken is fog egy intézet felállittatni egyelőre 60 orsóval. *Zichy* gróf ezután a Weisz-féle fü-gyökérkikészitő gyárba hajtatott, mely gyökért kikészitett állapotban kefék, lábszőnyegek stb. gyártására használják. A czikk egészen uj még és már jelentékeny kivitelnek örvend, nevezetesen Német-, Franczia- és Angolországba; ára 80—360 frank métermázsánkint; a termelési képesség egyelőre az 500 mázsát éri el. A gyár ez idő szerint 27 olasz munkást foglalkoztat; a gyökér kiásatását mintegy 200 belföldi napszámos végzi. Kefegyár felállitását tervezik, hogy a földolgozás nagyobb sikerrel legyen eszközölhető. *Zichy* grófot és kiséretét mindenütt kitünő szivélyességgel fogadták és látogatását megköszönték. A selyemgyár és a Weisz-féle fü gyökérkikészitő gyár gazdag gyüjteménynyel lesznek képviselve az országos kiállitás tárlataiban. Miután a társaság még a beteg Stancsics főispánt látogatta meg, hajóval Zimonyba visszatért, honnan az esti vonattal Budapestre utazik.

Fiume, szept. 5. Itteni kereskedői körökben az olasz kikötők ellen elrendelt vesztegzárintézkedések miatt rövid ideig attól tartottak, hogy nem lesz elegendő számu hajó kapható az áruk elszállitására, ugy látszik azonban, hogy ezen intézkedések egyedüli következménye a szállitási dijak némi emelkedése lesz, hajók mindazonáltal bérelhetők lesznek.

Berlin szept. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az orosz *beviteli vám* vasra 1885. márcziustól kezdve 9-ről 12 kopekre emeltetik fel.

Páris, szept. 5. (Az «Egyetértés» távirata.) Az Intransigeant azt irja, hogy *Bontoux-t,* ki elitéltetése után megszökött, állitólag Párisban látták.

Páris, szept. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Nagy járadék-vásárlások történtek arra a hirre, hogy a Panama-csatorna kötvényeit e hónap 20-ikán kibocsátják.

Konstantinápoly, szept. 5. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Cor.: A *keleti vasutak* üzemtársasága e hó 2 án adta át a portának a választ az utóbbi által a Szerbiával és Bulgáriával csatlakozó vasutak épitésére tett javaslatokra. Habár a társaság nem fogad el minden pontot, mégsem kételkednek ez ügy békés megoldásában.

A szerb vasutak megnyitása.

Belgrád, szept. 4. Az első szerb vasut ünnepélyes megnyitása ma történt a legpompásabb idő mellett. Belgrádnak ma ünnepe volt; a mi külső diszen is meglátszott. A vasuti pályaházon, a hová a nép ünnepi ruhában özönlött, szerb, magyar és osztrák zászlók lengtek. Az első vonat reggel 8 órakor, a másik fél 9 órakor indult 1 összesen 230 vendéggel. Előbb mise volt, melyet Mraovic érsek mondott. Az első vonatot Amilhaut igazgató, a másikat Fradet mérnökkari főnök vezette. Az elegáns szalonkocsik Nürnbergben készültek, a gépek chemniczi gyártmányok, a sinek csehországiak. Az első állomás Topcsider, a hol a vasut egy pompás kápolna mellett vezet el, melyet azon a helyen épitettek, a hol Mihály fejedelmet megölték. Resnik állomáson iskolás gyermekek üdvözölték a vendégeket, zene is volt. Az ünnepélyes fogadás különben egy állomáson sem hiányzott. Ripagne mellett van az első alagut, mely 1600 méter hosszu, az áthaladás rendes gyorsasággal, minden baj nélkül történt. Az alagut elhagyása után szép kilátás nyilik Avilla romjaira, Szerbia legmagasabb csucsára. A Morava-hid szintén érdekes, 320 méter hosszu; ezenkivül két kisebb hid is visz a Morabán keresztül. A legközelebbi alagut Ralia mellett 530 méter hosszu. Innen kezdve a vidék egyhangu, a szem nem lát egyebet füzesek- és lóheréseknél. Velikaplanánál a vasut Szendrő felé ágazik el. Lapovóban egy órai időzés volt. Bagrdan mellett több müépitmény van. Innen Alexináczig még két alaguton kell áthaladni. A vonatok 7 órakor érkeztek Nisbe, a hol a még nem egészen kész pályaház előtt több ezer főnyi közönség várt. A városnak még mindig török jellege van. Az érkező vonatokat mozsárlövésekkel fogadták. Az ut 12 óráig tartott. Szeptember 15-től kezdve azonban csak 8 óráig fog tartani. A vidék legnagyobb része, melyet a vasut átszel, igen szegény és lakatlan; a hol pedig emberek laknak az elegáns waggonok feltünő ellentétet képeznek a szegényes sárkunyhókkal. Az ország gazdagabb része Alexinácz előtt kezdődik, a hol a falvak és házak európai kinézésüek. E völgyben, a hol a török háboruk legborzasztóbbak voltak, mindent leégettek, s a pusztulás nyomai most is észrevehetők. A nép még igen alacsony fokán áll a miveltségnek. Igy például egy paraszt a vonat közeledtekor letérdelt, keresztet vetett magára s erősen hitte, hogy az ördög közeledik. A mi természetes nem csekély derültséget okozott a vendégek közt.

Nis, szept. 5. A belgrád-nisi vasutvonalon a megnyitó vonatok közül az első tegnap este fél hét órakor, a második némi késedelemmel este 10 órakor érkezett Nisbe. A pályaudvar a vendégek tiszteletére szerb, magyar és osztrák zászlókkal és czimerekkel gazdagon fel volt diszitve és fényesen kivilágitva. A vasutvonal 240 kilométer hosszu, igen szép és érdekes vidékeken vonul végig s a vonat három alaguton és ugyanannyi hidon halad át. Az utazó társaság a lapovói pályaudvarban reggelizett, mely szintén számos szerb, magyar és osztrák lobogóval volt diszitve. A vendégek tiszteletére este 11 órakor ünnepi lakoma volt, mely a legvidámabb hangulatban folyt le.

Nis, szept. 5. A tegnapi diszlakomán *Garasanin* kormányelnök felköszönté Milán királyt és utalt Francziaország gazdagságára. *Reverseaux* franczia követ a királyra és királynére emelte poharát. *Gudovics* közmunkaminiszter a vasut jövőjére üritė poharát. A *vasut vezérigazgatója* a királyt és a kormányt köszönté fel. *Zichy* Jenő gróf a Magyarország és Szerbia közti barátságra, *Hahn* kormánytanácsos az osztrák szerb viszonyokra és *Skene* a szerb ipar fejlődésére emeltek poharat.

Nis, szept. 5. A tegnapi diszlakomán, melyet a Société d'Exploitation rendezett, különösen a Milán királyra, Natalia királynéra és a szerb-magyar barátságra mondott felköszöntők keltettek lelkes tetszést. Németország képviselőjének, Webernek, a Boszporussal összekötő vasut mielőbbi létesitésére mondott felköszöntője szintén viharos tetszésben részesült. A lakomán, mely hajnali 2 óráig tartott, a kormány tagjai, a papság élén Graorvits metropolitával, ki a magyarok iránti barátságos érzelmeinek lépten-nyomon bizonyitékát adá, továbbá a király hadsegédei, a diplomacziai testület és a meghivott vendégek voltak jelen. A visszautazás ideje elkövetkezvén, az első vonat reggeli 3 órakor elindult és délben Belgrádba érkezett, hol a magyar és osztrák vendégek elbucsuztak és Zimonyon át hazafelé utaztak. A szerb vasutak belgrád-nisi vonalát szeptember 15-én adják át a közforgalomnak.

A szőlőtörköly és ennek értéke.

A szőlő-czefrének kipréselésekor visszamaradó törköly, a sajtolásnak mérve és a sajtónak ereje szerint változó mennyiségü mustalkatrészeket tartalmaz, nevezetesen czukrot, vonatanyagot, illatos vegyeket, fehérjét, ásványi- s szervi sókat.

A törkölyben foglalt e mustalkatrészeknek mennyisége nem egyforma, mert nagy befolyással van erre különösen az évjárat. Jó évjáratokban, a midőn a szőlő teljesen megérik, a must czukordusabb lévén, szükségképpen sürübb s igy több marad ebből a törkölyben. De még feltünőbben több lesz benne a czukor akkor, ha — mint ez rendszerint be szokott következni a Hegyallyán s Fertő vidékén — a szőlő megaszusodik; és történt legyen a szőlőnek előkészitése még oly tökéletesen, a sajtó még sem lesz képes abból a mustot teljesen kipréselni. Szóval tehát befoly erre: a szőlőnek érettsége, azon körülmény, vajjon a szőlő előbb lebogyóztatott-e? a csomoszolásnak vagy zuzásnak mikénti foka; a présnek ereje, valamint az is, hogy sajtolás előtt állva maradt-e és meddig a czefre? s végre egyszer avagy kétszer sajtoltatott-e ki a törkölye?

Közepes vagy rossz évjáratban a must vékonyabb lévén, a törkölyben is kevesebb marad; de mégis mindenkor annyi, hogy pálinkát még égethetünk belőle.

Ez okoknál fogva szoktuk jó évjáratokban a megelőző évi gyenge termést a törkölyre önteni, hogy az abban foglalt értékes anyagoknak fölvétele által emezen segitsünk. Azért is szeretjük alkalmazni — és pedig minden borász előtt is ismeretes jó eredménynyel a *«forditást»*; ugy ezen alapszik a *«máslás»*, nemkülönben a *«lőre»*, vagy mások szerint a *«csigér»* készités is.

De, hogy még ez uton sem sikerül a törkölyben visszafogott értékes mustalkatrészeket teljesen kizsákmányolnunk, tanuskodik ama körülmény, hogy ha a bevermelt törkölyt alkalomszerüleg leégetjük: jó, vagy rosz, több, vagy kevesebb pálinkának jutunk birtokába.

Petiot eljárása szerint, ha a törkölyre czukros vizet öntünk, azért, mivelhogy a fentnevezett anyagok, különösen akkor, ha a keveréket erjedésbe is hozzuk, könnyen és bőségesen fölolvadnak és ha továbbá: alkalmas pinczekezelésben is részesitjük, olyan szeszes terméket lehet előállitani, mely az izlő s szagló érzékekre hatásos anyagokban annyira bővelkedik, hogy a mustból eredő bortól nem tér el.

Ha tehát a szőlőczefre törkölyével a természetes borhoz hasonló tulajdonságokkal biró szeszes terméket lehet késziteni, kell, hogy a folyadékból lepárlás által is oly terméket állithassunk elő, mely a borból eredővel — a cognaccal — oly szoros viszonyban fog állani, hogy e párlatot sokkal helyesebben és biztosabb sikerrel használhatjuk a gyenge borok szeszfokozására (alkoholizálás, vinirozás) mint azt a «sprit»-et, mely akármi más idegen anyagból állittatott elő; mert ugy mondhatjuk: *saját vérét veszi be majd a bor.* E mellett a felmaradó mennyiség, tisztasága és finomsága miatt igen jó kereskedelmi czikk és kiválóan megfelel a liqueurgyárosok czéljának.

Ezzel különösen még akkor jövünk egészen tisztába, ha meggondoljuk azt, hogy a törköly az eddig divó eljárás szerint

1. ha azt bevermeljük s a később foganatba veendő leégetés végett erjedni hagyjuk, könnyen megeczetesedik — de meg is penészedik;

2. a megszokott égetési módja annyira fogyatékos, hogy alig kapunk a sok törköly után pár liternyi pálinkát; (erre behatással biró körülményről, a bevermelés módjáról alább többet);

3. az első körülménynél fogva és azáltal, hogy a borzamatból is — mit a törköly bőségesen tartalmaz — a kivántnál nagyobb mennyiség kerül a párlatba, s továbbá hogy a közönséges sisakos üstön való leégetése alkalmával (mi magában véve nem hibás ugyan) — szilárd részek rendesen oda égnek, igen könnyen kellemetlen átható kozmás mellékizt nyer.

A törkölynek állományát, a fentebb emlitett mustalkatrészeken kivül, voltaképen: a *kocsány*, a *szőlőhéj* és a *szőlőmag* képezik. Ezek együttvéve és egyenkint mind olyan részek, melyek figyelmünket nem kevésbé kiérdemlik.

Az arány, melyben e képzőrészek egymáshoz állanak, nem fejezhető ki határozott számokban; mert változik ez az évjárat és a faj szerint; valamint kell hogy lényeges változás támadjon akkor, ha a szőlő előbb lebogyóztatott.

Körülményekhez képest fölmehet ugyan a teljesen érett s lebogyózott szőlőnek nedve — egyszer-másszor — 90%-ra, de mindazonáltal az érettség, a faj, a czukortartalom s egyéb befolyások szerint átlagban 60—85% mustot várhatunk csak, leszállhat ez 50, sőt 40%-ra is. A törkölynek mennyisége 15—50% közt váltakozik és a nagy átlagban tartalmaz 50% száraz állományt, és áll circa 20—30% kocsány, 50% héj és 20—30% szőlőmagból.

A *kocsány* — jól kiszáritva — tartalmaz 6—7% csersavat; azonkivül alma és borsavas sókat, melyek akkor, a midőn vörös bort készitünk s törkölyön erjesztjük a mustot, nagyrészt felolvadnak és adják a vörös borokat annyira jellegző fanyarságot és savanykás izt. Fehér borok után eredő törkölyt — különösen a két utóbbi savnak kiválasztása kedveért gyárilag — ólommal bélelt edényekben, kénsavas vizzel főzik; utána mészszel kezelvén a folyadékot, mint borsavas (?) meszet, vagy a mésztől elválasztván, mint tiszta borsavat (?) hozzák forgalomba; a törkölymaradékból pedig világitó gázt és annak szenéből nyomdafestéket készitnek.

Ez értékesitési mód nagy befektetést és gyárias eljárást igényel és csak nagyban üzve jövedelmező, azért tehát nem kis gazdának való. Mellette még, az ez uton nyert folyadékból előállitott (50%-os) szeszes termék — a magam kisérletezése nyomán — ugy illatra, mint izre is inkább kellemetlennek mondható. (Lehet, hogy a belőle készitett «sprit» kielégitő tulajdonságokkal bir.)

Helyesebbnek vélném, ha a kocsányokat vagy lebogyózással, vagy utólagos rostálással elválasztván más hulladékkal keverten trágyául használni, vagy pedig megszáritván — ha a szükség ugy hozza magával — tüzelő gyanánt alkalmazni, de hamujával annál is inkább kompostot késziteni a szőlő számára, mivelhogy a kocsány hamuja (1·7%) közül 10—12 százalék káliumot és 8—9 százalék foszforsavat tartalmaz.

Szerény nézetem szerint az első használási módnak volna már azért is előny adandó, mivel a szervi részek elkorhadásával a trágya, az által, hogy a talajnak fizika-chemikai müködésére kedvező befolyást gyakorol, értékesebbé válik.

A *szőlőhéj* tartalmaz szintén csersavat, de — és ez bennünket kiválóan érdekel — benne foglaltatnak azon anyagok is, melyek tapasztalatilag erjedés alkalmával — ha azokat kellőképen kiáztatjuk, a zamatos vegyek képződésére szolgálnak; a fekete szőlőhéjában ezenkivül kék festék is létezik, mely az erjedő musttal érintkezvén felolvad és a szabad sav behatása alatt a bort vörösre festi. Neve: *Oenocyanin.*

A szőlőhéj egyuttal azon fontos része a törkölynek, mely legfőképen tartalmazza a visszafogott must-alkatrészeket; mert a borkészités körül követett eljárásunk, ugy nem különben használt eszközeink is korántsem oly tökéletes természetüek, mint sem hogy felszaggathatnánk velök mindazon rejteket, melyek a szőlő husát alkotva a mustot is tartalmazzák. Nagyon jól tapasztalhatjuk ezt akkor, ha az első izben kipréselt törkölyt szétmorzsolván, ujból kisajtoljuk, hogy ez alkalommal is nyerjünk némi mennyiségü mustot.

Ez képezi tehát a törkölynek ama becses állományrészét, a mely nélkül «forditás», «máslás», «lőrekészités» és «petiotizálás» egyaránt nem képzelhető és a melynek kihasználásával fogjuk majd mi is a cognac gyártásra szolgáló anyagunkat előkésziteni.

A *szőlőmagból*, mely 5—7% csersavat tartalmazhat 6—7, de melegebb éghajlatu tartományokban, hol a szőlő teljesebben megérik: 10, nem ritkán 18% zsiros olajat üthetni; mi azonban beelégedhetünk 8—9%-al, jóllehet, hogy az általam vizsgált ó-liszkai törkölyből kiválasztott szőlőmagban 14·7% aether kivonatot találtam. Különben is befoly erre a szőlőnek faja és kora; mert több olajat nyerhetünk a fehér szőlőnek magvából, mint a fekete szőlőéből, és többet ad a fiatal tőkének termése, mint az idősebbé.

Továbbá tartalmaz a szőlőmag a légeny tartalmu anyagon és roston kivül még közel 24% olyan légenymentes részeket, melyeknek legnagyja szénhydrátos vegyekből áll. Hánnya: 1·3%.

Ha az olajat, mit világitásra is lehet használni, kiválasztottuk belőle, a maradékból még a csersavat vonhatjuk ki, melyet ismét a borászat terén borderités körül használhatunk leghelyesebben. A még ezután is hátramaradó részt; szén-, illetőleg nyomdafesték készitésre fordithatjuk, vagy pedig egyszerüen tüzelő gyanánt használjuk.

Nálunk, de még Francziaországban is sok helyütt a törköly elég helytelenül földbe ásott verembe tapostatik, a melyet imitt-amott előzetesen szalmával is szoktak kibélelni. Ha meggondoljuk, hogy a törköly, — mint már fennebb emlitettük, — legalább is 50 százalék olyan nedvességet tartalmaz, melyben épen a reánk nézve kiválóan értékes mustalkatrészek foglaltatnak; továbbá, hogy a folyadék, engedve a gravitácziónak utját lefelé veszi és azt a föld beiszsza, és ha a bevermelt törkölyt légi csapadék éri — mi rendesen s bőségesen be is szokott következni — átjárván azt, még jó ki is lesz mosva, igen könnyen belátható, hogy a törkölynek ilynemü betaposása nem csak hogy nem czélszerü, hanem a szó teljes értelmében: helytelen. Már igy is pótolhatlan kárt szenvedünk, de még az által is károsodunk, hogy a betaposott anyagunk a visszafojtott ön-meleg által megfüllед és az átalakulásokkal olyan természetü anyagok képeztetnek, milyenek a bevermelt takarmányban is találhatók, ezek leégetéskor a belőle nyert párlatba bőségesen átszármaznak és a terméket kellemetlen izüvé vagy épen élvezhetlenné is teszik.

Stollár Gyula.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Nyirviz-szabályozás. A közlekedésügyi minisztérium a Nyirviz szabályozására nézve jóváhagyott tervezet alapján, ujabban ismét több, a szabályozáshoz szükséges terület kisajátitását rendelte el. A kisajátitandó területek tulajdonosainak kártalanitására is kitüzte a nyiregyházai törvényszék a birói tárgyalást, még pedig a Biri község határában kisajátitandó területekre nézve e hó 15-ére Biri községházánál, a Balkány község határában kisajátitandó területekre nézve e hó 16-ára Balkány község házánál, a Geszteréd község határához tartozó területekre nézve a község házánál e hó 17-ére és Szakoly községre nézve a község házánál e hó 18-ára. A tárgyalások a nevezett napokon d. e. 10 órakor kezdődnek s meghivattak Meczner Gyula a Nyirviz-szabályozó társulat kormánybiztosa, az összes érdekeltek s hitelezőik s az ismeretlen tartózkodásu érdekeltek részére a kinevezett ügygondnok, Imre János nyiregyházai ügyvéd. A kisajátitandó területek a Nyirviz-csatorna VII. sz. kemecsei és a VIII. sz. kótaji főfolyás mentén vannak s ezek kiépitéséhez szükségesek.

Az Arlberg-vasut megnyitása. Az Arlberg-vasut ünnepélyes megnyitása, mint táviratilag már közöltük, szeptember 20-án történik az uralkodó jelenlétében. Az ünnepélyes megnyitásra szóló meghivókat tegnap küldték szét. A bécsi vendégek szeptember 19-én délután 6 órakor indulnak Innsbruckba, a honnan 20-án délelőtt 9 órakor tovább utaznak Landeckbe. Landeckben, a hol a megnyitandó vonal és az ünnepélyességek kezdődnek, egy óráig fognak a vendégek tartózkodni. Bregenzbe délután 4 órakor ér a vonat. Este 8 órakor hajózás a Bodentavon s ezután banket lesz. Szeptember 21-én átadják a vasutat a közforgalomnak. Az áruforgalom megnyitása e hó 6-án van kilátásba helyezve. Különben a vonatok már az egész vonalon ugy közlekednek, mintha a forgalmat már megnyitották volna. Ezek a szétosztó és gyüjtő vonatok, az előbbiek az állomások berendezési tárgyait szállitják s a személyzet begyakorlására szolgálnak, az utóbbiak pedig a vonal mentén az összehalmozott épitési anyagot gyüjtik össze s szállitják a főállomásra. A szétosztó vonatok többnyire több mint husz áru- és személyszállitókocsiból állnak s mindig két, impozans, nagy, külön az Arlberg-vasut részére készitett hegyi mozdony által vonatnak. Az aug. 31-ke óta megnyitott belforgalom eddig a legkisebb zavart sem szenvedett, semmi baleset sem történt, a mi bizonyos tekintetben biztositékul szolgálhat a vasut tökéletességére nézve. A vasut-test teljesen kész. A csak nemrég rajafüvel bevetett töltések friss zöldben pompáznak, s az őrházak kis kertjeiben is meglátszik már a fiatal kultura. Itt-ott még a sövényeken és távirdai vezetéken kalapálnak, mig bent az állomási épületekben a csinos butorokat helyezik el. E hó 3-án volt utolsó nagy hidpróba, a trisani nagyszerü müépitményen, mely bizonyára nem sokára hiressé válik. Landeckben oly sürü az idegenek forgalma még most, mint nyár közepén, sokan csak azért utaznak oda, hogy az Arlberg vasutat megnézhessék. *Pino* b. osztrák kereskedelmi miniszter szintén megszemlélte már az osztrák vasutak főfelügyelőségének és az osztrák államvasutak főigazgatóságának képviselőivel az uj vasutat. Az egész vasut olyannak találtatott, melyet minden aggodalom nélkül meglehet a forgalom részére nyitni. A visszautazás minden baj nélkül éjjel történt. Bregenzből pedig jelentik, hogy a «Habsburg» nevü szépen és elegansan épitett gőzöst, mely a második a bodeni tavon, az osztrák államvasutak igazgatóságának átadták. Felülvizsgálata már meg volt s a próbamenetek is megtartattak vele és ép oly kifogástalannak találtatott, mint a másik, az «Ausztria» nevü, a melynek gyors mozdulatai és szép alakja minden szakértő részéről teljesen elismertetik. Igy tehát minden előkészület megtörtént, hogy Ausztria-Magyarország terményeinek nyugatra, különösen pedig Svájczba való kivitelét egészen önálló és a külföldtől teljesen független uton meg lehessen kezdeni. Ez által, különösen Ausztria-Magyarország gabonakivitele részesül nagy előnyben, melyet tekintettel kivált a mostani gabonaüzleti konjunkturákra, nem lehet kevésre becsülni. Magyarország azáltal, hogy az uj árut gyorsan szállithatja, talán mégis ellensulyozhatja a veszélyes versenyt, melylyel Oroszország idei gazdag termése következtében fenyegeti, s remélhetőleg most már javulni fognak az idei kiviteli viszonyok, melyek eddig vajmi kevés vigasztalót nyujtottak. Ebből a szempontból indulva ki elismerés illeti az osztrák államvasutak főigazgatóságát azért, hogy a vasut megnyitását az árforgalom részére lehetőleg siettette s a bodeni tavi hajózás által kényelmes folytatásról is gondoskodott.

Bányamüvek elárverezése. A vagyonbukott «Általános iparrészvénytársulat Budapesten» tulajdonát képező barna kőszén és festeny érczbányák Karánsebes mellett a nevezett bank tömeggondnoka által nyilvánosan el fognak árvereztetni. A barna kőszénbányák valamennyien az osztrák-magyar államvasut mentén Karánsebes és Orsova közt feküsznek s 65,000 frt kikiáltási ár mellett kerülnek árverésre. A festeny-érczbányák a Duna mentén Orsova és Tissovicza közt feküsznek s kikiáltási áruk 60,000 frt. Az árverés szeptember hó 29-én lesz a karánsebesi kir. törvényszéknél.

IPARÜGYEK.

— **A szolnoki nőipar-egylet** végleges alakulásáról a Szolnoki Hiradó a következőket irja: Az uj egyesület iránti meleg érdeklődés aug. 31-én városunk igen szép számu hölgyközönségét gyüjtötte egybe a helybeli óvoda termébe, hol *Elek* Dávid polgármester a taggyüjtés eredményét ismertetvén, mely szerint eddig 7 alapitó és 153 rendes tag iratkozott be, a gyülés vezetésére a jelenlevő J. *Péterffy* József min. biztos urat, ki az alakitandó egylet iránti érdeklődésből jelent meg körünkben — jegyzőül *Kludik* Gyula urat ajánlja. A miniszteri biztos ur a jelenvoltak rokonszenvének nyilatkozatai közt elfoglalja az elnöki széket. Rövid visszapillantást vet az egylet megalakitása körül felmerült mozzanatokra s midőn örömét fejezi ki a fölött, hogy a mozgalom rövid idön annyira fejlődött, hogy az óhaj immár a megvalósulás stádiumába lépett, sajnálkozik, hogy e díszes közönségben nem látja képviselve a vármegyét, holott az egyesület müködésének tere nemcsak Szolnok városára, hanem az egész vármegyére fog kiterjedni. — De nem neheztel e távolmaradásért, mert él benne a hit, hogy az egylet sikeres müködése folytán már az első rendes közgyülésben itt lesznek azok, kik ma még a hitetlenek sorában állanak. A tetszéssel fogadott megnyitó beszéd után jegyző olvassa az alapszabályokat, melyek némi stiláris módositással elfogadtattak. Erre következett a tisztviselőválasztás. Közfelkiáltással megválasztattak: Elnökül *Bárczay* Gyuláné. Alelnökökül *Lippich* Gusztávné és *Riedl* Edéné. Jegyzőül *Riedl* Vilma k. a., *Surányi* Gedeon és *Kludik* Gyula. Pénztárnokul *Surányi* Gedeonné. Számvizsgálókul *Kiss* Ferencz, *Szabó* Imre és *Lengyel* Antal. Választmányi tagokul: Magyar Pálné, Pólya B.-né, Monszpart Lászlóné, Boár Györgyné, Elek Dávidné, özv. Horánszky Istvánné, Horánszky Emilia, Makay Imréné, Domokos Lászlóné, Szendy Antalné, Kiss Ferenczné, Kovács Kálmánné, Szüsz Dávidné, Hubay Ferenczné, id. és ifj. Scheftsik Istvánné, Szüsz Lipótné, Adler Ignáczné, Veil Dávidné, dr. Schlesingerné, Pásztor Lászlóné, Batizi Gusztávné, Czakó Péterné, Pleva Henrikné, Juhász Ignáczné, Ujházy Lászlóné, Kormos Miklósné, Makray Lászlóné, Bagossy Károlyné, Plossek Ferenczné, Martinek Albertné, Somogyi Ignáczné, Bárdossy Gyuláné, Kreutzer Balázsné, Pásztor Ferenczné, Medgyesy Gézáné, Nagy Józsefné, Kindlovics Mátyásné, Fini Béláné, Magyar Kálmánné, Ehrlich Illésné, Szoó Béláné. Az elnöklő miniszteri biztos erre átadja az elnöki széket a megválasztott elnöknő távollétében Riedl Edéné alelnöknek. J. Péterffy József ezután a következő inditványokat terjeszti elő: 1. Az egylet védnökéül ajánlja gróf *Szapáry* Gyuláné ő excellencziáját, a ki e tisztség elfogadására küldöttség által lenne felkérendő. 2. Mondja ki a közgyülés, hogy az anyatanmühelyt a választmány által még ez évben október második felében itt Szolnokon felállitja. 3. A munkafelosztás szempontjából szervesztessenek az egylet kebelében segélyező, ünnepélyrendező, üzletvezető és irodalmi bizottságok. Ezen inditványok egyhangulag elfogadtatván a gyülés véget ért. A polgármeser ur köszönetét fejezte ki a min. biztos urnak nemes fáradozásaiért, a biztos ur pedig szerencsét kivánt az uj tisztikarnak.

KIÁLLITÁSI ÜGYEK.

= **Mit és hogy állitsunk ki?** Ezzel a kérdéssel foglalkozik a «Kiállitási Értesitő» ma megjelent számában *Posner* Károly Lajos ur. A kiállitási ügy e veterán bajnoka behatóan taglalván a jövő évi orsz. kiállitás eddigi fejleményeit s helyeslőleg nyilatkozván az előmunkálatokról, értekezése végén a következőket mondja: A budapesti országos kiállitás az iparosoknak régóta táplált óhaját képezte; de ezek is csak egy székesfehérvári orsz. kiállitásnak Budapesten való nagyobbmérvü kiadását remélték. Ime, e helyett egy nagyszerü alapon tervezett igazi orsz. kiállitás előtt állnak és ugy látszik, mintha kissé el volnának fogulva. Minden iparosnak, még a legkisebbnek is, meg van az ambicziója és az akarata, hogy a kiállitáson rész vegyen és a legtöbben aggódva kérdik: *mit állitsak ki?* Hozzám, mint a kiállitási ügyekben gyakorolt szakférfiuhoz is intéztek ilyen kéréseket és ezekre a következőket válaszoltam: Készitsen ön a kiállitás számára oly czikkeket, melyeket eddig készitett, melyhez meg van a gyakorlata és ügyessége; a fődolog az, hogy a munka csinos, jó, olcsó és a napi szükségletnek megfelelő legyen. Ugynevezett diszdarabok készitését csak akkor ajánlhatnánk, ha ezt ideje és eszközei megengedik, mert nem lehet tagadni, hogy alkalmas diszmüvek által a kiállitó és a kiállitás nyer; de óvakodni kell az exczentrikus dolgoktól. Igy például egy czipész egy pár csizmát állitott ki, melyen a magyar korona aranynyal volt kihimezve. Ily drága játékszerek többet ártanak, mint használnak. Az iparos olyannak mutassa magát, mint a milyen és biztos lehet benne, hogy a becsületes és jó munka — ha nem is képez diszdarabot — elismerésre fog találni. Nekünk iparosoknak, a legkisebbtől kezdve a legnagyobbig, legjobb akarattal és tehetséggel kell odatörekednünk, hogy az 1885. évi országos kiállitásnak ne csak külső pompáját, hanem belső értékét is emeljük, hogy a kiállitás hazánknak olyan emléke legyen, mely egyrészt bennünk a hazaszeretet, másrészt a bennünket látogató külföldi és szomszédnépekben az előretörekvő Magyarország iránti tiszteletet és rokonszenvet felébreszsze és fokozza.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

Hetiszemle az értéktőzsdéről.

— szept. 5.

Oly üzletszegény már rég nem volt az értéktőzsde, mint a most lefolyt héten. A milyen izgatott és mozgalmas volt az előző tőzsdei hét, ép oly elhanyagolt, csendes volt a mostani. Az a megrázkódtatás, melyet az előző vasárnapon szenvedett a tőzsde, még nincs elfeledve, következményei még nincsenek eltakaritva és a rések, melyek akkor az árfolyamok során keletkeztek, most még nagyobbodtak, nemhogy kiegyenlittettek volna. Azok az indokok, melyek ama vasárnapon annyira megrázkódtatták a tőzsdét, sokkal sulyosabbak voltak, semhogy könnyen elfeledhetők volnának. Külső körülmények is hozzájárultak ahhoz, hogy a javulás ne kaphasson lábra. A kolera folyton terjed, ugy Olaszországban, mint ujabban Spanyolországban is; a franczia-khinai viszály most sincs közelebb a megoldáshoz és az általános üzlettelenség, mely a kereskedelem minden ágán érezhető, csak növeli a bizalmatlanságot és megfoszt a reménykedéstől. Válságos helyzetben van a czukorpiacz, a gabonapiacz, a kézmüáru-üzlet az egész világon és annak vissza kell hatni a pénzpiaczra is. A tartózkodás általános, mindenki fél nagyobb üzletekbe bocsátkozni, mert nem lehet tisztában az iránt, hogy mit hoz a holnap és ez általános üzlettelenség közepette nincs semmi sem, a mi az árfolyamok folytonos csökkenését feltartóztatná. Sőt ellenkezőleg, az esés ragálya áthat még azokra az értékekre is, melyeknek különben kevés közük azokhoz a külső mozzanatokhoz, melyek a mostani hangulatot irányozzák. A tőzsde egészen ingatag mivoltára van bizva, mert a tőkepénzesek talán soha sem őrizték jobban pénzüket, mint most és az értékpiaczra nem bocsátanának egy krajczárt se belőle. Igy magára hagyatva, a tőzsde fél a holnaptól és óvakodik attól, hogy a holnap, valami kellemetlen meglepetést nyujtson neki. Ettől pedig csak akkor biztosithatja magát, ha távol marad minden nagyobb üzlettől.

A magyar aranyjáradék konverziója e héten ismét és ujból felhasználtatott jelszóként, de kevés hatással. Az, hogy a Rothschild-hitelintézeti csoport mit szándékozik, vagy mit fog tenni, most már csak ujsághirként vétetik. Hatása az üzletre már nem igen lehet. A nagy operácziónak oly csekély része van hátra, hogy inkább meglepő az, ha még nem fejezték be a müveletet, mint ha már befejezték volna, mert az most már alig szenved kétséget, hogy a konverzió utolsó részletét csak a csoport fogja magában végrehajtani, a tőzsde és a közönség közremüködése nélkül. Különben ez most már mellékes, mert a fődolog az, hogy az operáczió minél előbb, de mindenesetre a kitüzött határidő alatt be legyen fejezve; az, hogy miként történik az, ma már nem bir fontossággal. Pedig hát alig szenved kétséget, hogy a konverzió ez év végéig ne legyen befejezett tény.

Az üzlet részleteiről e héten csak kevés jelenteni való van. Az árfolyamok — mint az alábbi táblázat mutatja — többnyire csökkentek és csakis néhány vasuti részvény és egy-két helyi iparvállalati részvény emelkedett; ezek között a Franklin-társulat részvényei, melyek e héten legnagyobb mértékben javultak az összes értékek között. Valuták és váltók kissé szilárdabbak.

A nevezetesebb értékek árfolyamváltozásait a következő táblázat mutatja:

	Aug. 29.	Szept. 5.		Különbözet
Államadósság:				
Magyar 6%-os aranyjáradék	121.90	121.90		—.—
« 4%-os «	91.75	91.75		—.—
« 5%-os papirjáradék	88.45	88.40	—	—.05
« vasuti kölcsön	141.75	141.75		—.—
« nyeremény-kölcsön	114.—	114.—		—.—
Tiszai és szegedi kölcsön	115.75	116.—	+	—.25
Bankrészvények:				
Magyar ált. hitelbank	300.—	296.25	—	3.75
« jelzálog-hitelbank	—.—	—.—		—.—
« « « II. kib.	106.75	106.—	—	.75
« leszámitoló és pénzváltóbank	87.—	86.25	—	—.75
Osztrák hitelintézet	300.40	297.60	—	2.80
Osztrák-magyar bank	855.—	852.—	—	3.—
I. magyar iparbank	160.—	158.—	—	2.—
Pesti magyar kereskedelmi bank	615.—	611.—	—	4.—
Biztositó társaságok:				
Bécsi biztositó társaság	240.—	243.—	+	3.—
I. magyar általános biztositó társaság	3450.—	3425.—	—	25.—
Fonçière, pesti biztositó	87.—	87.—		—.—
Pannonia viszontbiztositó	960.—	—.—		—.—
Gőzmalmok:				
Konkordia-malom	590.—	590.—		—.—
I-ső budapesti malom	1285.—	1285.—		—.—
Erzsébet-malom	238.—	236.—	—	2.—
Henger-malom	606.—	606.—		—.—
Lujza malom	295.—	295.—		—.—
Molnárok és sütők malma	436.—	432.—	—	4.—
Pannonia-malom	1165.—	1165.—		—.—
Viktória-malom	424.—	424.—		—.—
Közlekedési vállalatok:				
Adria-magyar tengeri hajózási	—.—	—.—		—.—
Alföld-fiumei vasut	177.50	177.50		—.—
Déli vasut	—.—	149.—		—.—
Észak-keleti vasut	164.50	165.—	+	—.50
Erdélyi vasut	175.—	175.50	+	—.50
Kassa-oderbergi vasut	146.—	147.50	+	1.50
Magyar-nyugati vasut	170.—	171.—	+	1.—
Osztrák-magyar államvasut	301.—	302.—	+	1.—
Tiszavidéki vasut	249.50	249.50		—.—
Dunagőzhajózási társulat	532.—	532.—		—.—
Pest közuti vaspálya	586.—	583.—	—	3.—
Takarékpénztárak:				
Országos központi takarékpénztár	462.—	458.—	—	4.—
I. hazai takarékpénztár	5140.—	5140.—		—.—
Egyesült fővárosi takarékpénztár	458.—	458.—		—.—
Különféle vállalatok:				
Alagut	141.—	141.—		—.—
Franklin-könyvnyomda	183.—	187.—	+	4.—
Ganz és társ. vasönt. és gépgyár	950.—	945.—	—	5.—
Gschwindt-féle szeszgyár	440.—	440.—		—.—
Athenaeum	540.—	540.—		—.—
Pesti könyvnyomda	900.—	900.—		—.—
Drasche kőszénbánya és téglagyár	168.—	166.—	—	2.—
Rimamurány-salgótarjáni vasmü	114.50	115.—	+	—.50
Salgótarjáni kőszénbánya	127.50	128.—	+	—.50
Schlick-féle vasöntöde	290.—	290.—		—.—
Első magyar serfőződe	830.—	830.—		—.—
Kőbányai sertéshizlaló	338.—	338.—		—.—
Ujlaki téglagyár	172.—	172.—		—.—
Kőbányai gőztéglagyár	273.—	263.—	—	10.—
Török birod. dohány egyedár. társ.	127.50	127.—	—	—.50
Pénznemek és váltók:				
Cs. kir. vert arany	5.74	5.74		—.—
20 frankos arany	9.64	9.65	+	—.01
Váltó német piaczra	59.65	59.55	—	—.10
« Párisra	48.25	48.25		—.—
« Londonra	121.65	121.70	+	—.05

** **A tőzsdebiróság egy elvi jelentőségü határozata.** A tőzsdeszokványok szabványainak a börzebiróság által való mellőzhetése tárgyában a budapesti áru- és értéktőzsde külön birósága egy felette érdekes elvi jelentőségü határozatot hozott. Az eset a következő: Grünwald Ede ujvidéki kereskedő Mikovits Tivadar terpinyei lelkésztől bizonyos kikötött határidőben szállitandó 1000 mm. buzát vásárolt. A szállitási idő lejárván, anélkül, hogy eladó kötelezettségeinek teljesen megfelelt volna, vevő a hátralékos buzamennyiség átvételét megtagadta, azonban eladónak az átadás körüli késedelmét óvással konstatálni elmulasztotta. A buza ára időközben több, mint 2 frttal mázsánkint csökkenvén, eladó a maga részéről szabályszerüen felvett óvás alapján a budapesti tőzsdebiróságnál a még át nem vett 665 mm. buzának azonnali átvétele és 5600 frtnyi hátralékos vételár s

járulékai azonnali megfizetése iránt keresetet inditott. A tárgyaláson főkép azért kérte alperes marasztalását, mivel ez a tőzsdeszokványok által kötelezőleg előirt és a jogok fentartására nélkülözhetlen előfeltételül megkivánt óvást fölvétetni elmulasztotta. Az alperesi ügyvéd a tőzsdeszokványok szelleméből azt a következtetést vezette le, hogy a tőzsdebiróság illetőségének kikötése egymagában véve vagyis ha egyszersmind a tőzsdeszokványok alkalmazhatása határozottan ki nem köttetett, még nem jogositja fel a tőzsdebiróságot arra, hogy az országos törvényektől eltérő saját szabványai szerint itéljen. Kéri ennélfogva, hogy a szobványok által kötelezőleg előirt óvásnak fel nem vétele jogvesztéssel járó mulasztásnak ne vétessék, és hogy a ker. törv. 357. §-ának figyelembe vételevel a keresk. törv. 358. §-a alapján hozassék itélet. A biróság alperes érvelését egész terjedelmében elfogadva, felperest keresetével elutasitotta és a költségekben marasztalta. Ezzel a határozattal azt a felette fontos elvet hozta be a tőzsdebirósági gyakorlatba, hogy a tőzsde helyiségein kivül, habár a tőzsdebiróság kikötése mellett létrejött ügyletek elbirálásánál e külön biróság is az országos törvényeket, nem pedig a saját, azoktól eltérő szabványait tekinti mérvadóknak, ha a szerződő felek magukat egyszersmind a tőzsdeszokványok intézkedéseinek is határozottan alá nem vetették.

** **Az osztrák-magyar bank magyarországi fiókjai** Az osztrák-magyar bank főtanácsának legközelebb tartott ülésén dr. *Kautz* Gyula a bank alkormányzója a kormányzó kivánságára egyelőre rövid szóbeli jelentést tett azokról a tapasztalatokról, melyeket néhány magyar bankfiók meglátogatása alkalmával gyüjtött s megigérte, hogy mihelyt az osztrák-magyar banknak a magyar korona alá tartozó országaiban levő többi fiókintézeteit is meglátogatja, egész körutjáról emlékiratot fog szerkeszteni.

** **A budapesti kereskedelmi és iparkamara** e hó 9-én (kedden) délután 4 órakor közös ülést tart, melynek fontosabb tárgyai: I. Elnöki közlések. II. A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministerium leirata az ipartörvény végrehajtása tárgyában. III. Ugyanezen ministerium leirata Zombor város köztisztasági szabályrendelete tárgyában. IV. A közös bizottság előterjesztése és kamai kerületben levő törvényhatóságok ipartanácsában választandó tagok iránt. V. A kereskedelmi osztály jegyzőkönyvének felolvasása, melynek tárgyai: a) A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministerium leirata Szeged város javadalmainak házi kezelése tárgyában; b) Ugyane ministerium leirata a gyapju-kereskedelmi szokások tárgyában; c) Fromm Antal kamarai tag inditványa a fővárosi italmérési regale tárgyában. VI. A magyar királyi államvasutak igazgatóságának átirata az évi bérleti jegyek tárgyában. VII. Ugyanannak valamint a Duna-gőzhajózási társaság igazgatóságának átirata a szilvaüzlet részére engedélyezett kedvezmények tárgyában.

** **Csőd a fővárosban.** *A. Lebwohl* bpesti bej. czég ellen, melynek tulajdonosa Lebwohl Gyuláné szül. Brandtl Adél (üzlet akáczfa-utcza 64. sz., lak. dob-utcza 46. sz.) a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszéknél 1884. évi 36,724. sz. alatt a csőd megnyittatott, Csődbiztos: Gobra N. János törvényszéki biró. Tömeggondnok: Sorsich Ferencz ügyvéd. Helyettes: Melha Kálmán ügyvéd. Bejelentési határidő 1884. november 5. Felszámolási határidő 1884. november 18. Csődválasztmány megválasztása 1884. nov. 21.

** **Fiume kikötőjének lisztkivitele** Nyugateurópába és Braziliába 1884. évi juliusban következő volt: Kivitetett *angol kikötőkbe* és pedig: Hullba 1.574·80, Liverpoolba 10 556·20, Manchesterbe 842·80, New-Castlebe 200, Stockportba 101·60, Londonba 4.931·80 mmázsa. *Skót kikötőkbe* é. p. Glasgowba 26.955, Leithbe 7.280·25 métermázsa. *Irországi kikötőkbe* 101.20, Belfastba 101·60 mmázsa. *Francziaországba* é. p. Bordeauxba 850, Rouenbe 9.270·20, Dunkerqu be 100 mmázsa. *Braziliai kikötőkbe*: Bahiaba 4086 60. Maranhanba 166·60, Rio-Janeiroba 754·60, Santosba 122·50, Pernambucoba 6.105·78, Cearaba 178 20 mm., az összes juliusi kivitel 74.249·73 mmázsát tett. Az év eleje óta julius végéig 462.097·18 mm volt a kivitel. A kivitelben részt vettek: az első budapesti malom 17.970·70, Lujza-malom 2 975·40, egyesült malmok 6.167·60, Pannonia malom 6.195·90, Concordia malom 1.467·60, Erzsébet malom 1.667·60, Viktoria malom 2,419·60, Gizella malom 6 967·60, pesti hengermalom 1.320·80, pesti molnárok és sütők malma 6.375 20, nagykikindiai malom 957·20, szatmári malom 1.007·40. István malom 1.422·40, szegedi malom 1 304·80. első horvát hengermalom 508, fiumei malom 627·50, Bloch József 1.862·25. Haggenmacher H. 7.122 60, Lés lómalom 1.119·98, aradi malom 301·60, Häfner R. 100, osztrák kiviteli malom 400, zágrábi malom 3.988 métermázsával.

** **Fizetésképtelenségek a kézmüáruszakban.** A *Spitzer Zsigmond* (azelőtt Oesterreicher és Spitzer) rövidáruüzleti czég kijelentette, hogy fizetésképtelen s halasztást kér. A czég főnöke csak mintegy három hónappal ezelőtt vált meg társától s azóta maga folytatta az üzletet. A passziváik mintegy 70,000 forint árutartozásokra és 20,000 frt pénztári adósságra rugnak. A mi a Mauthner Mor-féle fizetésképtelenséget illeti, ügyvédje tegnap Bécsbe utazott, hogy az ottani hitelezőket biróságon kivüli egyezségre birja. A kilátások azonban nem igen kedvezők erre, mert a hitelezők nagyon rossz néven veszik a czég főnökétől, hogy nemcsak vagyonát, hanem üzlettársainak pénzét is eljátszotta a tőzsdén. A status szerint a hitelezők, mint mondják, alig remélhetnek többet 30—35 százaléknál.

** **Fizetésképtelenségek.** A bécsi Kreditorenverein következő fizetésképtelenségekről tesz jelentést: *Krausz* Mor bej. kereskedő Debreczenben, *Hoffenreich* Jakab vaskereskedő Budapesten, *Török* Sándor bej. kereskedő Károlyváron, Birner F. festékárukereskedő Bukarestben, Jakobsohn I. festékárukereskedő Bukarestben, *Beneschofszky* Lipót kereskedő Budapesten, Hans Ferdinánd kereskedő Olmüczben, Kiss testvérek kereskedők Bécsben, Wagner Bernát cipőárukereskedő Bécsben, Sogerer Károly ruhakereskedő Bécsben, Kelinsky Lipót bőrkereskedő Jicinben, *Spitzer* Zsigmond (azelőtt Oesterreicher és Spitzer) rövidárukereskedő Budapesten, Bauer Zsigmond kereskedő B.-Leipán, Nadler J. József bej. kereskedő Plauban.

Magyarországi kereskedelmi czégek.

— Kivonat a «Központi Értesitő» 1884-ik évi 52. számából. —

I.

CZÉGBEJEGYZÉSEK.

a) **Egyéni czégek:** *Wolff Zsigmond* vegyeskereskedő Abán, bej. a székesfehérvári kir. törvszéknél jun. 19. — *Bauer T.* ládagyártási és eladási üzlettulajdonos Budapesten, bej. a kir. k. és v. törvszéknél jun. 9. — *Müller A.* könyvkereskedési és ékszeré-z üzlettulajdonos Budapesten, bej. a kir. k. és v. tvszéknél jun. 11.— *Berger E.* szatócs Nagy-Mihályon, bej. a s.-a.-ujhelyi kir. trvszéknél jun. 17. — *Kartaly Etelka* füszerkereskedőnő Bánlakon, bej. a nagybecskereki kir. törvszéknél jun. 17. — *Gergelyi Ferencz* gyártulajdonos Ungvártt, bej. a beregszászi kir. trvszéknél máj. 19. — *Sternlicht Czeczilia* vas- és füszerkereskedő Ungvártt, bej. a beregszászi kir. törvényszéknél jun. 19. — *Ifj. Balogh Imre* debreczeni füszerkereskedő, bej. az ottani kir. trvszéknél jun. 13. — *Birli Lajos* németpalánkai vegyesárukereskedő, bej. az ujvidéki kir. trvszéknél jun. 16. — *Engelsman Regina* ó-becsei vegyesárukereskedő, bej. az ujvidéki kir. trvszéknél jun. 16. — *Kohn Farkas* dárdai vegyes kereskedő, bej. a pécsi kir. törvszéknél jun. 10. — *G. Neidlinger* hamburgi varrógép bizományi kereskedő budapesti fióktelepe, bej. a kir. k. és v. trvszéknél jun. 3. — *Linczeg Árpád* kolozsvári vegyes-, füszerkereskedő, bej. az ottani kir. törvszéknél jun. 17. — *Lusztig Bernát* szatócs, bej. az ottani kir. trvszéknél 1883. decz. 31. — *Stern József* vegyeskereskedő Kurimán, bej. az eperjesi kir. trvszéknél ápril 17. — *Leopold Zsigmond* nagylaki lakos és szücsárukereskedő Aradon, bej. az ottani kir. tvszéknél jun. 23.

b) **Társas czégek:** *Schneller Jakab és Stiller Ignácz* vászon, fehérruha és kalapkereskedők Miskolczon, bej. u. o. jun. 9. — *Adria magyar tengeri hajózási részvénytársaság*: Peichl József czégvezetői jogosultsága bej. a budapesti kir. k. és v. trvszéknél jun. 9. — *Kupkay testvérek* füszerkereskedők Budapesten, bej. a kir. k. és v. trvszéknél jun. 9.

II.

CZÉGTÖRLÉSEK.

a) **Egyéni czégek:** *Schneller Jakab* Miskolczon, törölt. u. o. jun. 9. — *Szőke Ede* Budapesten, törölt. a kir. k. és v. trvszéknél jun. 11. — *Vámosi Lajos* Budapesten, törölt. a kir. k. és v. trvszéknél jun. 11.

b) **Társas czégek:** *Lichtenstein Márton és társa* Nagyváradon, átiratott az egyéni czégek jegyzékén a nagyváradi kir. trvszéknél jun. 3. — *Joviczа és Tialios* Budapesten, törölt. a kir. k. és v. trvszéknél jun. 9. — *Steiner József és társa* Budapesten, törölt. a kir. k. és v. trvszéknél jun. 9 — *Balogh és Dömök* Budapesten, törölt. a kir. k. és v. trvszéknél jun. 10. — *Magyar országos bank-részvény-társaság* Budapesten, gr. Bánffy Béla és Beimel Jakab igazg. tagok és czégjegyzési jogosultságuk törölt. a kir. k. és v. trvszéknél jun. 9. — *Vindaui takarék- és kisegitő-szövetkezet*, Höchsmann Márton és Kales György czégjegyzési jogosultsága törölt. a beszterczei kir. trvszéknél febr. 29.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Szeptember 5. —

Terménytőzsde.

Terményekben mérsékelt volt a forgalom. **Szilva** *szerbiai* zsákáru október—novemberre 9 11/16 frton 100 darabos 10.75 frton köttetett 56 kilókint. **Szilvaiz** *(szlavoniai)* uj áru 20.50 frton, *bánsági* szeptember—októberre 18.75 frton köttetett.

Termények mai hivatalos jegyzése 100 kilónkint:

Különféle termény	Irányzat	Faj	Pénz frt	Áru frt
Heremag	—	luczerna magyar	—.—	—.—
	—	franczia	—.—	—.—
	—	olasz	—.—	—.—
		vörös	—.—	—.—
Repczeolaj	csendes	nyers azonnali száll.	—.—	—.—
	»	finomitott	33.50	33.50
	»	őszi, kétszer finomitott	—.—	—.—
Lenmagolaj	csendes	—	—.—	—.—
Olajpogácsa	csendes	repcze, egysz. préselt	5.50	5.60
Disznózsir ingyen hordó netto tara	szilárd	pesti	53.—	54.—
		vidéki	—.—	—.—
Szalonna	szilárd	Ia légensz. áru m. sz.	38.—	39.—
		városi légensz.	48.50	49.—
		füstölt, azonnal	54.—	55.—
Faggyu	lanyha	olvasztott	44.—	45.—
Szilva ingyen hordó t. s. hordo és zsákokban	csendes	bosznia, hordóban	—.—	—.—
	»	bosznia, zsákokban	13.40	14.—
	»	szerbiai, hordóban	—.—	—.—
	»	szerbiai, zsákokban	13.40	14.—
Határidő **Szilva** ingyen hordó t. s. hordo és zsákokban	szilárd	bosznia, hordó okt—nov.	—.—	—.—
		zsákokban «	17.40	17.85
		szerbiai hordó «	—.—	—.—
		« zsákokban «	17.10	17.40
Szilvaiz ingyen hordó netto tara	lanyha	szlavoniai Ia uj	—.—	—.—
		bánsági uj	—.—	—.—
Határidő **Szilvaiz** ingyen hordó netto tara	szilárd	slavoniai sept—okt.	19.50	19.75
		bánsági «	18.50	19.—
Dió	—	magyar min. szerint	—.—	—.—
	—	szerbiai	—.—	—.—
Gubacs burok nélkül	szilárd	magyar Ia	19.—	—.—
		szerbiai	—.—	—.—
Hamuzsir ingyen hordó netto tara	—	magyar, fehér	—.—	—.—
	—	magyar, kékes	—.—	—.—
	—	házi, kék	—.—	—.—
	—	illiriai	—.—	—.—
	—	erdélyi	—.—	—.—
Borkő term. hordó nélkül	—	fehér Ia	—.—	—.—
	—	fehér IIa	—.—	—.—
	—	vörös	—.—	—.—
Méz netto tara	—	nyers, min. szerint	—.—	—.—
	—	sárga, csurgatott	—.—	—.—
	lanyha	fehér	—.—	—.—
	—	apró hordókban	—.—	—.—
Viasz	szilárd	rozsnyói	145.—	150.—
	—	szlavoniai	—.—	—.—
Szesz 100 liter százalékonkint	lanyha	szesz	27.25	27.75
	—	szesz-élesztő	32.25	32.75

Gabonatőzsde.

A *buza*-üzlet ma is tartósan szilárd irányt követett. A kinálat ugyan nagyobb volt, de a vételkedv is kedvező, a mennyiben nemcsak a malmok, hanem egy itteni bank is élénken vásárolt és mintegy 20,000 mm. adatott el átlag métermázsánkint 5—10 krral magasabb árakon. — *Rozs* szintén szilárdabb és 10 krral drágább; egyéb gabonanemekben gyenge volt a forgalom és az irány és árak teljesen változatlanok maradtak. — Eladatott:

Buza. *Tiszavidéki* 200 mm. 80.2 k. 8.60 frt, 100 mmázsa 80 k. 8.60 frt, 200 mmázsa 80 k., 400 mmázsa 78 k. és 200 mm. 77 k. 8.40 frt, 100 mm. 79 k. 8.55 frt, 200 mmázsa 79 k. 8.60 forint, 100 mm. 79 k. 8.60 frt, 100 mm. 79 k. 8.50 forint, 100 mm. 79 k. 8.55 frt, 100 mm. 79 k. 8.50 frt, 200 mm. 78.8 k. 8.50 frt, 100 mm. 78.5 k. 8.45 frt, 600 mm. 78 k. 8.40 frt, 300 mm. 78 k. 8.45 frt, 6, 2200 mm. 78 k. 8.92½ frt, 200 mm. 78 k. 8.45 frt, 100 mm. 78.5 k. 8.40 frt, 200 mm. 77.5 k. 8.35 frt, 300 mm. 77.5 k. 8.25 frt, pótlékos, 100 mm. 77.5 k. és 100 mmázsa 77.2 k. 8.30 frt, 300 mm. 77.2 k. 8.25 frt, 100 mm. 77 k. 8.50 frt, 150 mm. 77 k. 8.30 frt, 100 mm. 76.7 k. 8.20 frt, 100 mm. 76.8 k. 8.10 forint, 200 métermázsa 75 k. 8.05 forint, mind három hóra.

Pestvidéki 100 mm. 79 k. és 100 mm. 78 k. 8.27½ frt, 100 mm. 77.4 k. 8.20 frt, 400 mm. 78.8 k. 8 40 frt, 100 mm. 76.8 k. 8.15 frt, 100 mm. 76.6 k. 8.15 frt, 200 mm. 75 k. 8.10 frt, mind három hóra.

Fejérmegyei 1500 mm. 78 k. 8.60 frt. három hóra.

Marosi 100 mm. 76.5 k. 8.15 frt, három hóra.

Bánsági 200 mm. 76.5 k. 8.25 forint, három hóra.

Kanizsai 2200 mm. 75 k. 8.30 frt, három hóra.

Felsővidéki 100 mm. 79.5 k. 8.50 frt, 200 mm. 78 k. 8.40 frt, mindkettő három hóra.

Északmagyarországi 100 mm. 79 k. 8.30 frt, 100 mm. 79 k. 8.10 frt, mindkettő három hóra.

Dunavidéki 350 mm. 75 k. 7.90 forint, három hóra.

Oláhországi 600 mm. 77 k. 8 frt, 400 mm. 78 k. 8.15 frt, mindkettő három hóra.

Rozs 300 mm. 6.70 frt, 100 mm. 6.70 frt, 100 mm. 6.75 frt, 200 mm. 6.87½ frt, mind készpénzfizetés mellett.

Zab 1500 mm. 5.97½ frt, 200 mm. 6 frt, 100 mm. 6.05 frt, 300 mm. 6.20 frt, mind készpénzfizetés mellett.

Arpa 200 mm. 6.15 frt, 200 mm. 7.30 frt, 500 mm. 7.77½ frt, mind készpénzfizetés mellett.

Mai hivatalos effektiv árak:

			frttól	frtig
Buza	uj bánsági	76—81 kg	—.—	—.—
—	» tiszavidéki	76—81 kg	7.90	8.50
—	» pestvidéki	76—81 kg	7.80	8.45
—	» fehérmegyei	76—81 kg	7.80	8.45
—	» bácskai	76—81 kg	—.—	—.—
—	» északmagyarországi	76—81 kg	7.80	8.85
Rozs	uj	70—72 kg	6.70	6.95
Árpa	» takarmány	60—62 kg	6.80	6.60
—	» égetni való	62—64 kg	7 10	8.—
—	» sörfőzdei	64—66 kg	8.35	9.60
Zab	»	37—40 kg	5.95	6.30
Tengeri	ó, bánsági	75 kg	6.40	6.45
—	» másnemü	79 kg	6.35	6.40
		— kg	—.—	—.—
Köles		— kg	—.—	—.—
Repcze	uj, káposzta	— kg	11.—	12.—
—	» bánsági	— kg	10.½	11.½

Határidőüzlet daczára az alacsonyabb newyorki gabona és lisztforgalmaknak, mérsékelt forgalom mellett szilárd és emelkedő irányt követett. — Köttetett:

Délelőtt:

Szokványbuza őszre mintegy 20,000 mm. 8.18, 8.20, 8.21, 8.23, 8.24, 8.25, 8.26 és 8.27 forinton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 30,000 mm. 8.59, 8.60, 8.61, 8.63, 8.64, 8.65 és 8.66 forinton.

Uj-tengeri május—juniusra mintegy 20,000 mm. 5.76, 5.78, 5.79, 5.80 és 5.81 forinton.

Hivatalosan *felmondatott* e hó 10-ikére 2000 mm. *szokványbuza*, 500 mm. *szokványrozs* és 1000 mm. *bánsági tengeri.*

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén mérsékelt volt a forgalom és az irány szilárd maradt. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 10,000 mm. 8.28, 8.29. 8.30 és 8.31 frton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 30,000 mm. 8.66, 8.67, 8.68, 8.69, 8.70, 8.71, 8.70, 8.69 és 8.68 forinton.

Uj-tengeri május—juniusra mintegy 10000 mm. 5.81 5.82, 5.81 és 5.80 frton.

Szokványzab őszre 2000 mm. 6.10 és 6.12 frton.

Szokványzab tavaszra mintegy 1000 mm. 6.35 forinton.

Káposztarepcze angusztus—szeptemberre 500 mm. 12.25 frt.

Déli 1 órakor hivatalosan zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	frt	8.68 —	8.70—
Szokványbuza őszre	»	8.29 —	8.31—
B.-tengeri május—juniusra	»	5.79 —	5.81—
Szokványzab tavaszra	»	6.35 —	6.37—
Szokványzab őszre	»	6.10 —	6.12—
Káposzta-repcze aug.—szept.-re	»	12.⅛ —	12.¼—

Délutáni forgalom.

A délutáni forgalom gyenge volt, az irány daczára a magasabb berlini gabona árfolyamoknak, ellanyhult. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 5000 mm. 8.26, 8.25 és 8.24 forinton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 15,000 mm. 8.69, 8.68, 8 67, 8.66, 8.65 és 8.64 forinton.

Uj-tengeri május—juniusra mintegy 10,000 mm. 5.81. 5.60. 5.78 és 5.77 frton.

Szokványzab őszre 2000 mm. 6.12 és 6.10 forinton.

Este 6 órakor zárulnak:

Szokványbuza őszre	frt	8.24 —	8.26—
Szokványbuza 1885. tavaszra	»	8.68 —	8.65—
Nemzetköz uj tengeri 1885. május—juniusra	»	5.77 —	5.79—
Szokványzab őszre	»	6.10 —	6.12—
Szokványzab 1885. tavaszra	»	6.34 —	6.36—
Káposzta-repcze aug.—szept.-re	»	12.⅛ —	12.¼—

Értéktőzsde.

Ámbár a külföldi esti jegyzések nem buzditottak, mégis mindjárt kezdetben nagyobb vételkedv uralkodott konverzió-hirekre s ugy a hitelrészvények mint a járadékok árfolyama tetemesen emelkedett. A déli tőzsdén szintén szilárd irány uralkodott, daczára annak, hogy a berlini jegyzések nem feleltek meg a várakozásnak. Az utótőzsdén alacsony berlini jegyzésekre az irány jelentékenyen ellanyhult, s az árfolyamok ismét estek annyival, a mennyivel tegnap óta emelkedtek.

Előtőzsde.

Az előtőzsdén konverzió-hirek következtében daczára ki nem elégitő külföldi esti jegyzéseknek szilárd irány uralkodott. Osztrák hitelrészvény 296 és 298 közt ingadozván, maradt 297.70 pénz, magyar 4%-os aranyjáradék 91.52½—91.77½-ig, magyar papirjáradék 88.20-tól 88 37½ ig köttetett.

11 óra 30 perczkor zárul: Osztrák hitelrészvény 297.70—297.80.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén kevésbé kielégitő berlini jegyzések daczára szilárd irány uralkodott. Helyi értékek el voltak hanyagolva. Osztrák hitelrészvény 297.60—298 közt ingadozván, maradt 297.60 pénz, magyar hitelbank 296.50 és 296.75 közt váltakozott és maradt 296.25 pénz, magyar leszámitoló és pénzváltó bank 86.25-ön vétetett. Befektetési értékek közül eladatott: magyar 4%-os aranyjáradék 91.75-től 91.80-ig, magyar papirjáradék 88.37½-től 88.40-ig köttetett. Más értékek közül köttettek: osztrák-magyar államvasut 302.50-en, Franklin-társulat 188-tól 187.50-ig köttetett. Valuták és váltók változatlanok.

1 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 297.60—297.70, magyar hitelbank 296.25—296.50, magyar 4 százalékos aranyjáradék 91.75—91.77½, magyar papirjáradék 88.40—88.42½.

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 3—3.50 frt, nyolcz napra 9—9.50 frt.

Utótőzsde.

Az utótőzsdén alacsony berlini jegyzésekre és contremine-eladásokra lanyhult az irány. Osztrák hitelrészvény 297.30—294.10 közt ingadozván, maradt 294.60 pénz, magyar hitelbank 294.25—293 ig magyar 4%-os aranyjáradék 91.60—91.50 ig, magyar papirjáradék 88,20-on, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 86-on köttetett.

5 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 294.60—294, magyar 4 százalékos aranyjáradék 91.52½—91.55, magyar papirjáradék 88.20—88.22½.

Felszámitolási árfolyamok.

Magy. 4% aranyjárad.	—.—	Osztrák hitelintézet	298.—
» 5% papirjáradék	—.—	Angol-osztrák bank	—.—
» általános hitelb.	296.—	állami vasut	—.—
» pénzv.éslesz.bank	—.—	Déli vasut	—.—
Tiszai és szegedi kölcsön	—.—	Török birod. dohány	—.—
Magy. jelzálogbank	—.—	Rima-Murányi	—.—

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, szept. 5. Az üzlet lanyha. Magyar urasági öreg nehéz —— frt, fiatal nehéz 48½—49 frt, fiatal közép 48½—49 frt, könnyü 51.—.— frt. — Szerdett nehéz —— frt, közép —— forint, könnyü 50½—51 forint. Romániai átmeneti, bakonyi nehéz —.— forint, átmeneti közép —— forint. átmeneti könnyü —— forint, eredeti nehéz —.— frt, átmeneti közép —.— frt. — Szerbiai nehez 48—49 forint, közép 48—49 forint, könnyü —.—.— frt. Hizó 1 éves élősulyban 4% —, hizó két éves élősulyban 4% —. 1 éves hizó a vasutról mázsálva ——. Az árak hizlalt sertéseknél páronkint 45 kilos és 4 százalékos levonással kilogrammonkint értendők. Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmeneteliek adattak el, vevőn s páronkint 3 aranyban vám fejében megtéríttetnek.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, szept. 5. (Az «Egyetértés» távirata.) A konverzió-hirek tartják magukat és ez az üzérkedést arra birta, hogy a mai előtőzsdén folytassa a fedezési vásárlásokat. Az üzérkedési értékek emelkedő irányzatot követtek, ugy szintén járadékok és vasutak is. A forgalom az által, hogy egyes nagyobb üzérek is részt vettek a fedezési vásárlásoknál, nagyobb terjedelmet nyert. Valuták tartva. Az elhelyezés rendkivül könnyü volt.

11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 297.50, *magyar hitelbank* 296.50, unió-bank 91.75, osztrák tartományi bank 98, osztrák-magyar államvasut 302.75, déli vasut 91.80.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde szilárd irányban indult, csak osztrák-magyar államvasut volt a gyengébb bevételek következtében valamivel lanyhább. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 297.30, *magyar hitelbank* 296.50, angol-osztrák bank 105, uniobank 91.75, bankegyesület 103.40, osztrák tartományi bank 98.—, tramway 212, osztrák-magyar államvasut 302 10, Károly-Lajos vasut 269.—, déli vasut 149.60, elbavölgyi vasut 176, májusi járadék 80.72, *magyar 4%-os aranyjáradék* 91.82, husz frankos arany 9.65½.

Később a forgalom ismét a szokott üzlettelenségben tér át, mert a buzditás hiányzik és az üzérkedés igen tartozkodó. Az árfolyamok keveset változtak és az irány inkább lanyha. Valuták és váltók keveset változtak.

2 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 295.40, angol-osztrák bank 105.80, uniobank 91.10, bankegyesület 103.40, *magyar hitelbank* 295.—, osztrák-magyar államvasut 302.60, Károly-Lajos vasut 296, dunagőzhajózási részv. 531, Lloyd-részvények 544, északnyugoti vasut 174.50, elbavölgyi vasut 176.—, tramway 211.60, déli vasut 149.30, májusi járadék 80.70, osztrák aranyjáradék 104.—, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 91.72, 1864-diki sorsjegy 169.75, bécsi községi sorsjegy 125, husz frankos arany 9.66, birodalmi márka 59.57. Berlini jelentésekre lanyhább.

Bécs, szept. 5. *(Magyar értékek hivatalos zárlata.)* Magyar földtehermentesitési kötvények 101.—. Erdélyi földtehermentesitési kötvények 101.—, 5½% magyar földh. int. záloglevél 101.50. Erdélyi vasut 175 75. Magyar keleti vasut 102.—. Magyar sorsjegy 113.50. Szőlődézsma váltsági kötvények 98.75, 6% aranyjáradék 122.15, Tiszavölgyi sorsjegy 115.90. Magyar 4%-os aranyjaradék 91 72 — Magyar vasuti kölcsön 142.30. Magyar hitelbank 295.—, Alföldi vasut 177.75. Magyar északkeleti vasut 165.—. Keleti vasuti elsőbbség 95.40, Tiszav. vasut-részvény 249.—. Magy. lesz. és váltób. részv. 85.25, Kassa-oderbergi vasut 148.—. Magyar papirjáradék 88.35. Dohány-részvények —.—

Bécs, szept. 5. *(Osztrák értékek hivatalos zárlata.)* Osztrák hitelrészvény 294.70. Déli vasut 149.30, 4%-os aranyjáradék 104.—, Váltó Londonra 121.65 Károly-Lajos vasut 268.25. 1864-es sorsj. 169.75. 1860-as sorsjegy 134.60, török sorsj. 21.—, Angol-osztrák bank részv. 105 50, 4.2%-os ezüstjáradék 81.40, osztr. államv. részv. 302.50, 20 frankos 9.68½. 4.2%-os papirjáradék 80.70, osztr. hitelsorsjegy 176.50, osztr.-magyar bankrészv. 851, cs. k. arany 5.74, német bankváltók 59.55. Lanyha.

Délutáni magánforgalom.

Bécs, szept. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A délutáni magánforgalomban az árfolyamok jobb berlini és párisi zárlati jegyzésekre javultak. Osztrák hitelrészvény 294 és 295 70 után 295.60, *magyar 4%-os aranyjáradék* 91.65 után 91 75.

Este zárulnak: Osztrák hitelrészvény 296, *magyar 4%-os aranyjáradék* 91.72½.

Prolongáczió és praemiumüzlet a bécsi értéktőzsdén.

Bécs, szept. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A mai **prolongáczió**, mely három napra (szept. 10, 11 és 12) terjedt, a következő reporttételek mellett folyt le: Osztrák hitelrészvény 15—30 kr report (3⅜—4⅛%), *magyar hitelbank* 25—40 kr report (4½—5¼%), osztrák-magyar államvasut 20 kr deport — sima (2⅝—3¼%), déli vasut 15—30 kr deport (5⅛—3¾%), májusi járadék 10—20 kr deport (4¼—3⅜%), *magyar négyszázalékos aranyjáradék* 2½—7½ kr deport (4⅞—3¾%).

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 2½—3 frt, nyolcz napra 7½—8 frt; egy hóra 17½—18 frt, három hóra 30—31 frt, egyéb változatlan.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, szept. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Daczára a mérsékeltebb newyorki árfolyamoknak, az itteni határidőüzlet követte a Budapestről adott irányt és szilárd hangulatban mozgott, mit különösen zab- és rozs-határidők éreztek leginkább. A forgalom azonban csak e két cikkben volt terjedelmesebb, különben jelentéktelen. *Buza* őszre 8.32 frtig történő kötések után 8.28—8.30 frt, tavaszra 8.68—8.75 frt között kötve, marad 8.72—8.75, *rozs* őszre 7.35 frtig fizettetett, maradt igy pénz, 7.37 frt áru, tavaszra 7.39—7.42 frton köttetett, maradt 7.40—7.42, *zab* őszre 6.48—6.55, tavaszra 6.60—6.63 frton köttetett, jegyez 6.62—6.64. *tengeri* szeptember—októberre 6.75 pénz és áru, *uj tengeri* május—juniusra 6.18—6.22 frton kötve, marad 6.20—6.22.

Szesz ma tovább szilárdult; kész gabonaáru 28.25 forinton adatott el.

Délután az a körülmény, hogy Berlin nem tarthatta a javulást, azt vonta maga után, hogy az eladási kedv ismét előtérbe lépett, mire a hangulat elgyengült és az emelkedés ismét veszendőbe ment. — Végül zárulnak: *Buza* őszre 8.32—8.34, tavaszra 8.73—8.75. *rozs* őszre ugy mint tavaszra 7.35—7.40, *zab* őszre 6.50—6.55, tavaszra 6.60—6.62, *tengeri* május—juniusra 6.20—6.22.

Kész áru forgalma rendkivül csekély. — Eladatott: 1000 mm. *mosonyi árpa* 8 frt Bécs, nyugoti vasut.

KÜLFÖLDI ARUTŐZSDÉK.

Páris, szept. 5. *Buza* tartva, *zab*, *olaj* és *szesz* szilárd. Időjárás: változó.

Berlin, szept. 5. *Buza, rozs, zab* és *szesz* nyugodt, *olaj* javult.

Newyork, szept. 4. (Kabelsürgöny.) Gyapot Newyorkban 10⅞, Neworleansban 10 11/16. Petroleum finomitott 70° Abel Test Newyorkban szeptemberre 8—. — Philadelphiában szeptemberre 7⅞. — Nyers petroleum 7. — United pipe line certificates 87¾. — Liszt 3.30 — Piros őszi buza helyben 91— (= 8.29 frt), szeptemberre 90¾ — (= 8.27 frt), októberre 91½ (=8.34 frt), novemberre 93¼ (=8.49 frt.) 100 kilokint. — Tengeri 68. — Czukor (Fairbank jegyü) —. — Czukor (Fair refining Muscovados) 4.65 — Rio kávé 10.05. — Zsir (Wilcox jegyü) 8.25, (Fairbank jegyü) 8.12. Gabonafuvardij imperial-quarterenkint Észak-Amerikából az angol kikötőkbe és az ezekkel egy magasságon fekvő kontinentális kikötőkbe 2¼ (= 0.58 forint 100 kilokint. Napi felhozatal gyapotból 3000 bál.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Gabonaszállitásidij waggonrakományokban 100 kilónkint értendő. Beviteli vám Németországba 100 kilo buzáért, rozsért és zabért 1 márka, árpáért, tengeriért s hüvelyesekért 1 márka, lisztert 3 márka, malátáért 1.20 márka. Beviteli vám a Svájczba 100 kilo gabonáért 0·30 frank, malátáért 0.60 frank, lisztért 1 frank. Atszámitási árfolyam a német piaczokra 100 márka vista 59 forint 50 kr. Párisra 100 frk vista 48 frt 25 kr.

Szeptember hó 5.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet a utolsó zárlat hoz képest osztr. értékben
PARIS.			
Buza folyó hóra	20.75	10.01	—.—
— októberre	20.80	10.03	+ 0.02
— november-deczemberre	20.90	10.08	—.—
— novembertől 4 hóra	21.—	10.14	—.—
Liszt folyo hóra	43.30	13.14	+ 0.06
— októberre	43.40	13.17	+ 0.05
— november-deczemberre	43.50	13.20	+ 0.03
— novembertől 4 hóra	43.75	13.28	+ 0.11
Olaj folyó hóra	65.—	31.36	+ 0.24
— októberre	65.75	31.72	+ 0.12
— november-deczemberre	67.—	32.23	+ 0.12
— első 4 hóra	68.—	32.71	+ 0.12
Szesz folyó hóra	42.25	22.21	+ 0.26
— októberre	42.75	22.47	+ 0.26
— november-deczemberre	43.25	22.73	+ 0.13
— első 4 hóra	44.25	22.25	+ 0.26
Szállitási dij: Budapestről	8.27	3.93	
— « Bécsből	7.87	3.74	
BERLIN.			
Buza szeptemb.-októberre	149.75	8.91	+ 0.09
— április-májusra	162.—	9.64	+ 0.06
Rozs szeptemb.-októberre	136.—	8.09	+ 0.12
— április-májusra	137.75	8.20	+ 0.02
Zab szeptemb.-októberre	127.50	7.59	+ 0.05
— októb.-novemberre	124.—	7·38	+ 0.03
Olaj szeptemb.-októberre	51.90	30.88	+ 0.24
— április-májusra	52.70	31.36	+ 0.06
Szesz szeptemberre	49.60	29.58	+ 0.07
— április-májusra	48.30	28.74	—.—
Szállitási dij: Budapestről	3.93	2.30	
— « Bécsből	3.24	1.90	
STETTIN.			
Buza szeptemb.-októberre	149.—	8.87	— 0.05
április-májusra	163.50	9.73	+ 0.03
Rozs szeptember-októberre	134·50	8.—	+ 0.26
— április-májusra	136.50	8.12	+ 0.30
Olaj szeptemb.-októberre	51.50	30.64	+ 0.59
— április-májusra	52.50	31.23	+ 0.59
Szesz kész szállitásra	49.40	29.39	+ 0.23
— szeptemberre	49.30	29.33	+ 0.49
— szeptemb.-októberre	48.90	29.09	+ 0.35
— április-májusra	48.40	28.80	+ 0.24
Repcze szeptemb.-októberre	—.—	—.—	—.—
Szállitási dij: Budapestről	4.81	2.80	
— « Bécsből	3.62	2.10	
KÖLN.			
Buza novemberre	15.70	9.84	+ 0.12
— márcziusra	16.60	9.88	+ 0.12
Rozs novemberre	13.60	8.09	+ 0.12
— márcziusra	14.—	8.33	+ 0.12
Olaj kész szállitásra	28.80	34.27	+ 0.36
— októberre	27.70	32.97	+ 0.13
Szállitási dij: Budapestről	5.95	3.45	
BOROSZLÓ.			
Buza	16.40	9.76	—.—
Zab	12.40	7.38	—.—
Olaj	47.80	28.44	—.—
Rozs	13 50	8.03	—.—
Repcze	23.40	13.92	—.—
Tengeri	14.50	8 62	—.—
Szállitási dij :Budapestről	2.95	1.71	

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Külföldi értéktőzsdék zárlata

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, medióra vagy ultimóra értendők, és szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok K-val, a medióra M-mel, az ultimóra U-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy afenti átszámitásokhoz még a transakczió-költségek, továbbá medió- és ultimó-árfolyamokhoz azonkivül még a mindenkori budapesti prolongáczió-tételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Átszámitási árfolyam 100 márka vista = 59 frt 50 kr. 100 frk vista = 48 frt 25 kr.

Szeptember hó 5.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. é
PARIS.				
*Franczia 3%-os járadék		78 80	—.—	—.—
« 4½%-os «		108.42	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	M	635.—	304.24	+ 0.97
Osztrák déli vasut	M	318.—	149.68	— 0.29
*Osztrák földhitel-részv.-társaság		—.—	—.—	—.—
*Franczia törleszthető járadék		80.—	—.—	—.—
Magyar 6%-os aranyjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Osztrák 4%-os aranyjáradék	M	—.—	—.—	—.—
Magyar vasuti kölcsön	U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Bécsi uniobank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar 4%-os aranyjáradék	U	77.—	91.89	+ 0.67
Magyar 5%-os papirjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank	K	—.—	—.—	—.—
BERLIN				
Osztrák 4.2%-os papirjáradék	K	66.70	80.57	+ 0.22
« 5 %-os «	K	80.40	95.65	+ 0.01
« 4.2%-os ezüstjáradék	K	68.40	81 58	+ 0.01
« 4 %-os aranyjáradék	K	87.30	104.12	+ 0.06
Magyar 6%-os aranyjáradék	U	102.70	122.40	—.—
» 4%-os «	U	77.10	91.91	— 0.11
« 5%-os papirjáradék	U	74.50	88.97	+ 0.59
« keleti vasuti kötvények	K	80.40	95.85	+ 0.11
Keleti 5%-os v. elsőbbs. kötv.	K	99.90	119.07	—.—
Osztrák hitelrészvény	U	496.—	294.82	— 1.78
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	510.—	303.35	— 0.59
Osztrák déli vasut	U	253.—	150.35	— 0.59
Károly-Lajos vasut	U	113.25	269.28	—.—
Kassa-oderbergi vasut	K	61.50	146 60	— 2.41
*Román vasuti részv.		—.—	—.—	—.—
Orosz bankjegy		207.30	123.34	+ 0.29
Váltó bécsi piaczra		167.80	59.52	— 0.05
*Keleti kölcsön II. kib		60.—	—.—	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank	K	—.—	—.—	—.—
FRANKFURT.				
Osztrák 4.2%-os papirjáradék	K	67.68	80.48	+ 0.15
« 5 %-os «	K	80.43	95.68	+ 0.13
« 4.2%-os ezüstjáradék	K	68.38	81·49	—.—
« 4 %-os aranyjáradék	K	87.18	104.04	—.—
Magyar 6%-os aranyjáradék	U	102.68	122.38	+ 0.08
« 4%-os	U	76.98	91.67	+ 0.23
« 5%-os papirjáradék	U	74.—	88.69	+ 0.39
Osztrák hitelrészvény	U	248.13	298.35	+ 1.45
Osztrák-magyar bank	K	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	254.25	303.—	+ 0.75
Károly-Lajos vasut	U	225.87	269 14	+ 1.47
Osztrák déli vasut	U	126.—	149.51	— 0.59
Erzsébet osztrák nyugoti vasut	K	195.25	232.60	—.—
Magyar-gácsországi vasut	K	143.—	170.48	—.—
Tiszavidéki v. elsőbbs. kötv.	K	—.—	—.—	—.—
Váltó bécsi piaczra		167.75	59.54	— 0.04
4½%-os földhitelint. záloglevél	K	—.—	—.—	—.—
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar hitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank		—.—	—.—	—.—

Trieszt, szept. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az irány gyenge. Váltó Londonra 121.60, olasz bankpiaczokra 48 20, husz frankos arany 9.65, májusi járadék 80.70, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 91.60, osztrák hitelrészvény 295, olasz járadék 94.65.

Berlin, szept. 5. Hitelrészvények piaczán helyből és bécsi tetemes eladásokra a hangulat nyomasztóvá vált. Vasuti és bankrészvények árfolyamai nagyobbára hanyatlottak. Bánya és orosz papirok kedveltek. Kamatláb 2½%.

Berlin, szept. 5. (Utótőzsde.) *Magyar 4%-os aranyjáradék* 76.90, osztrák hitelrészvény 496, osztrák-magyar államvasut 510, osztrák déli vasut 253, Károly Lajos vasut 113.10. Gyenge.

Frankfurt, szept. 5. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 247.¾, osztrák-magyar államvasut 254.⅝, osztrák déli vasut 125.⅝. Szilárd.

Páris, szept. 5. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Spanyol és olasz járadékokban fedezések történtek, minek következtében az irány szilárd.

2 óra 3 perczkor jegyeznek: 4½%-os franczia járadék 107.22, osztrák-magyar államvasut 632.50, osztrák déli vasut 316.25, olasz járadék 95.90, török 8.22, egyiptomi kölcsön 300.62, török sorsjegy 44, ottoman bank 575, Foncier 1295, osztrák tartományi bank 460, Szuez-részvény 1912, spanyol 59.75.

3 óra 40 perczkor zárulnak: 3 százalékos franczia járadék 78.80, 4½%-os franczia járadék 108.42, franczia törleszthető járadék 80, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 77, osztrák-magyar államvasut 635, osztrák déli vasut 318, ottomán bank 576. Kedvező.

London, szept. 4. *Magyar 6 százalékos aranyjáradék* 102, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 76⅛, osztrák aranyjáradék 87, osztrák ezüst járadék 67.50, angol consolok 100.15, ezüst 50⅝. Csendes.

Newyork, szept. 4. (Kabelsürgöny.) Váltó Berlinre 400 márka után (60 napi látra) 94½, váltó Londonra 4.83, négyszázalékos tőkésitett kölcsön 1877-ből 120⅛, Erie vasut 15¾, váltó Párisra 5.21¼.

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Vidéki üzlet.

Kolozsvár, szept. 4. Mai hetivásárunk közepesen volt látogatva, forgalma kielégitő volt. Jobb őszi vásáraink kezdetének vehető. A következő árakat jegyeztük: *Gabona* métermázsa szerint: buza 6 frt 60 kr—7 frt 20 kr, rozs 5 frt 40—60 kr, kukoricza 6 frt 10—30 kr, zab 4 frt 80—5 frt. *Liszt* métermázsa szerint: A sz. 18 frt 50 kr, B. sz. 18 frt, O. sz. 18 frt, 1-es 17 frt 50 kr, 2-ös 16 frt 75 kr, 3-as 15 frt 75 kr, 4-es 14 frt 75 kr, 5-ös 14 frt 25 kr, 6-os 13 frt 50 kr, 7-es 12 frt 50 kr, 8-as 10 frt 75 kr, 8½-es 10 frt, 9-es 9 frt, 10-es (dercze) 5 frt, 11-es (korpa) 4 frt. *Sertés* felhajtatott m. e. 300 drb, eladatott 180 drb. A kövér 40—50 frt, sovány 20—25 frt, malacz 8—12 forint darabonkint. *Majorság* párjával: kövér liba 5 frt—5 frt 50 kr, sován 2 frt—2 frt 50 kr, csirke 50—60 kr, kacsa 1 frt 10 kr, tojás 5 db 10 kr. *Takarmány.* Egy szekér széna 10 frt, szalma 3 frt, zsup párja 12 kr. Egy szekér *tüzifa* 3—4 frt. Vegyes cikkek. Egy kiló marhahus 48 kr, sertéshus 50 kr, berbécshus 36 kr, ó szalonna 64 kr, zsir 68 kr, 20 liter burgonya 50—55 kr. Mész egy szekérrel 9—10 frt.

Forró-Encs, szept. 4. (Az «Egyetértés» tudósitása.) Mint utolsó tudósitásunkban jeleztük, a buza minősége vidékünkön többnyire silány, mi az üzletet még inkább megnehéziti. Egyébiránt eddig innen sem adatott el kivitelre semmi, hacsak azt a néhány kocsirakomány buzát, melyet Galicziának a magyar határszélhez közel fekvő részére küldtek, nem tekintjük kivitelnek. Igy tehát csakis a belföldre fogyasztásra illetve a malmokra szoritkozik a buzaüzlet. Az árak eléggé alacsonyak ugyan, de a budapestiekhez viszonyitva aránylag jóknak mondhatók. Jegyzéseink a következők: 75—76 k. 6.90—7 frt, 77 k. 7—7.10 frt, 78—79 k. 7.40—7.60 forint. Gabonában is csekély a kivitel, árak 6.20—6.40 forint. Árpában az üzlet alig indult meg, kivitelre csakis a legfinomabb fajták kerestetnek, melyek azonban vidékünkön alig találhatók. Közép jó és gyengébb minőségüek elhanyagoltak, kereslet hiányzik, e szerint az árak további hanyatlása várható. Serfőzdei jó minőségü árpa jegyez 7—7.50 frtig, égetni való 5.75—6.25 frt, takarmányáru 5—5.25 frtig. Zab, mely ez idén jól fizet, még kevés hozatott fel, névleges ár 5 frt mmkint.

Vár-Palota, szept. 4. (Az «Egyetértés» tudósitása.) A cséplés, nyomtatás vidékünkön befejeztetett, csak bérlőknél van még némi dolog, és most már ugy a mennyiségre, mint a minőségre nézve csak azt konstatálhatni, hogy buzában középszerü, rozsban középszerün alóli, ellenben árpában és zabban igen jó termést kaptunk; minőségre nézve a buza általában szép piros és nehéz, ellenben a bakonyi buza szintelen és silány; a rozs olyan szép, a milyen ritka években szokott lenni, ugyszintén az árpa és zab is igen jó minőségü. Sulyra nézve: a buza 74—80, rozs 69—74, árpa 65—69, zab 38—42 klgr. Hetivá árunkra a hozatalok egy kissé apadtak, mert eladók nem igen fogadják el az árakat, és igy hol Veszprémbe, hol Székesfehérvárba indulnak gabnájukkal, és itt-ott mégis kénytelenek olcsó áron adni, mert az adót szigoruan behajtják. A behozatalok főkép árpában legnagyobbak, eleintén jó árra buzditott, minélfogva sokat hoztak be, mely gyorsan elkelt és elszállittatott Gráczba és külországokba. Jó árpának különben most is van kelete, habár leszállitott árak mellett, de a hozatal némileg apad. Árak: Buza szép piros és nehéz 7.30—7.80 frt, sárga buza 6.20—6.80 frtig, rozs 5.80—6 20 frtig, árpa 6—6.80 frtig, zab 4.50—5 frtig kelt utóbbi hetivásáron métermázsánkint. A kukoricza középszerü, burgonya középszerün alól igér. A szép meleg napok a szőlő érését siettetik, és ha tovább is kedvező marad az idő, még középszerü termésre számithatunk.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **Országos tenyészállat vásár.** Az e hó 19., 20. és 21-ére tervezett tenyészállat vásár, mely egyszersmind gépvásárral lesz egybekötve, nagy érdeklődést kelt a szakkörökben. A bejelentések nagyban folynak. A régi, minden évben megjelenni szokott kiállitók közül *Schweiger* Vilmos Fegyvernekről, *Karsai* testvérek Nagy-Telekről, *Károlyi* Alajos gr. Tóthmegyerről és *Szunyogh* Albert Pocsajból jelentettek be *hazai fajta sertéseket*, mely bejelentésekhez ujabban, mint uj kiállitók *Windisch* István Bicskéről, *Lázár* Jenő gr. Megyesfalváról és *Esterházy* Mór és Miklós grófok csatlakoztak. Szarvasmarhákat fognak kiállitani: *Braun* Mór pinczgauit, *Grotowszky* lovag Galicziából simmenthalit és bernit, *Esterházy* Miklós és Mór grófok kuhlandit, idősb *Ordódy* Pál simmenthalit, *Pallavicini* Sándor őrgróf magyarfajtát, *Pejacsevich* János gróf pinzgauit, *Szunyogh* Albert magyar fajtát, *Forster* Géza simmenthalit, *Lázár* Manó magyar fajtát, *Karsai* Albert és Vilmos magyar és pinzgaui tenyészmarhákat. Tekintettel arra, hogy a bejelentések még mindig érkeznek, a rendezőbizottság elhatározta, hogy *a bejelentési határidőt e hó 13-áig meghosszabbitja.* — A tenyészállat-vásárral kapcsolatos *gépvásár* még érdekesebbnek igérkezik, mint a tavaszi volt, a mennyiben hazánk nagyobb gépgyárosai majdnem kivétel nélkül jelentettek be gépeket. A rendező-bizottság gondoskodott, hogy a vásárra érkező állatok a vasutakról azonnal a közvágóhid vásártéri istállóiban elhelyeztessenek. Az első almozásért semmiféle költség nem lesz felszámitva, szintugy semmiféle térdijat az állatok után fizetni nem kell. — A gépvásárt különösen is figyelmébe ajánljuk gazdaközönségünknek, a mennyiben számos ujabb szerkezetü gép is lett bemutatva; igy a többek között valószinüleg láthatják gazdáink a Decanwille-féle áthelyezhető vasutakat is. Ugy a gépvásárt, mint a tenyészvásárt illetőleg bejelentő ivet és részletes programmot a rendező bizottság üllői uti köztelki helyiségében lehet kapni.

* **A kisbéri gazd. kiállitás és ekeversenyhez.** A komárommegyei gazdasági egyesület által rendezett kisbéri gazdasági gépkiállitás és ekeversenyen dijakat nyert versenyzők — mint utólag értesülünk — az öszszes pénzbeli dijakat valamennyien, a kihirdetés után azonnal oda ajándékozták az egyesületnek különböző gazdasági czélok előmozditására. — Félreértések kikerülése végett, tegnapi tudósitásunk kiegészitéséül ismét közöljük a hármas és kettős ekék versenyének eredményét, mely szerint a hármas ekéknél az első dijat a Tarnóczy Gusztáv által versenyre bocsátott Schlick-Krumpach-féle eke, a másodikat a Clayton és Shuttleworth czég ekéje, s a harmadikat a Sack-féle hármas eke nyerte el. A kettős ekéknél az első dijat ugyancsak Tarnóczynak Schlick-Krumpach-féle ekéje nyerte a második dijat Propper-Sak-féle ekéjének és a harmadikat a Schuthleworth-féle ekének itélték oda.

NAPIREND: Szeptember 6-án.

Naptár: Szombat. — Római kath.: Zakhariás próféta. — Prot.: Magnus, Sibilla. — Görög-orosz: (aug. 25.) Bertalan apostol. — Zsidó: (elul. 16.) Sabbat Softim. — Nap kél 5 ó. 26 p., nyug. 6 ó. 29 p. — Hold kelő ó. 43 p. este, nyug. 6 ó. 28 p. reg.

Vallás- és közoktatásügyi miniszter fogad délben 12—1 óráig.

Horvát miniszter fogad d. e. 10-től d. u. 2-ig.

A felső nép- és polgári iskolai tanárok egyesületének választmányi ülése d. e. 10 órakor.

A fővárosi és vidéki kereskedők körének elnökségi ülése d. u. 2 órakor saját helyiség (Károly-körut).

A budai polgári lövész-egylet uj lövőházának bokréta-ünnepélye.

Krisztus a Kalvárián Munkácsy képe a müosarnokban d. e. 9-től d. u. 5 óráig. Belépti dij 50 kr.

Egyetemi füvészkert az üllői-uton ünnepnapok kivételével naponként látható d. e. 8—12 és d. u. 2—6.

Muzeumban: képtár d. e. 9-től d. u. 1.

Muzeumi könyvtár d. e. 9-d. u. 1 óráig.

Állatkert nyitva egész nap.

Margitszigeten czigányzene naponként, katona-zene kedd, csütörtök, vasárnap és ünnepnapokon. Hajóközlekedés fél [illegible] órakint

Kivonat a hiv. lap szept. 5-i számából.

Árverések a fővárosban. Schön J. 330 forintra becs. ingóságai szept. 9 (kishid-utcza 9).

Árverések a vidéken. Borcsev Todor 3238 forintra becs. ingatl. okt. 19 Zsablya (Titel). Feigl Elisabetha 1659 forintra becs. ingatl. okt. 20 Fehértemplom. Klementisz József 442 forintra becs. ingatl. szept. 26 Irsa (pestv. tvszék). Papp Antalné 2014 forintra becs. ingatl. szept. 15 Nagy-Bánya. Fuchsz János 830 forintra becs. ingatl. nov. 3 Szegzárd. Kecskés Anna 960 forintra becs. ingatl. szept. 22 Szent-Endre (pestv. tvszék). Pollak Henrik 12,142 frtra becs. ingóságai szept. 16 Szarvas. Döry Ádám 9025 forintra becs. ingóságai szept. 25 Moór. Málik Sándor 4920 forintra becs. ingatl. szept. 10 Nagy-Szeben. Kohn Mihály 3847 frtra becs. ingatl. szept. 30 Szőregh. Báró Perényi Zsigmond 4800 forintra becs. ingóságai szept. 16 Nagy-Szőllős.

Pályázatok. A szigetvári kir. jbiróságnál irnoki, — a szarvasi kir. adóhivatalnál III. oszt. ellenőri, — a jászberényi kir. tvszéknél joggyakornoki, — a kolozsvári m. kir. pénzügyigazgatóság számvevő osztályánál III. oszt. számtiszti állomásokra.

Felelős szerkesztő: **Csávolszky Lajos.**

IDEGENEK NÉVSORA.

Erzsébet szálloda.
Bornemisza L. Kis-Terenne
Zaborszky Gy. Ujfalu
Fábry I. Rimaszombat
Dr. Madarász I. Brassó
Dr. Rajner D.-né Oravicza
Bende A. Füzesabony
Urváry I. Solt
Blau S. Dabas
Vaiszlovits S. Nagyvárad
Szabó F. Szentes
Charbonnaux F. Reims
Jonescu K. Bukarest
Hirsch I. Bécs
Nagy I. Bécs
Krasovszky S. Bits
Dr. Herz V. Bécs
Baschia H. Trieszt
Spiesz S. Vartó
Stauka A. Tarnov
Wagner A. Leitmeritz
Frankl T.-Kanizsa

Európa szálloda.
Freystädtler R. Veszprém
Crevtey K. London
Young I. London
Simon F. Bécs
Zarin L. Bécs
Dr. Strauss K. Bécs
Flock T. Zágráb
Franceska N. Belgrád
Dr. Guttmann E. Nagyvárad
Spitzer A. Bács
Pick M. Zsombolya
Deutsch H. Tata
Schechter S. Odessza

Fehérló szálloda.
Okolicsányi M. Szabolcs
Daczó K. Háromszék
Melitzky I. Lemberg
Dr. Vezekényi I. Gyöngyös
Marcsányi M. Ipolyság
Rostyás I. Pöstyén
Mederics I. Zimony
Schöner I. Piski
Heinrich I. So...rja
Farkas I. Arad
Morvay I. Reczecze
Schramm M. Baja
Reiner G. Losoncz
Steiner F. Batonya
Grosz E. Nagyvárad

Fehér hattyu szálloda.
Klein I. Eger
Tolnay S. K.-Hegyes
Singer M. Gyón
Brünauer A. Jászberény
Sedlacsek M. Ráczkeve
Saskövy B. Aszód

Holzwarth-Frohner száll.
Schönholz R. Ig. Bécs
Ohr H. Bécs
Feldscharek K. Bécs
Dr. Sági Zombor
Hoffmann O. Paviesicz
Schmidl D. Losoncz
Beutum I. N.-Ujfalu
Hoffmann S. Kassa
Neumann A. és H. Komárom
Lövi D. L.-Szentmiklós
Tintner H. Brünn
Rendelhuber M. Neuf-Chatel
Blum S. Pelsőcz
Reisz A. Szered

Hungária szálloda.
Popper A. b. Heidelberg
Hajós M. Forró
Tannert J. P.-Szentkirály
Raitzer I. Balásd
Fermo D. Krajova

István főhg. szálloda.
Ruttkay Gy. Galgócz
Prihoda L. Bécs
Steiner Gy. Bécs

Magyar király szálloda.
Bély J. Győr
Dungyerszky L. Szenttamás
Skrohovszky I. Albaria
Mohovich E. Fiume
Priher E. Frankenberg
Mann I. Nachov
Diamant A. Szolnok
Mandl E. Gablonez
Porgesz I. Arad
Schwarz L. Nagyvárad
Birkovits B. Belgrád
Pfeiffer Gy. Eszék
Panait I. Ploesti

Marchall-szálloda az „Angol királynőhez"
Zichy I. gr. Ujfalu
Erdődy G. gr. T.-Füzes
Lüdighaus I. b. Drezda
Sennyey L. b. Paczin
Kauswall W. Pozsony
Fraenk O. Ferdinandsberg
Oblikulty D. Csehország
Dr. Isakovics C. Königgrätz
Dr. Jancsek H. Königgrätz
Ormódy E. Becskerek
Till C. Laibach
Fischer H. Laibach
Zacchiri N. Bécs
Przibislavsky H. Prága
Freund A. Bécs
Kafka E. Bécs
Janovsky S. Bécs
Walther A. Bécs
Obmann S. München
Steinkopf I. Linz
Onczay Etel Eger

Nemzeti szálloda.
Mán F. brné M.-Sziget
Leveleky A. Szabolcs
Patits J.-né Miskolcz
Polgáry K. Nyustya
Prékopa K. Nagyrőcze
Remenyák D. N.-Röcze
Schmidl M. Losoncz

Pannonia szálloda.
Mocsáry M. Félegyháza
Brezoray S. Réde
Dr. Lorsky I. M.-Sziget
Asztalos S. Zsaka
Szax R. Szatmár
Beller P. Zenta
Fischer A. Makó
Szabó E. Szolnok
Saborsky E. Pozsony
Szauer F. Csongrád
Vicz A. Kecskemét
Weinberger Pozsony
Fischer S. Makó
Elek D. Szolnok
Szabó E. Szolnok
Temesy A. Kolozsvár
Papp M. Kolozsvár
Uhrin E. Endrőd
Breuer S. Szarvas
Reisz I. Károlyváros
Weisz M. Zsaka
Kosztolányi Szentmiklós

Páris szálloda.
Kaufmann M. Nagykároly
Suttna U. Baden
Szilágyi Gy. Szeged
Scheff A. Bécs
Schumpeter C. Bécs
Kirch I. Bécs
Steinhardt I. Bécs
Brüll G. Bécs
Meisner S. Bécs
Schulhof E. Bécs
Fridrich K. Bécs
Kohn M. Bécs
Schwatz S. Bécs

Schmidt-Orient szálloda.
Bárány J. Heves
Özv. Pontely J. Nagyvárad
Wind J. Eger
Jäger M. Galiczia
Latnyák J. Martonvásár
Bischof F. Grácz
Hibay Gy. Eger
Valkay P. Rimaszombat
Preisinger L. Munkács
Fuchs L. M.-Berény
Egetz J. Teschen
Dimitrovics J. Ruma
Harmos J. Valkány
Frecsky S. Losoncz
Grünstein S. L.-Ujvár
Koncser M. Kassa
Chrzanowsky S. Kassa
Kvastler E. Bécs
Petravich B. Eger
Bertram L. Zimony
Szécsy Zs. Szeged
Flamer J. Bécs
Wimmer M. Bártfa
Kiss B. B.-Gyula

Tigris szálloda.
Keller M. Előszállás
Pollák V. Grácz
Berkovits A. Erdőszada
Lenge K. Trencsén
Schwertner A. Trencsén
Molnár A. Nagybánya
Berger A. Veszprém
Csergőfy I. Nyárádszereda
Reschner D. B.-Bánya
Lugnor I. Plan

Vadászkürt szálloda.
Prichraduy O. Igló
Gaal D. és M. Bate
Szakál F. Losoncz
Pongrácz Gy. Losoncz
Radó K. Répczelak
Palugyay Gy. Szegzárd
Anderly M. és I. Bécs
Minach I. Fiume
Szakonyi Zs. Csáktornya
Staits I. Mohács
Lövi V. Bécs
Nonn M. Bécs
Kie emund F. Bécs
Ernst K. Bécs
Arzenits K. Belgrád

Aranysas szálloda.
Lovasy Á. T.-Füred
Kövér F. Felső-Ábrány
Özv. Kövér K.-né Felső-Ábrány
Illavaty I. Győr
Rázsó L.-né Kisujszállás
Kozits I. Zenta
Darányi F. Kecskemét
Id. Polyoráty G. Eger
Philippik I. Igló
Stefán M. Eger
Coponyi M. Brassó
Polyoráty G. Eger

Budapest szálloda.
Pati A. nejével Jászberény
Özv. Mikovich L.-né Kőröshegy
Lengyel Z. Bonyhád
Özv. Enders A.-né Sz.-Fehérvár
Krishaber I.-né Nagyvárad
Brucker I. Bécs

SZINHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHAZ.
Budapest, szept. 6-án a szinház zárva.
Holnap, szeptember 7-én.
Mukányi.

NÉPSZINHÁZ.
Budapest, szeptember 6-án.
Másodszor:
METUZÁLEM herczeg.
Operette 3 felv. Irta Wilder és Delacour. Forditotta Verő Gy. Zenéjét szerzette Strauss János.

Személyek:

Zsigmond	Solymosi
Pulcinella	Tarnai S.
Carbonazzi	Ujvári
Vulcanio	Kápolnai
Ciprián	Kassai
Sophistica	Aranyossyné
Metuzálem	Hegyi A.
Trombonius	Rónaszéki
Brusco	Baranyay
Mandelbaum	Komáromi
Feuerstein	Erődi
Linkenspitz	Izsó
Funkenstahl	Válya
Arabella	Vári I.
Ernesta	Vasváriné
Carlo	Béni Irma
Pietro	Ligeti I.
Francesco	Galantai M.
Enrico	Galambos B.
Pablo	Kun Mari
Luigi	Bónis Anna
Fortesa	Szöcs Kata
Vesta	Zárainé
Gasparo	Pintér
Spadi	Szabó
Egy futár	Baranyay
Éji őr	V. Kovács
1-ső bandita	Prielle
2-ik «	Füredi
3-ik «	Imrei
4-ik «	Magyari
Egy polgárnő	Izsóné
1-ső polgár	Behumi
2-ik «	Várdai

Kezdete 7 órakor.
Holnap, szeptember 7-én.
UGYANEZ.

FŐVÁROSI SZINKÖR
Budán a Krisztinavárosban.
Budapest, szept. 6-án.
Szeget szeggel.
Népszinmű 3 felvonásban.
Kezdete 7 órakor.

SZÉCHENYI SÉTATÉR
Ma szombat, szeptember 6-án
bucsu-hangverseny Pécsre való visszautazásunk alkalmával. Karmester **Sahán János.** 10235

ORPHEUM
mező-utcza 17.
Ma a bécsi daltársulat első vendégjátéka
Montag Lujza és Guschelbauer Ede.
Különösen kiemelendő
Griseldis nagy énekes jelenet. **Duettek:** előadja **Montag és Guschelbauer.**
Azonkivül fellép az egész művészi személyzet.

VIZÁLLÁS 1884. szept. 5.

Névszerint	Méter 0 fölött	alatt	Változik	Névszerint	Méter 0 fölött	alatt	Változik
Duna				**Tisza**			
Pozsony	2.12	—	apadó	M.-Sziget	0.87	—	váltztl.
Komárom	2.05	—	apadó	Beregszász	—	—	—
Budapest	2.46	—	apadó	Sárospatak	—	—	—
Mohács	3.52	—	apadó	Szatmár	—	—	—
Vukovár	—	—	—	Tokaj	1.83	—	apadó
Ujvidék	3.55	—	áradó	Szolnok	2.57	—	apadó
Pancsova	1.97	—	áradó	Szeged	2.77	—	áradó
Orsova	2.60	—	áradó	**Körös**			
Dráva				B.-Gyula	0.10	—	áradó
Barcs	0.92	—	apadó	**Maros**			
Eszék	1.87	—	áradó	Arad	—	28	áradó
Száva				**Béga**			
Mitrovicza	3.17	—	apadó	Temesvár	0.46	—	apadó

IDŐJÁRÁS szept. 5. regg. 7 órakor.

Az időjelző-intézet távirati jelentése.

Állomások	Légnyomás mm/700	Szél iránya és ereje 1—12)	A hőmérséklet Celsius-fokban	Csapadék mm	Felhőzet
Arad	51.3	DK 6	+ 20.1	—	●
Beszterce	—	—	—	—	—
Besztercebánya	48.0	DK 3	+ 15.2	—	●
Budapest	49.0	NY 2	+ 16.4	3	●
Csáktornya	48.9	DNY 4	+ 11.8	15	●
Debreczen	49.3	DNY 2	+ 17.2	50	●
Eger	50.2	DK 4	+ 17.2	3	●
Eszék	—	—	—	—	—
Fiume	51.3	K 3	+ 14.0	53	●
Késmárk	—	—	—	—	—
Keszthely	—	—	—	—	—
Kolozsvár	52.1	K 1	+ 15.4	—	●
Magyar-Óvár	49.7	NY 1	+ 11.1	13	●
Mármaros-Sziget	52.5	DK 1	+ 16.8	—	●
Nagy-Enyed	54.4	D 1	+ 17.2	—	●
Nagy-Szeben	51.9	D 3	+ 20.5	—	●
Nagyvárad	50.1	D 3	+ 20.2	2	●
Orsova	53.4	◎	+ 17.1	3	●
Pancsova	51.2	DNY 1	+ 18.7	2	●
Selmeczbánya	48.6	EK 7	+ 13.4	7	○
Sopron	—	—	—	—	—
Szatmár-Németi	49.6	D 6	+ 17.9	1	●
Szeged	—	—	—	—	—
Sepsi-Szt-György	55.0	◎	+ 16.4	—	●
Szolnok	49.1	D 2	+ 17.4	4	◑
Temesvár	52.5	ENY 3	+ 19.4	1	●
Trencsén	47.1	EK 2	+ 12.5	6	●
Ungvár	49.3	DK 4	+ 18.4	1	◑
Zágráb	50.4	NY 4	+ 18.3	25	●
Bécs	48.6	NY 3	+ 11.2	16	●
Bregenz	—	—	—	—	—
Lesina	54.1	D 4	+ 20.8	12	◔
Pola	51.4	ENY 4	+ 16.7	27	●
Prága	47.3	DNY 2	+ 12.2	5	●

Jelek magyarázata ○ — széleseud; ○ — tiszta, derült; ◔ — ¼ felhős; ◑ ½ felhős; ◕ — ¾ felhős; ● — borult; ● — esős, ▲ — jég; ≡ — köd; ✱ — hóeső; ∞ — gőz; ⊠ — zivattar, villám

Áttekintése a mai időjárásnak.
Európában: Az erélyes depresszió (745—747) Észak-Németországban van s kiterjed a kontinens többi nagy részére is (757). Az idő helyenkint erős szelekkel részint borus, részint változó, esőkkel, kisebbedő hőmérséklettel.
Hazánkban: Többnyire délies, rész. nyugatias, helyenkint erős szelek mellett a hőmérséklet keleten nagyobb, nyugaton kisebb lett; a légnyomás mindenütt még alább szállt. Az idő nyugaton változó, esővel, keleten borul, helyenkint már esik. Eső Debreczenben és a nyugoti szélen volt nagyobb mennyiségben.

Kilátás a jövő időre.
Hazánkban: Nyugaton változó, közben napos, keleten többnyire borus idő várható, esővel, hüvös szelekkel.

Elhaltak Budapesten 1884. szept. 4.

Rocska B. J. 31 é. kávés neje IV. k. Duna-u. 7. gümőkór.
Fok A. 65 é. hivt. IV. k. sörház-u. 6. vizkór.
Fürst Gy. 14 é. raktárnok fia X. k. görvély.
Gáborják H. 18 é. cseléd III. k. Lajos-u. 195. gyomorbaj.
Sztasczovszky M. 41 é. szolga neje V. külső-váczi-u. 60. tüdővész.
Stummer Á. 46 é. házmest. V. k. k.-váczi-u. 58. szivbaj.
Dallos Gy. 57 é. egyet. tanár IV. k. kecskeméti-u. 2. veselob.
Maurer V. 6 é. hivt. fia IV. k. kigyó-u. 1. gümőkór.
Quidon K. A. 74 é. VI. k. Vörösmarti-u. 44. aggkór.
Dusek K. 3 é. szabó leánya VI. aradi-u. 30. gümőkór.
Romocsa R. 32 é. jogtanár VIII. k.-templom-u. 6. gyomorhurut.
Premier B. 54 é. kártyafestő neje VIII. k. Lömö-u. 38. tüdővész.
Horváth J. 38 é. postamester utról agyhüdés.
Szőke A. 53 é. szülésznő II. k. irg. téb. agyhüdés.
Kovács E. 36 é. napsz.-nő I. k. orsz. téb. agyhüdés.
Mezey P. 40 é. VIII. k. Csokonai-u. 4. szivhüdés.
Jonás L. VIII. k. stáczió-u. 29. tüdővész.
Taraszovics A. 50 é. cseléd VIII. k. fecske-u. 26. rák.
Nutz I. 56 é. mészáros VIII. k. Rákóczy-tér 2. tüdővész.
Bukovits J. 16 é. szolga V. k. Tüköri-u. 2. koponyatörés.

Kiadótulajdonos: PALLAS irod. és nyomdai részv.-társaság

Vasuti közlekedés-utmutató.

A vonat indul	A vonatok minősége	Indulási idő
Az oszt.-m. államvasut (terézv.) pályaházából		
Budapest, Érsekujvár, Pozsony, Trencsén Bécs	gyorsvon. személyv. futárvon. személyv.	8.30 regg 9.— regg. 2.— d. u. 9.30 este
Budapest, Érsekujvár, Galántha	személyv. személyv.	6.15 regg. 7.50 este.
Budapest, Esztergom-Nána, Érsekujvár	omnibuszv.	3.30 d. u.
Budapest-Szob	omnibuszv.	5.30 d. u.
Budapest-Vácz	omnibuszv.	11.50 d. e.
Budapest-Palota	omnibuszv.	6.45 regg.
Budapest Czegléd, Szeged, Temesvár, Baziás Belgrád, Orsova, Bukarest	személyv. személyv. gyors v.	7.40 regg. 6.15 este 10.10 este
Budapest, Czegléd, Szeged	omnibuszv.	2.50 d. u.
Budapest, Czegléd	személyv. omnibuszv. omnibuszv.	8.— regg. 10.— d. e. 5.20 d. u.
A magyar államvasutak közp. pályaházából. (Kerepesi ut végén.)		
Budapest, Hatvan, Fülek, Zólyom, Ruttka	omnibuszv. gyorsv. személyv.	6.20 regg. 7.15 regg. 6.— este
Budapest, Hatvan, Füzes-Abony, Miskolcz, Kassa	omnibuszv. gyorsvon. személyv.	6.20 regg. 7.45 regg. 8.15 este
Budapest, Kis-Körös, Szabadka, India, Zimony	omnibuszv. gyorsvon. személyv. omnibuszv.	6.40 regg. 7.30 regg. 3.50 d.u. 9.— este
Budapest, Szolnok, P.-Ladány, Nagyvárad, Kolozsvár, Segesvár, Brassó, Predeal	személyv. omnibuszv. omnibuszv. gyorsvon.	8. regg. 6.55 este 2.47 d.u. 9.45 este
Budapestről, Gödöllő, Hatvan	omnibuszv. gyorsvon. gyorsvon. omnibuszv. omnibuszv. omnibuszv. személyv. személyv.	6.20 regg 7.15 regg 7.45 regg. 10.16 d. e. 12.— délb. 3.— d. u. 6.— d. u. 8.15 este
Budapest, Pécs	személyv. személyv.	8.15 regg. 7.45 este
Budapest, Bicske, Tata-Tóváros, Komárom-Ujszony, Győr, Bruck, Bécs	személyv. személyv.	11.12 d.e. 10.38 este
Budapest, Bicske, Tata-Tóváros, Komárom-Ujszőny, Győr	omnibuszv. omnibuszv.	6.30 regg. 6.10 este
Budapest-Kelenföld (csatlakozásul a déli vasut vonataihoz.)	omnibuszv. omnibuszv. gyorsvon. személyv.	6.30 regg. 10.40 d. e. 5.40 d. u. 9.24 este
A magy. államvasut (ferenczv.) pályaházából.		
Budapest, Kis-Körös, Szabadka, India, Zimony	omnibuszv. gyorsvon. személyv. omnibuszv.	6.57 regg. 7.40 regg. 4.01 d. u. 9.16 este
Budapest, Pécs	személyv. személyv.	8.32 regg. 8.05 este
Budapest, Bicske, Tata-Tóváros, Komárom-Ujszőny, Győr, Bruck, Bécs	személyv. személyv.	11.26 regg. 10.50 este
Budapest, Bicske, Tata-Tóváros, Komárom-Ujszőny, Győr	omnibuszv. omnibuszv.	6.48 regg. 6.26 este
Budapest-Kelenföld (csatlakozásul a déli vasut vonataihoz.)	omnibuszv. omnibuszv. gyors v. személyv.	6.48 regg. 10 54 d. e. 5.52 d. u. 9.37 este
A déli vasut (budai) pályaházából		
Budapest, Székesfehérvár, Kanizsa, Szombathely, Pragerhof, Grácz.	személyv. vegyes v. gyorsvon. személyv.	7.— regg. 11.20 d. e 6.01 este 9.45 este
Budapest, Székesfehérvár, Ujszőny, Győr	személyv. személyv.	7.— regg. 9.45 este

A vonat megérkezik	A vonatok minősége	Megérkezés idő
Az osztr.-m. államvasut (terézv.) pályaházába		
Bécs, Trencsén, Pozsony, Érsekujvár Budapestre	személyv. futárvon. személyv. gyorsv.	5.57 regg. 1.44 d.u. 5.37 d.u. 9.10 este
Galantha, Érsekujvár, Budapest	személyv. személyv.	7.15 regg. 10.5 este
Érsek-Ujvár, Esztergom-Nána, Budapest	omnibuszv.	10.45 d. e.
Szob-Budapest	omnibuszv.	9.3 regg.
Vácz-Budapest	omnibuszv.	2.37 d. u.
Palota-Budapest	omnibuszv.	7.19 este
Bukarest, Orsova, Belgrád, Báziás, Temesvár Szeged, Czegléd, Budapest	futár v. személyv. személyv.	7.30 regg. 8.07 regg. 7.2 este
Szeged, Czegléd, Budapest	omnibuszv.	12.29 d. u.
Czegléd, Budapest	omnibuszv. omnibuszv. személyv.	6.37 regg. 3.53 d.u. 7.42 este
A magyar államvasut (közp..) pályaházába		
Ruttka, Zólyom, Fülek, Hatvan, Budapest	omnibuszv. gyorsvon. személyv.	8.40 este 9.40 este 8.40 d. e.
Kassa, Miskolcz, Füzes-Abony, Hatvan, Budapest	omnibuszv. gyorsvon. személyv.	8.40 este 9.— este 7.10 regg
Zimony, India, Szabadka, Kis-Kőrös, Budapest	omnibuszv. gyorsvon. omnibuszv. személyv.	8.15 este 10.10 este 6.10 regg. 10.58 d.e.
Predeal, Brassó, Segesvár, Kolozsvár, Nagyvárad, P.-Ladány, Szolnok, Budapest	gyorsvon. személyv. omnibuszv. személyv.	7.30 regg 7.44 este 10.15 d. e. 6.40 regg.
Hatvan, Gödöllő, Budapest	személyv. személyv. omnibuszv. omnibuszv. omnibuszv. gyorsvon. gyorsvon. omnibuszv.	7.10 regg. 8.40 d. e. 1.16 d. e. 6.30 este 8.40 este 9.— este 9.40 este 11.10 este
Pécs, Budapest	személyv. személyv.	6.20 regg. 8.50 este
Bécs, Bruck, Győr, Komárom-Ujszőny, Tata-Tóváros, Bicske, Budapest	személyv. személyv.	7.— regg. 4.15 d. u.
Győr, Komárom-Ujszőny, Tata-Tóváros, Bicske, Budapest	omnibuszv. omnibuszv.	10.04 d. e. 9.30 este
Kelenföld-Budapest. (A déli vasut vonataitól).	személyv. gyorsv. omnibuszv. omnibuszv.	7.40 regg 11.40 regg 6.40 este 9.30 este
A magy. államvasut (Ferenczv.) pályaházába.		
Zimony, India, Szabadka, Kis-Kőrös, Budapest	omnibuszv. gyorsvon. omnibuszv. személyv.	8.03 este 10.01 éjjel 5.58 regg. 10.56 d. e.
Pécs, Budapest	személyv. személyv.	6.05 regg. 8.35 este
Bécs, Bruck, Győr, Komárom-Ujszőny, Tata-Tóvára, Bicske, Budapest	személyv. személyv.	6.47 regg. 4.02 d. u.
Győr, Komárom, Ujszőny, Tata-Tóváros, Bicske, Budapest	omnibuszv. omnibuszv.	9.31 d. e. 9.17 este
Kelenföld-Budapest. (A déli vasut vonataitól.)	személyv. gyorsv. omnibuszv. omnibuszv.	7.26 regg. 11.28 d. e. 6.28 este 9.17 este
A déli vasut (budai) pályaházába		
Pragerhof, Kanizsa, Szombathely, Székesfehérvár, Grácz Budapest	személyv. gyorsvon. vegyes v. személyv.	6.54 regg. 11.17 d.e. 6.— este 9.07 este
Győr, Ujszőny, Székesfehérvár, Budapest	személyv. személyv.	6.54 regg. 9.07 este

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései szeptember 5.

Minőségi súly hektoliterenkint — 100 kilogrammnak ára

Faj	Irányzat	76 kg frttól	frtig	77 kg frttól	frtig	78 kg frttól	frtig	79 kg frttól	frtig	80 kg frttól	frtig	81 kg frttól	frtig	kg frttól	frtig	kg frttól	frtig
bánsági buza ó	szilárd																
tiszavidéki	«	7.90	8.05	8.—	8.15	8.10	8.25	8.20	8.35	8.30	8.45	8.40	8.50	—.—	—.—	—.—	—.—
pestvidéki	«	7.80	7.95	7.90	8.05	8.—	8.15	8.10	8.25	8.20	8.35	8.40	8.45	—.—	—.—	—.—	—.—
fehérmegyei	«	7.80	7.95	7.90	8.05	8.—	8.15	8.10	8.25	8.20	8.35	8.40	8.45	—.—	—.—	—.—	—.—
bácskai	«	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
m. északv.	«	7.80	7.85	7.90	7.95	8.—	8.05	8.10	8.15	8.20	8.25	8.30	8.35	—.—	—.—	—.—	—.—

Gabona	O vagy uj	Faj	Irányzat	Minőségü suly hektoliterenként	100 kg ára -tól frt	kr.	-ig frt	kr.
rozs	uj	—	szilárd	70—72	6	70	6	95
árpa	«	takarmány	csend.	60—62	6	30	6	60
«	«	égetni való	«	62—64	7	10	8	—
«	«	sörfőzdei	«	64—66	8	35	9	60
zab	ó	—	bágy.	39—41	5	95	6	30
tengeri	«	bánsági	szilárd	75	6	40	6	45
«	«	másnemű	«	73	6	35	6	40
«	«		lanyha	—	—	—	—	—
köles	—	—	«	nélkül	—	—	—	—
káposzta-repcze	uj	—	«	—	11	—	12	—
bánsági repcze	«	—	«	—	10¹/₈	—	11¹/₈	—

Szokvány gabona, határidőre:

Gabona	Irányzat	Határidő	pénz frt	kr.	áru frt	kr.
buza	szilárd	tavaszra	8	68	8	70
	»	őszre	8	29	8	31
«	—	1884. máj.—jun.	5	79	5	81
	—	junius—julius	—	—	—	—
tengeri	szilárd	julius—augusztusra	—	—	—	—
zab	bágyadt	tavaszra	6	35	6	37
	»	őszre	6	10	6	12
repcze káposzta	»	aug—szeptemb. 1884	12¹/₈	—	12³/₈	—

ÉRTÉKPAPIROK

ÁLLAMADÓSSÁG.

Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar királyi aranyjáradék adómentes	6%	121.90	122.20
Magyar királyi aranyjáradék adómentes	4%	91.75	92.05
Magyar királyi aranyjáradék adómentes	4%	—.—	—.—
Magyar papirjáradék adómentes	5%	88.40	88.70
Magyar vasuti kölcsön á 120 frt o. ért. (300 frank)	5%	141.75	142.50
Magyar vasuti kölcsön 120 frt egyes darabokban	5%	142.—	142.50
Gömöri államvasuti záloglevelek	5%	—.—	—.—
Magyar 1869. keleti vasut állam-kötv. (elsőbbs.) adóm.	5%	95.50	96.—
Magyar 1873. keleti vasutarany v. ezüstb. (elsőbbs.) adóm.	5%	118.50	119.—
Magyar 1876. keleti vasut állam-kötvény aranyban	5%	101.50	102.—
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 100 frt		114.—	114.50
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 50 frt		114.—	114.50
Tiszai és szegedi kölcsön	4%	116.—	116.50
1871-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben	5%	—.—	—.—
1873-ikimagyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben	5%	—.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények	5%	100.75	101.50
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	100.75	101.50
Magyar földtehermentesitési kötvények temesi	5%	100.50	101.50
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	100.25	101.—
Magyar földtehermentesitési kötvények horvát-szlavon	5%	100.—	102.—
Magyar földtehermentesitési kötvények erdélyi	5%	101.25	101.75

Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar országos jelzálog urbéri váltság kötvény (100 frt)	5%	96.50	97.50
Királyi horv.-szlavon jelzálog földváltsági kötvény (100 frt)	5%	—.—	—.—
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt)	5%	98.75	99.25
Magyar királyi kamatozó kincstári utalvány 6 hóra (100 frt)		—.—	—.—
Egyesitett államadósság papirban május—nov.	4²/₁₀%	80.50	81.—
Egyesitett államadósság papirban febr.—aug.	4²/₁₀%	80.50	81.—
Egyesitett államadósság ezüst kamat január—julius	4²/₁₀%	81.25	81.75
Egyesitett államadósság ezüst kamat april—október	4²/₁₀%	81.25	81.75
Osztrák aranyjáradék adómentes	4%	104.—	104.50
Osztrák papirjáradék, adómentes	5%	95.75	96.25
Osztrák államadósság, kisorsolással 1854-iki á 250 frt p. p.	4%	124.50	125.50
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki á 500 frt o. é.		134.50	135.50
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki á 100 frt o. é.	5%	143.50	144.50
Osztrák államadósság, kisorsolással 1864-iki á 100 frt o. é.		170.—	171.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1864-iki á 50 frt o. é.		169.—	170.—
Pest város kölcsöne 1870-ből adómentes	6%	105.75	106.25
Pest város kölcsöne 1871-ből adómentes	6%	106.—	107.—
Budapest főváros 1880-iki kölcsön adómentes	5%	98.75	99.50
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank	3%	30.—	30.50
Bécs város nyerem. kölcsöne 1874-ből		125.25	125.75

Osztal. 1883-ra	Értékpapirok	Befiz. frt	pénz	áru
	RÉSZVÉNYEK. a) Bankok.			
12.—	Alt. magyar municipalis hitelint.	200	—.—	—.—
6.—	Angol-osztrák bank	120	—.—	—.—
8.—	Budapesti bankegyes.-részv.-társ.	100	108.—	108.50
—.—	Horvát leszámitoló bank	200	—.—	—.—
—.—	Iparbank, budapesti	100	—.—	—.—
—.—	Központi partársulati hitelintézet	80	—.—	—.—
19.50	Magyar Általános Hitelbank	200	296.25	296.75
26½fr	Magyar jelzálog-hitelbank	200	—.—	—.—
13½fr	Magy. jelzáloghitelb. II. kib. id. e.	100	106.—	106.50
5.—	Magyar leszám. és pénzváltóbank	100	86.25	86.50
20 fr	Magyar országos bank részv.-társ.	100	—.—	—.—
14.—	Osztrák hitelintézet	160	297.60	297.80
43.—	Osztrák-magyar bank	600	852.—	854.—
11.—	I. magyar iparbank	150	158.—	159.—
45.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	611.—	613.—
—.—	Sziszeki hitelbank	100	—.—	—.—
6.—	«Unio» bank	100	—.—	—.—
	b) Biztositó társulatok.			
10.—	Bécsi biztositó társaság	200	243.—	244.—
10.—	Bécsi élet-és járadék-biztos. társ	200	235.—	238.—
152.—	Első magyar ált. biztositó társ.	1000	3425.—	3475.—
5.—	Foncière pesti biztositó intézet	100	87.—	87.50
7 fr	Magyar-franczia biztos. társaság	50	51.—	51.50
62.—	Pannonia viszontbiztositó társ.	300	—.—	1000.—
	c) Gőzmalmok.			
50.—	Concordia gőzmalom	500	590.—	600.—
120 —	Első budapesti	500	1285.—	1295.—
20.—	Erzsébet malom	200	236.—	237.—
40.—	Hengermalom	500	606.—	610.—
32.—	Lujza	160	295.—	298.—
40.—	Molnárok és sütők	200	432.—	486.—
100 —	Pannonia	1000	1165.—	1175.—
40.—	Viktória	300	424.—	427.—
	d) Közlekedési vállalatok.			
	«Adria» m. tengeri hajózási részv.-t.	200	—.—	—.—
—.—	Alföld-fiumei	200	177.50	178.50
—.—	Arad-Csanádi vasut	100	—.—	—.—
—.—	Arad-Körösvölgyi vasut	100	—.—	—.—
5 —	Báttaszék-dombovári	200	175.25	176.75
—.—	Déli vasut	200	149.—	150.—
6 fr	Északkeleti vasut	200	165.—	166.—
—.—	Erdélyi vasut	200	175.50	175.50
—.—	Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	—.—	—.—
—.—	Kassa-oderbergi vasut	200	147.50	148.50
—.—	Magyar-galicziai vasut	200	170.50	171.50
—.—	M. nyug. v. (székesf.-győr-gráczi v.)	200	171.—	172.—
—.—	Osztrák-magyar államvasut	200	302.—	302.50
32 fr	Pécs-barcsi vasut	200	—.—	—.—
—.—	Tiszavidéki vasut	200	249.50	250.50
—.—	Osztrák dunagőzhajózási társaság	500	532.—	536.—
31.50	Pesti közuti vaspálya	500	583.—	585.—

Osztal. 1883-ra	Értékpapirok		pénz	áru
32.—	Pesti közuti vaspálya elv. jegy.		390.—	395.—
22.—	**e) Takarékpénztárak.**			
	Budapest III. kerületi	50	75.—	76.—
6.—	Országos központi	300	458.—	460.—
28.—	Pesti első hazai	1000	5140.—	5160.—
320.	Egyesült Budapest fővárosi	200	458.—	462.—
28.—	Magyar ált. takarékp. részv.-tár.	100	92.50	93.—
4.50	**f) Különféle vállalatok.**			
	Alagut	105	141.—	143.—
9.—	Általános waggon-kölcsönzőtárs.	80	87.50	88.50
8.—	Első magyar üveggyár r. t.	500	525.—	535.—
60.—	Esz.-magyarorsz. e. kőszénb. r. t.	100	—.—	35.—
—.—	Franklin-Társulat könyvnyomda	150	187.—	188.—
—.—	Ganz és társa vasöntöde s gépgy.	400	945.—	955.—
60.—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	440.—	445.—
30.—	Gyapjumosó és biz. első magyar	200	265.—	270.—
20.—	Kereskedelmi testület épülete	210	—.—	—.—
30.—	Könyvnyomda «Athenaeum»	150	540.—	545.—
40.—	Pesti könyvny. részvény-társaság	500	900.—	—.—
70.—	Kőszén- és téglagyár (Drasche)	130	166.—	167.—
9.—	Kőszénbánya- és téglagyár ideigl. r.		—.—	—.—
12.—	Nemzetk. waggon-kölcsönző-r.t.	100	96.—	98.—
—.—	Pesti épitő-társaság	85	—.—	—.—
—.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmű	100	115.—	115.50
—.—	« « ideigl. r. j.	50	—.—	—.—
8.—	Salgó-tarjáni kőszénbánya	100	128.—	128.50
20.—	Schlick-féle vasöntöde s gépgyár	200	290.—	292.—
40.—	Serfőzde első magyar	400	830.—	840.—
30.—	Sertéshizlaló	200	338.—	340.—
—.—	Sóskuti kőbánya	200	59.—	61.—
18.—	Spodium és csontlisztgyár	200	238.—	240.—
1 —	Szálloda részvény-társaság	80	96.—	100.—
10.—	Tégla- és mészégető, ujlaki	200	172.—	173.—
—.—	Török bir. dohány-egyedárusági társ.		127.—	128.—
20.—	Téglagyár, kőbányai	160	263.—	270.—
	ZÁLOGLEVELEK.			
	Magy. földhitelintézet papirérték	5½%	101.50	102.25
	Magy. földhitelintézet papirérték	5%	100.50	101.—
	Magy. földhitelintézet papirérték	4½%	94.50	95.—
	Magy. földhitelint. arany v. ezüst	5%	125.25	
	Magyar jelzálogbank	5½%	101.30	101.60
	Magyar jelzálogbank	5%	98.50	99.—
	Kisbirtokosok orsz. földhitelint.	5½%	100.—	101.—
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	5%	101.75	102.—
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	4½%	100.10	100.75
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	4%	94.75	95.—
	Pestimagyar kereskedelmi bank	6%	101.75	102.50
	Pestimagyar kereskedelmi bank	5½%	101.50	102.—
	Pestimagyar kereskedelmi bank	5%	99.—	99.50
	«Albina» takarék-és hitelintézet	6%	100.50	101.50
	Magy. jelz.-hit.-bank nyer. kölcs.	4%	100.—	100.25
	Pesti h. I. takarékp. e. k. kötv.	5%	99.25	99.75
	ELSŐBBSÉGEK			
	Alf.-fiumei v. (n.v.-északi v.) 200	5%	100.—	100.25

Értékpapirok			pénz	áru
Alföld-fiumei vasut 1874. kib.	200	5%	98.75	99.25
Budapest-pécsi vasut ideiglen jegy		5%	97.50	98.—
Báttaszék-dombovár-zákányi v.	200	5%	98.50	99.—
Dunagőzhajózási társulat	100/200	5%	—.—	—.—
Du agőzhajózási társaság	300	6%	—.—	—.—
Észak-keletivaspálya	300	5%	96.50	97.50
Észak-keletivaspálya (aranyban)	1000	5%	120.—	121.—
Észak-keletivaspálya (aranyban)	200	6%	126.—	127.—
Ész.-magyarorsz. e. kőszénb. r. t.	200	6%	—.—	—.—
Magyar-galicziai vaspálya	200	5%	97.50	98.50
Magy.-galicziai vaspálya II. kib.	200	5%	97.25	97.75
M. ny. v. (sz.-feh.-győr-gráczi v.)	200	5%	100.—	100.50
Magyar nyugativasut 1874. kib.	2000/1000	5%	98.—	99.—
M. vas. elsőbbs. beruh. aranyb.	200	5%	116.—	116.50
I. erdélyi vaspálya	200	5%	97.—	97.50
Mármarosi sóvasut r. t. elsőbbs. r.	100		—.—	—.—
Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	6%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut, ezüstben	300	5%	100.—	101.—
Kassa-oderb. v. (eperjes-tarn. v.)	200	5%	98.50	99.—
Kassa-oderb. v. (osztrák vonal)	200	5%	101.—	102.—
Kassa-oderb. v. (magyar vonal)		5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut		5%	—.—	—.—
O.-magy. államv. 1882. kib. 400/2000 m.		4%	—.—	—.—
Szamosvölgyi vasut t. elsőbs. r.			82.50	—.—
Tiszavidéki vasut		5%	104.75	—.—
Budapesti lánczhid	100	6%	104.—	104.50
Lloyd- és tőzsde-épület	100	5%	97.—	97.50
MAGÁNSORSJEGYEK.				
Osztrák hitelintézet			176.—	178.—
Budavárosi sorsjegy			41.50	42.50
Keglevich sorsjegy			19.—	20.—
Magy. sz. korona orsz. vörös kereszt egyl.			7.—	7.50
Osztrák vörös kereszt-egylet			13.—	13.25
Pálffy sorsjegy			40.50	41.—
PÉNZNEMEK.				
Császári királyi arany (vert)			5.74	5.78
Császári királyi arany (kör.)			5.72	5.75
Osztrák-magyar 8 frtos arany			9.65	9.67
20 frankos arany			9.65	9.67
20 márka			11.92	11.94
Török aranylira			—.—	—.—
Osztrák- és magyar ezüst			—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márkányi			59.50	59.65
Váltók árfolyama (látra).		Bank-kláb		
Német bankpiaczok 100 márk		4%	59.55	59.70
Amsterdam 100 hollandi frtért		3%	100.20	100.50
Brüssel 100 frankért		3%	—.—	—.—
Páris 100 frankért		3%	48.25	48.35
Marseille 100 frankért		3%	—.—	—.—
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért		3%	48.20	48.30
Zürich 100 frankért		3%	48.20	48.30
London 10 font sterlingért		2%	121.70	122.—
Szentpétervár 100 rubelért		6%	—.—	—.—
Olasz bankpiaczok 100 lire nouve ital.		4½%	—.—	—.—

Bécsi tőzsde szept. 4.

		pénz	áru
A) Általános államadósság.			
Egységesjár., papir, május—novemb.	5%	80.65	80.80
Egységes járadék, papir, febr.—aug.	5%	80.65	80.80
Egységes járadék, ezüst január—jul.	5%	81.40	81.55
Egységesjáradék, ezüstb. apr.—okt.	5%	81.45	81.60
Sorsolással, 1854-ből 250 frtsorsj. pp.	4%	124.25	124.75
Sorsolással, 1860-ból 500 frtsorsj. o.é.	5%	134.65	135.—
Sorsolással, 1860-ból 100 frtsorsj. o.é.	5%	143.—	144.—
Sorsolással, 1864-ből 100 frtsorsj. o.é.		169.75	170.25
Sorsolással, 1864-ből 50 frt sorsj. o.é.		169.—	170.—
Como-járadék 42 lira		39.—	41.—
Államjószági jelzáloglevél 120 frt	5%	151.25	151.75
Bécs-glogn. v. els. jegy. 100 frt p. p.	5%	99.—	—.—
B) A birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok államadóssága.			
Osztrák aranyjár. adómentes 100 frt	4%	103.95	104.10
Osztr. papirjár. visszafiz. 1881 100 frt	5%	95.80	96.—
C) A magyar korona országainak államadóssága.			
Magyar aranyjár. adómentes 100 frt	6%	122.15	122.30
Magyar aranyjár. adómentes 100 frt	4%	91.55	91.70
Magyar papirjáradék 100 frt	5%	88.15	88.35
Magyar vasuti kölcsön 120 frt ezüst	5%	142.50	142.75
Magyar vasuti kölcsön 120 frt ar. k.	5%	142.—	142.25
Gömöri államvas. záloglevél 150 frt	6%	—.—	—.—
Keletivasutiál. kötv. 1869-ből 300 frt	5%	95.50	96.—
Keletivasutiál. kötv. 1873-ból 300 frt	5%	—.—	—.—
Keletivasutiál. kötv. 1876-ból 100 frt	5%	102.—	102.25
Magy. államkölcs. 1871. sors. 100 frt	5%	—.—	—.—
Magy. államkölcs. 1873. sors. 100 frt	5%	—.—	—.—
Magyar urbéri válts. kötvény 100 frt	5%	96.25	—.—
M. szőlődézsma-válts. kötv. 100 frt	5%	98.70	99.10
Magyar nyeremény-kölcsön 100 frt		114.10	114.40
Magyar nyeremény-kölcsön á 50 frt		114.—	114.40
M. tiszav. s szegedi ny. sorsj. 100 frt	4%	115.90	116.20
D) Földteherm. kötv. 100 frt pp.			
Csehországi	5%	106.50	—.—
Bukovinai	5%	100.—	100.75
Galicziai	5%	100.50	101.—
Karinthiai	5%	106.50	—.—
Krajna és tengerparti	5%	102.75	—.—
Morvaországi	5%	105.75	—.—
Alsó-ausztriai	5%	105.—	106.25
Felső-ausztriai	5%	104.50	106.—
Salzburgi	5%	102.—	—.—
Sziléziai	5%	110.—	—.—
Stiriai	5%	105.—	—.—
Tiroli	5%	102.—	—.—
Horvát- és szlavonországi	5%	100.—	102.—
Erdélyi	5%	100.75	101.75
Temesi bánság	5%	100.50	101.25
Temesi 1867-iki sorsolási záradék	5%	100.50	101.—
Magyar	5%	101.—	101.50
Magyar 1867-iki sorsolási záradék	5%	100.75	101.25
E) Más közkölcsönök.			
Dunaszabályoz. sors. 1870-ből 100 frt	5%	115.25	115.75
Dunaszab. kölcsön 1878-ból 100 frt	5%	105.—	—.—
Pestvárosi kölcsön 1871	6%	105.—	—.—
Pestvárosi kölcsön 1880	5%	98.75	99.—
Triesztvárosi kölcs. 1865	6%	107.75	—.—
Triesztvárosi kölcs. 1879	6%	—.—	—.—
Bécsvárosi kölcsön 1867	5%	102.30	103.—
Bécsvárosi kölcsön 1874 (ar. v. ez.)	5%	—.—	—.—
Bécsvárosi kölcsön 1874 (sorsolás)		125.—	125.50
Olasz járadék 100 lira	5%	—.—	—.—
Szerb nyer. kölcs. 100 frk	3%	29.90	30.—
Török vasuti kölcsön 400 frk		20.80	21.20
F) Záloglevelek, jelzálog-kötvények és kötvények (100 frtért).			
Osztr. ált. földh.-int. sors. ar. v. ez.	4½%	120.75	121.50
Osztr. ált. földh.-int. 50 éves visszf.	4½%	97.20	97.70
Osztr. ált. földh.-int. 50 éves visszf.	4%	92.50	93.—
Osztr. ált. földh.-int. nyer.-kölcsön	3%	97.—	97.50
Csehorsz. földh.-társ. 36 éves visszf.	5½%	103.75	—.—
Csehorsz. földh.-társ. 33 éves visszf.	6%	104.50	—.—
Csehorsz. földh.-társ. 33 éves visszf.	5%	102.50	103.50
Központi földhitelint. bank 38 é.	5%	100.—	100.50
Gácsországi földhitelintézet 18 é.	6%	98.50	98.75
Gácsországi földhitelintézet 20 é.	7%	101.—	101.50
Gácsországi földhitelintézet 36 é.	6%	99.—	99.50
Morvaorsz. jelzál.-hitelbank 36 é.	5½%	102.50	103.—
Morvaorsz. jelzál.-hitelbank 36 é.	5%	101.50	102.—
Osztrák jelzálogbank 10 éves visszf.	5½%	—.—	—.—
Osztrák jelzálogbank sorsolással	5%	100.50	—.—
Osztrák jelzálogbank 10 éves visszf.	5%	—.—	101.50
Osztrák jelzálogbank sorsolással	4½%	97.—	98.—
Osztrák-magyar bank	5%	101.80	102.—
Osztrák-magyar bank	4½%	100.50	100.75
Osztrák-magyar bank	4%	94.70	94.90
Első osztrák takarékp. sorsol. 30 év	5½%	102.25	103.—
Első osztrák takarékp. sorsol. 32 év	5½%	102.25	103.—
Pesti hazai első takarékp. 4½ éves		99.—	99.50
Magyar földhitelintézet	5½%	101.50	102.25
Magyarföldhitelint. sorsolása 39 év	5%	100.50	101.—
Magyarföldhitelint. sorsolása	4½%	94.25	94.50
Magyarföldh.-int. sors. 39 év arany	5%	124.25	—.—
Magyarjelzálogbank 25 évi sors.	5½%	101.50	102.50
Magyarjelzálogbank 40 évi sors.	5½%	100.50	101.50
Magyarjelzálogbank 40 évi sors.	5%	98.50	99.—
G) Elsőbbségi kötvények.			
Albrecht pálya 300 frt ezüst	5%	99.40	99.80
Alföld-fiumei pálya 200 frt ezüst	5%	100.—	100.30
Alf.-fiumei k. 1874. k. 200 frt ezüst	5%	98.90	99.30
Arad-temesvári vasut 200 frt ezüst	5%	—.—	—.—
Cseh északi vasut 300 frt	5%	107.—	107.50
Cseh nyugati vasut 300 frt	5%	101.20	101.60
Buschtiehradi vasut 150 frt ezüst	5%	103.20	103.60
Dunagőzhajózási társ. 300 frt ezüst	5%	118.50	—.—
Dunagőzhaj. társ. 100/200 frt ezüst	6%	111.50	—.—
Dunagőzhajózási társ. 200 frt arany	5%	—.—	—.—
Duna-drávai pálya 200 frt ezüst	5%	98.75	99.25
Erzsébet pálya 600 és 3000 márka	4%	108.30	108.60
Erzsébet p. 400 és 2000 m, lev. nélk.	4%	113.70	114.30
Ferdinánd északi pálya 100 frt p.p.	5%	105.50	106.—
Ferdinánd északi pálya 100 frt o.é.	5%	101.50	102.—
Ferdinánd északi pálya 300 frt ez.	6%	108.70	—.—
Ferencz-József pálya 200 frt ez.	5%	90.—	90.30
Pécs-barcsi pálya 200 frt ez.	5%	101.40	101.80
Károly-Lajosgácsi pálya 200 frt o.é.	5%	99.70	100.30
Kassa-oderbergi pálya 200 frt ez.	5%	100.10	100.30
Eperjes-tarnovi pálya 300 frt ez.	5%	98.80	99.30
Kassa-od. (osztr. v.) 1879. 200 frt	5%	101.20	102.—
Kassa-od. (magy. v.) 1879. 200 frt	5%	121.75	122.25
Lemb.-czern.-jassii p. I. kib. 300 frt o.é.		98.80	99.30
Lemb.-czern.-jassii p. II. kib. 300 frt ez.		100.75	101.25
Lemb.-czern.-jassii p. III. kib 300 frt ez.		99.75	100.25
Lemb.-czern.-jassii p. IV. kib. 300 frt		99.75	100.25
Osztrák-magyar Lloyd 300 frt arany	5%	—.—	—.—
Osztr.-magy. Lloyd 1881. 500 frt ar.	5%	—.—	—.—
Osztr.-magy. Lloyd 1882. 500 frt ar.	5%	123.—	123.50
Osztrák észak-nyugati p. 200 frt ez.	5%	103.50	103.80
Osztr. ész.-nyug. p. Lit. B 200 frt ez.	5%	103.—	103.2
Rudolf-pálya 300 frt ez.	5%	110.50	110.80
Rudolf-pálya 1884. kib. ezüst	5%	87.—	87.30
Erdélyi pálya 200 frt ez.	5%	96.80	97.20
Osztr.-magyar államvasp. 500 frank	3%	186.50	187.10
Osztr.-m. áll.-vp. 1874. k. 500 frank	3%	—.—	—.—
Osztr.-m. áll.-vp. kieg. h. 500 frank	3%	—.—	—.—
Osztr.-m. áll.-vp. I. kib. 200 frt ar.	5%	—.—	—.—
O.-m. áll.-vp. (brünni r.) 150 frt ez.	5%	132.—	—.—
Déli pálya jan.—julius 500 frank	3%	143.25	144.25
Déli pálya április—okt. 500 frank	3%	144.75	145.25
Déli pálya 200 frt ar.	5%	123.25	123.75
Dél-északném. összek.-p. 100 frt o.é.	5%	99.—	99.50
Dél-é.-n. összek.-p. 1879. k. 100 frt o.é.	5%	94.70	95.10
Tiszavidéki pálya 1000 frt o.é.	5%	105.50	106.50
Tiszavidéki pálya 200 frt o.é.	5%	105.—	105.60
Magyar-gácsorsz. pálya 200 frt ez.	5%	98.25	98.50
Magy. gácsorsz. p. II. kib. 200 frt ez.	5%	97.25	97.75
Magyar észak-kel. pálya 300 frt ar.	5%	96.—	96.40
Magy. északkeleti pálya 400 márka	5%	120.25	121.—
Magy. északkeleti pálya ar.-kötv.	6%	126.25	126.75
M. nyug. (Székesf.-győr-grácz) 200 frt	5%	99.50	100.50
Magy. nyug. vp. 1874. k. b. 200 frt	5%	99.—	—.—
H) Különféle sorsjegyek.			
Hitelintézet 100 frt o.é.		176.50	177.—
Clary 40 frt p.p.		41.—	41.75
Dunagőzhajózási 100 frt p.p.		115.50	116.—
Innsbruck városi 20 frt o.é.		19.25	19.75
Keglevich 10 frt p.		19.—	—.—
Krakkói sorsjegy-kölcsön 20 frt o.é.		18.20	18.60
Laibachi dijsorsjegy 20 frt o.é.		—.—	—.—
Buda város kölcsöne 40 frt o.é.		41.50	42.50
Pálffy 40 frt p.p.		39.75	40.25
Osztr. vörös-kereszt sorsjegy 10 frt o.é.		13.—	13.25
Magyar vörös kereszt-sorsjegy 5 frt o.é.		7.—	7.25
Rudolf alapitvány 10 frt o.é.		19.—	19.50
Salm 40 frt p.p.		54.50	55.—
Salzburgi dijsorsjegy 20 frt o.é.		21.50	22.50
St.-Genois 40 frt p.p.		49.75	50.25
Stanislau városi 20 frt o.é.		23.50	24.50
Trieszt városi 100 frt p.p.		128.—	130.—
Trieszt városi 50 frt o.é.		68.—	—.—
Waldstein 20 frt p.p.		28.25	29.—
Windischgrätz 20 frt p.p.		38.75	39.25
Nyereményjegyek 3%-nyi kölcsön		20.—	22.—
I) Bankok részvényei.			
Angol-osztrák bank 200 frt	5%	105.25	105.75
Bécsi banktársulat 200 frt	5%	—.—	—.—
Bécsi bankegyesület 100 frt	5%	102.50	103.—
Osztrák ált. földhitelintézet 200 frt	5%	224.50	225.50
Pestimagyar keresked. bank 500 frt	5%	—.—	—.—
Keresked. és ipar hitelintézet 160 frt	5%	295.—	295.50
Magyar általános hitelbank 200 frt	5%	294.—	294.50
Alsó-ausztriai leszámit. társ. 500 frt	5%	823.—	828.—
Magy. lesz. és pénzváltóbank 100 frt	5%	85.—	85.50
Bécsi giró- és pénztáregylet 200 frt	5%	—.—	—.—
Osztrák jelzálogbank 200 frt	5%	—.—	—.—
Magyar jelzálogbank II. kib. 200 frt	5%	104.75	105.25
Osztrák tartományi bank 200 frt	5%	96.80	97.30
Magyar országosbank 200 frt	5%	—.—	—.—
Magyar ált. municip. hit.-int. 200 frt	5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar bank 600 frt	5%	850.—	852.—
Unio-bank 100 frt	5%	91.40	91.70
Általános forgalmi bank 140 frt	5%	148.—	148.50
K) Közleked. vállalatok részv.			
Albrecht pálya 200 frt o.é.		62.50	63.25
Alföld-fiumei pálya 200 frt o.é.	5%	177.50	178.—
Arad-temesvári vasut 200 frt o.é.	5%	—.—	—.—
Cseh északi vasut 150 frt o.é.		182.50	183.50
Cseh nyugoti vasut 200 frt o.é.		—.—	—.—
Buschtiehradi vasut 500 frt p.p.	5%	840.—	845.—
Buschtiehradi v. (lit. B.) 200 frt o.é.		180.—	182.—
Dunagőzhajózási társas. 500 frt p.p.		531.—	533.—
Duna-drávai pálya 200 frt ez.	5%	—.—	—.—
Erzsébet pálya 200 frt p.p.	5%	231.—	231.50
Erzséb. p. Lincz-Budweis 200 frt o.é.	5%	—.—	—.—
Erzséb. p. Salzburg-Tirol 200 frt o.é.	5%	195.50	196.—
Ferdinánd északi pálya 1000 frt p.p.	5%	2324.—	2328.—
Ferencz-József pálya 200 frt o.é.	5%	206.50	207.—
Pécs-barcsi pálya 200 frt o.é.	5%	—.—	—.—
Károly-Lajosgalicziai p. 200 frt o.é.	5%	267.50	267.75
Kassa-oderbergi pálya 200 frt o.é.	5%	148.—	148.25
Lemberg-czern.-jassi p. 200 frt o.é.	3%	190.50	191.—
Osztrák-magyar Lloyd 500 frt o.é.	5%	543.—	545.—
Osztrák északnyugati p. 200 frt o.é.	3%	172.75	173.25
Osztr. é.-nyug. v. (Lit. B.) 200 frt o.é.	3%	174.25	174.75
Rudolf-pálya 200 frt o.é.	5%	170.50	180.—
Első erdélyi pálya 200 frt o.é.	5%	175.50	176.—
Osztrák államvasuttárs. 200 frt o.é.	5%	301.60	301.80
Déli pálya 200 frt o.é.	5%	149.20	194.50
Déléreszak-ném. összek. p. 200 frt p.p.	5%	148.—	148.25
Tiszavidéki pálya 200 frt p.p.	5%	249.—	250.—
Bécsi Tramway 200 frt o.é.	5%	212.—	212.25
Magy. gácsországi pálya 200 frt o.é.	5%	170.50	171.—
Magyar északkeleti pálya 200 frt o.é.	5%	164.75	165.25
M. nyug. székesf.-gráczi 200 frt o.é.	5%	171.—	171.50
L) Iparvállalatok részvényei.			
Osztr. általán. épitő-társaság 200 frt		—.—	—.—
Liesingi serfőzde 100 frt		61.25	61.75
Prágai vasipar-társulat 200 frt		184.50	185.—
Rima-murányi vas.-társ. 100 frt	5%	114.25	114.75
Salgó-tarjáni kőszénbánya 100 frt	5%	—.—	—.—
Bécsi fegyvergyár társaság 100 frt	5%	—.—	—.—
Nemzk. wagg.-kölcs.-t. Bpest 100 frt		—.—	—.—
Által. waggon-kölcs.-t. Bpest 80 frt	5%	87.50	88.50
Bécsi épitő-társaság 100 frt		85.—	86.—
Assicurazioni gen. com. 1000 frt p.p.	5%	—.—	—.—
«Duna» osztr. bizt.-r.-t. 200 frt o.é.	5%	300.—	—.—
Viszontbiztositó-t. bécsi 200 frt o.é.	5%	94.—	—.—
«Securitas» viszontbizt.-t. 250 frt o.é.		330.—	340.—
Bécsi élet- s jár.-bizt.-int. 200 frt o.é.	5%	—.—	—.—
Bécsi biztositó társaság 200 frt o.é.	5%	245.—	250.—
M) Váltók (látra).			
Amsterdamra 100 hol. frt	3%	—.—	—.—
Brüsseli 100 frank	3%	—.—	—.—
Német bankpiaczok 100 márka	4%	59.50	59.60
London 10 fontst.	2½%	121.60	121.75
Milano 100 ol. lira	4½%	—.—	—.—
Franczia bankpiaczok 100 frank	3%	—.—	—.—
Paris 100 frank	3%	48.25	48.30
Pétervár 100 rubel	6%	—.—	—.—
Svájczi piaczok 100 frank	3%	48.20	48.25
Zürich 100 frank	3%	48.20	48.25
N) Valuták.			
Császári és királyi arany	darabja	5.74	5.76
Császári és kir. reczés arany	darabja	5.74	5.76
Osztrák-magyar 8 frtos arany	darabja	9.65½	9.66½
20 frankos arany	darabja	9.65½	9.66½
20 márkás arany	darabja	11.91	11.93
Orosz imperiale	darabja	9.93	9.95
Sovereigns	darabja	12.12	12.16
Török arany lira	darabja	10.95	10.97
Mária-Terézia (Levant) tallér	darabja	—.—	—.—
Ezüst	100 frt o.é.	—.—	—.—
Ezüstjáradék-szelvény	100 frt o.é.	—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy	100 márka	59.50	59.60
Olasz bankjegy	100 ol. lira	48.15	48.25
Orosz papir rubel	darabja	1.22½	1.23½

Az iskolák kezdetének alkalmával

kész fehérnemüeket minden korú **fi-** és **leány-** gyermekek, úgyszintén **hölgyek** és **urak részére** minden nagyságban s a legkülönfélébb kiállitásban, a legnagyobb választékban, **harisnyákat** és minden **harisnya-** és **szövött-árú különlegességeket**; az igen keresett **Jersey tricot derékakat** minden szinben; **dr. Jaeger Gusztáv tanár úr** rendszere szerinti **normal alsóruhákat** stb. a legjutányosabb árak mellett ajánl

SIGMUND JÓZSEF,

rumburgi vászon-, készfehérnemű-, harisnya s szövött-áru-raktára.

Budapest. IV. Városház-utcza 2—4 sz.

10819 *Alapittatott 1846-ban.*

A magas császár. kir. helytartóság által Gráczban. 1877. évi 3808. sz. a. kiadott leirattal 10371

SORGER NÁNDOR tanárnak

engedélyezett

KERESKEDELMI-KÖZÉPTANODÁJÁN

Grácz, Admonterhof 5.

a 8-ik tanév kezdete szeptember 15, a beiratkozások addig naponkint eszközölhetők.

Rendelő órák 9-től 12-ig.

Csak vizsgázott tanerők nyujtanak oktatást. — A tanitványok munkálatai a gráczi országos kiállitáson 1880-ban a kiállitási éremmel tüntettettek ki. **Tandij 50 frt egy tanévre.**

A lejárt tanévre jelentés, ugyszintén prospektusok az iskolával egybekötött **Pensionat**-ról kivánatra dijmentesen megküldetnek.

A nekünk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönőirat folytán ezen intézet legmelegebben a ánlható.

Titkos betegségeket,

hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az **elgyengült férfierőt, magömléseket, a buja kórnak utókövetkezményeit, nőknél fehér folyást** bármennyire is idültek, valamint mindazon **női betegségeket**, melyeknek a **magtalanság** egyik főokozója, és **bőrbetegségeket**, gyógyit **uj gyógymód** szerint biztos sikerrel, **gyorsan és alaposan**

Dr. GARAI ANTAL

orvos, sebész, szülész és szemész tudor, volt cs. k. oszt.-főorvos. **Rendelő intézet:** Budapest, Terézváros gyár-utcza 3. II. em. bejárat a lépcsőről, a sugár-ut s király-utcza között. **Rendel:** naponta 10 órától d. e., egész 4 óra délutánig, este 7 órától 8 óráig. Dijazott levelekre a legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről is gondoskodva lesz. **Nőknek külön váróterem.** 10000

F. évi szeptember hó 15-től gyár-utcza 7. szám, I. emelet.

ÁRVERÉSI HIRDETÉS.

Minden a zálogkölcsön-intézetemben lejárt tárgyak 1884. évi szeptember 17-én délután 2 órakor egy kir. közjegyző jelenlétében árverés útján eladatnak.

Jogukban áll ennelfogva a t. cz. feleknek, lejárt tárgyaikat legkésőbb 1884. szeptember 14-éig meghosszabbitani.

Legolcsóbb pénzkölcsönök

kaphatók, a legnagyobb titoktartás mellett, mindennemű bel- és külföldi sorsjegyekre, értékpapirok, részvények, az összes bankok és takarékpénztárak letéti és zálogjegyeire, arany, ezüst és ékszerekre, ruhák és fehérneműekre, valamint mindennemű árukra (gyarmatárukra is) az uj zálogkölcsön-törvény XIV. t.-cz. szerint 1881. évi junius 1-én életbeléptetett, leszállitott kamatláb mellett

KOHN EDE

engedélyezett zálogkölcsön-intézete a vármegye-ház átellenében.

Budapest, gránátos-utcza 6-ik szám alatt.

(Bemenet a kapu alatt is van). 10895

ANDEL J. ÓVSZERE A MOLY ELLEN.

Moly elleni óvszerem a legbiztosabb védelmet nyujtja arra, hogy a téli ruhákba, szőrmékbe, butorokba, stb. a rendkivül kártékony moly be ne fészkelje magát; a leghatásosabb és legcsalhatatlanabb különlegességekből van úgy összeállitva **miszerint annak biztos hatására teljesen számolhatni.**

Ara üvegenként 25, 35, 50 és 70 kr.

ANDEL J.

tengertúli

rovarpora.

Nem tévesztendő össze a közönséges féregporral. A tengertuli por direkt készitett specialitás s biztos hatásu. Alkalmazása uj szerkezetü s olcsó 1579

féreg-porzó fecskendő

által történik. — Az emlitett por, mondhatni, természetfeletti erővel bír, kiirtja a **poloskát, bolhát, svábbogarat, munkaférget, molyt, legyet és hangyaférget**, egyátalán az egész férgek letét csodálatos gyorsan, biztosan és pedig olykép, hogy a férgekből semminemű maradékot sem hagy vissza. Ara üvegenként, 20, 40, 60, 80 kr. és 1 frt. Egy darab féregporzó gép ára 45 kr.

Budapesten Török J. gyógyszerésznél, király-utca 12.

Továbbá B.-Csaba: Badics. Beszterczebánya: Göllner. Brassó: Jekelius. Eger: Köllner. Eszék: Dienes. Kalocsa: Horváth. Kecskemét: Katona. Komárom: Kovách. Léva: Medveczky. Losoncz: Kirchner. Miskolcz: Szabó Gyula. Munkács: Traxler. N.-Várad: Molnár. Pozsony: Pisztóry. R.-Szombat: Liszka. Szarvas: Barts. Székesfehérvár: 9804 Dieballa. Zólyom: Stech.

Vadászat kedvelőinek.

Jó minőségű belőtt kétcsövü **Lefaucheux-fegyver** sodrony-csövekkel frt. 25—30. Damaszk-csövekkel frt. 32—75. Kétcsövü **Lancaster-fegyver** frt. 32—40. Damaszcsövekkel frt. 45—9. Egycsövü Lefaucheux női- és fiú-fegyver frt. 23—30. Ismétlő (Repetier) golyós-fegyver nagy vadakra frt. 52. Csőszfegyver frt. 6.50, 7.50. Kétcsövü kapszlis-fegyver frt. 12.50—18. **Minden egyes fegyvert puskaműveseinmel belövetek.**

Biztos Lefaucheux-töltények

	16-os	12-ős			16-os	12-ős
100 darab	barna 1.—	1.40.	Lancaster	barna	1.40	1.70.
	zöld 1.40	1.70.		zöld	1.70	2.—.

Nagy vadakra 5-ös golyó, doboza 70 kr. Töltényfojtás 200 drb. 30 kr. **Lőportárak biztonsági kettős zárral** ½—3 kilóra frt. 2—6. Töltőkészülék frt. 1.—1.50. Töltény-becsavaró frt. 3—4. **Fegyverzsák** frt. 4.50—10. Kemény fegyverszekrény frt. 8.—12. **Vadász-táska** frt. 3.50—12. Nagy vadásztáska nyúl-zsákkal frt. 7.50—14.50. Töltény-övek frt. 1.60—7. Tölténytartó kemény angol bőrből 24, 32, 36 drb töltényre frt. 8.75—12. Tölteny-szekrény zárral 150—300 drb töltényre frt. 8.—12. Kutyavezető zsinór 70 kr.—1.60-ig. Kutya-nyakravaló frt. 1.40—2.50. Kutyadresszirozó corallok frt. 1.50—2. **Uj! kutya-idomitó** meggátolja a kutyát vadak utáni szaladástól frt. 6. Kutya-ostor 80 kr., 1.50—3.50. Ujvárosi agarász-ostor frt. 4—10. Vadász-kürtök és kutya-sipok 60 krtól 12 frtig. **Vadcsalogatók** fogoly, fürj, kácsa, galamb, róka, nyúl, őz, szarvas és más vadak hangját utánzó sipok 60 kr.—1.50-ig. Vadkacsa-csalogató természetes nagyságu **gummi-kacsa** frt. 12.50. Aczél rókafogó frt. 2.50. **Vadász-szék** bot gyanánt is használható frt. 4.20—10. **Vadász-gamásni**, erős vizhatlan kelme és bőrből frt. 4.50—7.50. Vadász tapló-sapka frt. 2. **Vadász-kulacsok** frt. 1—2, pohárral frt. 2, 3, 5. Pinczetok 3, 4, 6, 8 üveggel frt. 7—12. Jó fogásu erős **Bulldogg-zsebkés** frt. 1. Vadász-kés és villa frt. 1. Vadász- és tarkó-kések frt 6.—18. Kanóczos tűz-szerszám 85 kr. Pontosan járó erős nickel **Remontoir vadász-óra** frt. 10. **Angol disznóbőr-nyereg** frt. 15—35. **Angol bőrkantár** frt. 2.65—8. Kengyel-szijjak, izzasztók, stb. **a lovagláshoz tartozó czikkek dús választékban. Bőrkenőcs** a bőrnemű puhántartásához, doboza 50 kr., frt. 1, 1.50. **Nubian Blacking** bőrlack 90 kr. Ércznemühöz tisztitó-por, doboz 25, 50 kr. **Biztonsági istálló-lámpás** olajra és petroleumra frt. 2—3. **Erős gummi esőköpeny** frt. 10—20. **Mulatságnak!** Flobert-puska nem durranó, lövészet gyakorlásához vagy madarakra frt. 7—25. Flobert-töltények 100-a golyós 45 kr., frt. 1.50, sörétes frt. 1.20, 2. **Vas czéltábla** kiugró bohóczczal frt. 3.50—5, mozsárral frt. 6—9. Légpisztoly szőr-nyillal és golyóval frt. 7.50. **Teljes torna-készülék** utasitó iskolával frt. 15. **Szines papir-lampionok** kerti ünnepélyek kivilágitásához 20, 30, 40 kr. **Valódi Houblon** kész czigaretta-papir szopókával 3 nagyságban, 100-a 35 kr., hozzá toló-gép 30 kr. Szárazon szivó csatornás vadász fa-pipa frt. 1—1.30. **Automat cigarettakészitő** egyszersmind dohány-szelencze, a fedél betevése által kész cigarettát nyerünk frt. 2. Kevés erővel kezelhető dohányvágó, nagy fogas hajtókerékkel, két késsel frt. 16. **Belőtt biztonsági revolverek** 25 tölténynyel frt. 4.50, 5.50, 6.50, diszesebb kiállitásban frt. 7, 8—20. Angol buildogg kis formáju erős lövésü revolver frt. 10, 11, 12. Revolver-töltények 100-a frt. 1.40—3. Boxer életmentő a mellényzsebben frt 1. **Athleta vasbot** bőrrel bevonva frt 5.

Meg nem felelő tárgyakat visszaveszek.

Próba-megrendeléseknél nagy képes árjegyzéket mellékel

KERTÉSZ TÓDOR

Budapest, Dorottya-utcza 1. sz.

KIS HIRDETÉSEK

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 krba kerül, hirdetésekért, melyek a hirdető félnek lakczimével el vannak látva, minden egyes közlés után 30 kr. bélyegdij fizetendő.

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postai bélyeg beküldetik, és a hirdetés számja közöltetik.

Középkoru özvegy ur egy csinos fiatal leánynyal ösmeretséget óhajtana kötni, kinek gond nélküli és kellemes jövőt biztosithat. Szives ajánlatok «B. B. 37. szám alatt a lap kiadóhivatalába küldendők. 7691

Félix! Tudositlak, hogy ott voltam, a honnan a levelet küldted. Megjártam, ird meg, rendes helyre miért nem jöttél és hova irhatok neked? 7713

Eladás.

Butorok. Fekete, elegáns tölgyfa-ebédlő berendezés, háló szoba, salon, továbbá több butordarab, tükörfal, szőnyegek, függönyök, teritők, képek, lámpák és konyhaedények, összesen vagy egyenként azonnal eladók. Budapest Harisch-bazár, fölépcső, félemelet 20, bejárat a városháztérről. 7664

Eladó. Egészséges és tiszta, középfinom birkanyáj 336 darabbal. Bövebbet a kiadóhivatal. 7716

Magyarország legnagyobb vidéki városainak egyikében egy elegáns és nagyon jó menetü női kalap- és divatáru-üzlet közbejött családi körülmények folytán azonnal eladandó. Ajánlatok «Női kalapok» czim a. a kiadóhivatalhoz intézendők. 7697

Jó karban levő társaskocsi (omnibus), egy és két lóhoz való ruddal eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 7704

Váczon a város legszebb részén egy igen csinos ház eladó. Bővebben a kiadóhivatal. 7654

Ház-eladás. Rákos-Csabán egy ujonnan épült, zsindelyfedelü ház eladó. Bövebbet a kiadóhivatal. 7643

Hegedü, czimbalom, kisbőgő eladó. 7675

Budapesti X. kerületben, Kőbányán, a tüzér utczában, 7362. számu, egy emeletes adómentes ház, a losonczi és a tiszavidéki vasut indóháza közelében, szabad kézből eladó. Bővebb értesitéssel szolgál egri lakos Okolicsányi Ödön megbizott. 7576

Gőzcséplőgép, elsőrendü angol készitmény, 8 lóerőre, teljesen jó karban, a haszonbér lejárata miatt eladó. Venni szándékozók a gépet még néhány napig működni is láthatják. Bővebb felvilágositást az «Egyetértés» kiadóhivatala nyujt. 7647

Budapest közelében, Erzsébetfalván, háztelkek olcsón részletfizetésre eladók. Bövebbet a kiadóhivatalban. 7631

Butor. Elegáns háló- és ebédlőszobák legujabb divat szerint, valamint konyhaberendezések kaphatók Reisz II. József asztalosnál sugárut 29/31 az udvarban. 7720

Vétel.

A magyar államvasutak Budapest-Szőnyi vagy Budapest-Gyöngyösi vonala mentén venni kiván egy házat, kerttel esetleg néhány hold földdel, 8—10 ezer frt értékig. Irásbeli ajánlatok «Rácz» jegy alatt a kiadóhivatalba küldendők. 7714

Használt zongora kerestetik azonnali megvételre. Értesités a kiadóhivatalban nyerhető. 7722

Óvadékképes nő és egy szolid kisasszony keresnek péküzleti, czukrászati, tej-, gyümölcs-, vagy bármely tisztességes bolt-üzletet, melyet ketten kezelni képesek. Értesités «Józsa» czimmel a kiadóhivatalba kéretik. 7727

Alkalmazást nyer

Füszerkereskedő-tanoncz. Egy 14—15 éves, jó családból való fiu, ki a magyar és német nyelvben jártas, felvétetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 7721

Azonnal állandó alkalmazást nyerhet Erdély részére egy szolid fiatal egyén, ki hajlandó magát egy hirneves háztartási czikk elárusitására mozgó-ügynöknek kiképeztetni. Ajánlatok bizonyitv. és arczképpel «Ügynök 1522» alatt e lap kiadóhivatalába. 7667

4—6 osztályt végzett, jóravaló fiatal embert keresek, kedvező feltételek mellett gyógyszerész gyakornoknak. Bővebbet a kiadóhivatal. 7726

Ezer holdas birtokban önálló gazdálkodásra egy gazdatiszt jó bizonyitványokkal kerestetik. Ajánlatok «A. B.» czim alatt Hegyalja-Mádra poste restante intézendők. 7681

Kiszolgálásra kerestetik lakás és fizetésért varró- vagy más állandó foglalkozásu leány. 7725

Állandó alkalmazást nyerhet egy nem nagyon fiatal leány vagy asszony mint elárusitónő egy erdélyi varrógép gyári raktárában. A magyar és német nyelvismerete, nemkülönben kitünő bizonyitványok kivántatnak. Ajánlatok «Elárusitónő 522» alatt e lapok kiadóhivatalába. 7666

Nevelő kerestetik, ki magántanulót 4-ik reál tantárgyakra tanitaná és kereskedelmi akadémiára előkészitené, németül alaposan, franciául kezdetlegesen, szépirásban, zsidó hittanban oktatná. Fizetés 200 frt teljes ellátással, ha ki kereskedelmire sikerrel már készitett elő, 250 frt. Ajánlatokat bizonyitványokkal elfogad Löffler Mór Csanád, Apátfalván. 7728

Alkalmazást keres

Kertész, ki szakmájában ügyes s jó bizonyitványai vannak, alkalmazást keres. Czime a kiadóhivatalban. 7703

Fiatal ember állomást keres 200 frt óvadék letétele mellett. Bővebbet a kiadóhivatal. 7641

Rajz-tanárjelölt ajánlkozik festészet, rajz, mintázás és műfaragásból órák adására csupán lakásért. Megkeresések «Festészet» czimen a kiadóhivatalba kéretnek. 7718

Ügyes műkertész, ki a kertészet minden ágában jártas, valamely nagyobb kertészetnél alkalmazást keres. Czime Dlaszk Károly, Ferihegy, Vecsés mellett. 7729

Egy vidéki özvegy tanitóné 12 éves leánykája számára helyt keres tisztességes magyar uri házhoz kis gyerekekhez, s miután czélja a magyar nyelv elsajátitása, szolgálatait ingyen teljesitené. Levelek e lap kiadóhivatalába «Özv. Br. Kr.» alatt küldendők. 7702

Nevelőnő alkalmazást ki okleveles tanitónő, az elemi tantárgyakban jártas, magyar és német nyelvet tökéletesen beszéli, jól rajzol. Kezdőknek képes zongorában és franczia nyelvben oktatást adni. Bövebbet a kiadóhivatal. 7724

Intelligens, középkoru nő, ki a háztartás és falusi gazdaság vezetésében jártas, alkalmaztatni óhajt mint házvezetőnő, házi kisasszony vagy kulcsárnő. Szives ajánlatok e hó 15-ig kéretnek «Házias nő» czim alatt a kiadóhivatalba. 7719

Kezelő gazdatiszt-nek ajánlkozik egy 42 éves tapasztalt gazdatiszt, a ki több nagyobb gazdaságban volt alkalmazva. Bövebbet a kiadóhivatal. 7717

Lakás és bérlet.

Két diák teljes ellátással felvétetik. a belvárosban, arányos dij mellett. Tudósitás a kiadóhivatalban. 7730

Sugáruton, vagy ahhoz közel kerestetik két ur részére egy csinos butorozott teljesen különbejáratu szoba októbér 1-sőtől. Ajánlatok «Szoba» jeligével a kiadóhivatalba kéretnek. 7074

Felvidéki tagositott birtok 1700 magyar hold jó buzatermő föld, marhatartásra kitünő, Tisza mentén, vasutvonal mellett, várostól félórányira, országuti közlekedés mellett bérbeadandó 10—12 évre. Feltételek megtudhatók Bendik Ferencz urnál ujvilág-utcza 6. Budapesten. 7689

Oktatás.

Északnémet hölgy, ki angolul és francziául beszél, állást keres Budapesten, finom keresztény családnál fizetés nélkül. Levélbeli ajánlatok a kiadóhivatalhoz «G. E.» jegy alatt. 7731

Angol leczkéket ad egy hölgy, ki Londonban neveltetett. Ajánlatok «S. A.» jegy alatt a kiadóhivatalhoz. 7732

Hegedü, zongora, czimbalom, német, franczia oktatás. 7674

Különféle.

Teljes ellátást keres szeptember 15-re egy fiatal ember, oly családnál, ahol a társalgási nyelv német. Hanza Ferencz, Budapest, József-utcza 23. 2 ajtó. 7712

Pension. Budapesten ösmeretes énekmesternő, mérsékelt dij mellett, egy vagy két, zeneakadémiát vagy zenedét látogató, fiatal hölgyet, teljes ellátásra vesz fel. Ének és idegen nyelvek tanittatnak. Ajánlatok «Tanitás» czim alatt a kiadóhivatalhoz. 7628

Társ kerestetik 900 holdas, olcsó földbérlethez 10,000 forinttal. Bővebbet a kiadóhivatal. 7715

STEFÁNIA KORONAHERCZEGNŐ FORRÁS 10 első kiállitási dij **KRONDORFI SAVANYUKÚT** szénsavdús, természetes, alkalikus asztali viz. Elismert a lélegzőszervek és gyomor bántalmak ellen. Kútvállalat: KAHL és Tsa Krondorfban Karlsbad mellett. Raktár Budapesten Göbel és Stiffe VII., Klauzál-utcza 6. továbbá kapható Emmerling és Rabschnál koronaherczeg utcza, valamint a vendéglőkben. 185

Kerestetik idősebb külföldi ur által egy **elegans butorozott lakás** csöndes, gyermektelen családnál, vagy korosabb distingvált hölgynél. Ajánlatok a hetenkinti haszonbér közlésével **A. A. 60.** jegy alatt **Poste restante Bécsbe** intézendők. 10925

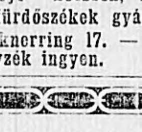

5 akó vizzel és 5 krajczár ára szénnel meleg fürdőt késziteni, Árak 20 frttól feljebb. Havi részletfizetésre is 7000 darab van használatban. L. Weyl Bécsben, füthető fürdőszékek gyára, Kärntnerring 17. — Képes árjegyzék ingyen. 10911

«Pallas» irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadóhivatalában *Budapest IV. ker. gránátos-utcza 6. sz.* megjelent és minden könyvárusnál megrendelhető:

MAGYAR LEXIKON

AZ EGYETEMES ISMERETEK ENCYKLOPEDIÁJA

Egészben 16 kötet, (160 füzet). 160 képes melléklettel. — Eddig megjelent 157 füzet.

Ezen a maga nemében egyetlen és különösen a magyar viszonyokat fölkaroló, minden tudományágat, történelmi, földrajzi s életrajzi adatokat tömören magában foglaló mű, egymaga úgyszólván egy egész könyvtárt pótolni képes. Kapható füzetenkint 30 kr, füzött kötetenkint csinos boritékban 3 frt, piros, barna vagy zöld szinü diszes angolvászonkötésben 4 frtért.

Ajánljuk a t. olvasóközönség különös figyelmébe.

A FRANKLIN-TARSULAT kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvkereskedésben kapható:

KÖZHASZNU CSALÁDI KÖNYVTÁR

Egy-egy kötet füzve 40 krajczár.

1. **Legujabb levelező-könyv a magyar nép számára.** Szerk. Verőczi Sándor.
2. **Az alkalmas házi-ügyvéd** és törvényjártas tanácsadó. Szerk. Verőczi Sándor.
3. **Magyarország története** rövid vonásokban. Szász K.-tól.
4. 5. **Regélő István bácsi.** Mulatva oktató családkönyv. Szerk. Májer István. Két kötet.
6. **Gazdasszonyok könyve.** Vörös Esztertől.
7. **Az ügyes szakácsnő.** Vörös Esztertől.
8. 9. **Egészség könyve.** Egészségi szabályok, a leggyakrabban előforduló betegségek- s a beteg-ápolásról. Irta K.-Beniczky Irma. Két kötet.
10. **A tollasok világa.** Gyakorlati **utmutatás a baromfi** és különféle **disz-madarak** czélszerü **ápolására és tenyésztésére.** Irta K.-Beniczky Irma.
11. 12. **A mindennapi életből a nőknek.** Irta K.-Beniczky Irma. Két kötet.
13. **A divat szélsőségei.** Irta K.-Beniczky Irma.
14. **Házasodjunk!** Irta Dr. Sikor József.
15. **Gyakorlati széptan.** Irta K.-Beniczky Irma.
16. **Anyák könyve.** A gyermek első nevelésének legfontosabb kérdéseiről. Irta Dr. Riecke G. A.
17. **A nők apró kötelmei s ezek fontossága az életben.** Irta K.-Beniczky Irma.
18. **Babonaság a salonban.** Irta K.-Beniczky Irma.
19. **Tanácsok a gyermekek természetszerü testi nevelésére.** Irta Steiner János. Forditotta K.-Beniczky Irma.
20. **Gyakorlati szépitészet.** Németből, Klenke A. után K-Beniczky Irma.
21. **A feleség.** Irta Dr. Sikor József.
22. **A nők előnyei.** Irta Dr. Sikor József.
23. **Illemtan.** A társadalmi illemszabályok kézikönyve. Mme D'Alq és Ebhardt Ferencz munkái után irta K.-Beniczky I.
24. **A művészet a házban.** Falke munkája után. Irta K. Beniczky Irma.
25. **A leányérzelem világa.** Irta K. Beniczky Irma.
26. **Népszerü nemzetgazdaságtan.** A franczia akadémia által a legelső díjjal koronázott pályamű. Irta Block Mór. Tizedik kiadás után forditotta Dobóczky Lajos

---

„NEMZETKÖZI CZIMLAP“

igen fontos minden kereskedőnek és iparosnak; megjelenik havonként 2-szer; előfizetési ára egész évre 5 frt. — **Mutatványszámokat 25 kr. bélyeg beküldése mellett szétküld a Nemzetközi Czimlap kiadóhivatala**

10860 Bécs, II., Praterstrasse 13.

REICHARD és FRÖHLICH

22. Budapest, Károlykörut, károly kaszárnya **22.**

ajánlják ujonnan berendezett czipőgyári raktárukat, dus választék mellett, legelegánsabban kiállitva u. m.

1 pár női, komodczipő ... ... 1 frt 10 krtól feljebb
1 « bőr, lasting vagy nemez női sétaczipő 2 frt 40 « «
1 « női bőr, vagy lasting czipő 16 cm. magas ... ... 3 frt 20 « «
1 uri vikszosbőr czipő erős talppal ... 3 « 50 « «

férfi, gyermek és fiu-csizmák, ugyszintén gyermek és leányczipők a legnagyobb választékban bámulatos olcsó árak mellett.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek, meg nem felelő küldemények kicseréltetnek. 10828

Nagybani vásárlók előnyös engedményben részesülnek.

Árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve.

---

310 ctm. őszi és téli pyapjuszövet egy férfi öltözetre 4.78, 7.39, 9.34; 10914
220 ctm. téli kabátszövet 5.52, 8.98.

Minták bérmentve, minta nélkül szövetet nem küldök, mindenki győződjék meg, mit vesz.

Krausz Lipót fia posztó gyári és ruharaktára Budapest. belváros, kigyótér 3.

ARANY ÉREM.

Nemzetközi gyógyszerészeti kiállitás,

Bécs 1883.

Csak jeles chocoládénk huzamosb időn át való használata elégitheti ki a fogyasztót. — Raktárak a finomabb füszerkereskedésekben. 10889

IGÉRVÉNYEK

Tiszavölgyi sorsjegyekre.	Bécsvárosi sorsjegyekre
10921 á 2 frt és bélyeg.	á 2 frt 50 kr. és bélyeg.
Főnyeremény	Főnyeremény
o.é. 100,000 frt	o.é. 200,000 frt
Huzás szeptember 15.	*Huzás október 1.*

Mind a két igérvény együttvéve 5 frt bélyeggel együtt.

A MERCUR kiadóhivatalának

bank- és váltó-üzlete BUDAPESTEN

Dorottya-utcza 12. *Politzer S.* Dorottya-utcza 12.

A „Mercur“ lapnak előfizetési ára egy évre 2 frt o. é.

Női éjjeli hálókötösök legfinomabb minőségüek, igen hosszuka s egész hosszaságukban schweiczi himzés-betéttel ellátva, rendkivül csinos kiállitásuak. Minden hölgy részére pompás darab. Drbonként 1 frt 50 kr., uczatonként 16 frt 50 kr. Ugyanazok csinos kivitelben s dus himzéssel, két volanttal és plissével, drbonként 1 frt 90 kr., tuczatonként 20 frt. 10844

Továbbá különféle fehérneműek s kézműáruk nagyban és kicsinyben olcsón eladók egy bécsi nagy kiviteli üzlet feloszlása következtében. Megrendelések és tudakozódások czimzendők: **W. W. Hauptpost restante Wien.**

Gyengeségi állapotok.

Férfigyengeség fiatal és idősebb férfiaknál, kezesség mellett és állandóan gyógyittatik **Dr. Müller törzsfőorvos Miraculo készitményei** által. Ára 3 frt 10 kr, postán 25 krral több.

Dr. Müller törzsfőorvos Miraculo injectió-ja és labdacsai veszély s fájdalom nélkül gyógyitanak minden kifolyást néhány nap alatt. Ára 1 frt 60 kr., postán 20 krral több. Csakis **Schneidt Miksa St. Georgs gyógyszertárában** kapható Bécsben, V., Wimmergasse 33, hova minden irásos megrendelés intézendő. 10707

Raktár **Budapesten, Török József** gyógyszertárában.

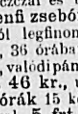

TASCHEN UHREN fl 2.78.

A világ legjobb órái. óraláncczal és tokkal 2 frt 78 kr. Genfi zsebórák valódi álany aczélból legfinomabb hengeróra művel, 36 órában egyszer huzandókfel, valódi pánczél-óraláncczal 4 frt 46 kr., ugyanolyan horgony-órák 15 köre, pánczél-óraláncczal 5 frt 96 kr., valódi álany-aczélremontoir zsebóra kulcs nélkül felhuzható, valódi pánczél óraláncczal 8 frt 95 kr. Ugyanazok valódi ezüstben 11 frt 20 kr., legfinom. női zsebórák valódi pánczél óraláncczal 4 frt 80 kr., 5 frt 80 kr., 6 frt 80 kr. Pánczél-óralánc egyedül 1 frt 20 kr. RIX órás, Bécsben, I

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Budapesten IV ker., himzö- és kalap utcza sarkán.

Pályázat.

Hajdumegye Földes községben megürült 300 frt évi fizetés s egyéb javadalmazással összekötött **állatorvosi** állomásra pályázat nyittatott; a pályázatok f. év nov. 15-ig alólirthoz beadhatók. Az állomás 1885-ik évtől három évre töltetik be; egyéb feltételek a hely szinén megtekinthetők.

Földes, szept. 1. 1884. 10905

Szabó Imre biró.

ÓVÁS. ÓVÁS.

Hogy t. vevőimet csalódásoktól megóvjam, ezennel nyilvánosan kijelentem, hogy nekem **itt helyben csak egy** uri ruhaüzletem van, s ez **csak a Kristóf téren 2. sz. a. I. emeleten Nagy-Kristófhoz** czimzett házban létezik.

ROTHBERGER JAKAB.

cs. és kir. udvari szállitó

BUDAPESTEN.

MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK.

39802 szám.

Az adriai kikötők között egyrészt és a zágráb-sziszek-doberlini vonal, valamint cs. kir. katonavasut banjaluka-doberlini vonala állomásai között, másrészt gyors- és teheráruk közvetlen szállitására nézve f. é. febr. hó 10-étől fogava fennálló közvetlen dijszabásokhoz tartozó I. sz. pótlékok, f. é. szeptember hó 15-én lépnek életbe, melyek több áruczikknek a dijszabásokba való felvételét, továbbá a födijszabás dijtételeinek részbeni megváltoztatását illetőleg mérséklését tartalmazzák.

E pótlékok példányai dijszabási ügyosztálynnknál kaphatók.

Az igazgatóság.

49210. sz.

A cs. kir. szab. Károly Lajos vasut, a csász. kir. szab. Lemberg-czernowitz-jassy vaspálya, az első magyar-gácsországi vaspálya és császári királyi osztrák államvasutak gácsországi vonalainak állomásairól Pozsony állomásra teljes kocsirakományokban szállitandó szarvasmarhaküldeményekre nézve folyó évi szeptember hó 10-én kivételes dijszabás lép életbe, mely a kérdéses küldeményekre megállapitott különös határozmányokat s rakterületi négyszögméterenként számitott közvetlen dijtételeket tartalmaz.

Budapest, 1884. szeptember 3-án.

Az igazgatóság.

47971. szám.

A F. é.

Kisasszony-ünnep,

valamint Munkácsy Mihály

Krisztus a Kálvárián

czimü nagy festményének kiállitása alkalmából a magy. kir. államvasutak városi menetjegy irodája által kéjvonatok fognak Bpestre indittatni, melyekhez a m. kir. államvasutak központi hálózatának összes állomásairól, továbbá a dályabródi vonal, alföld fiumei, magyar-északkeleti, kassa-oderbergi és magyar gácsországi vasut nagyobb állomásairól rendkivül mérsékelt II. és III. osztályu menettérti s egyidejüleg emlitett kiállitásra szóló belépti jegyek fognak kiszolgáltatni, melyek **mindenkor**, tehát a forintos napokon is érvényesek lesznek. A menettérti jegyek f. é. szeptember hó 6-án, valamint a határállomásokról az utóbbi napon kiinduló s Bpestre még csak szeptember hó 7-én reggel érkező valamenyi személy- és omnibusz vonathoz-gyorsvonatok kivételével adatnak ki.

A visszautazás f. é. szeptember hó 7-én délutántól kezdve közlekedő bármely személy, vagy omnibusz vonattal gyorsvonatok kivételével bezárólag szeptember hó 15-ig történhetik. A miskolcz-füleki, bánréve-dobsinai és feled-tiszolczi szárnyvonalak állomásain kiadandó menettérti jegyek **visszautazás** alkalmával a hatvan-miskolczi utirányon át is érvényesek. Hogy a kéjvonatokkal utazók részére a mérsékelt menetdijon kivül még egyebb anyagi előnyök is engedélyezhetők legyenek, a m. kir. államvasutak városi menetjegy irodája több budapesti vállalkozónál és mulató helyek tulajdonosainál mérsékelt belépti dijakat, továbbá több fővárosi kereskedőnél is megfelelő ármérséklést eszközölt ki.

A vasuti állomásokon történő jegyváltás alkalmával az utasoknak dijmentesen szelvényfüzetek fognak kiszolgáltatni, melyekben az emlitett kedvezmények igénybe vételére vonatkozó szelvények foglaltatnak.

A menettérti és belépti jegyek árai, valamint a jegyek kiadására vonatkozó bövebb határozmányok a városi menetjegy iroda falragasz alaku hirdetményeiből kivehetők.

Budapesten, 1884. augusztus 29-én.

A katonai iskola

Budapesten, V. nagykorona-utcza 13. sz.

f. évi szeptember hó 1-én veszi 15-ik évfolyamának kezdetét a következő tanfolyamokkal

I. **Az előkészitő folyamok** minden cs. és k. **katonai képzőintézet** és **hadapródiskola részére.**
II. **A tényleges hadapród tanfolyam** olyanok számára, kik a hadapród- vizsgát letenni szándékoznak.
III. **A tartalékos tiszti tanfolyam** szolgálatban lévő, vagy tartalékos egy éves önkéntesek számára.

Az iskola egy tápintézettel van összekötve. Bővebb értesitést a prospektusok nyujtanak. 10277

FISSINGER JENŐ ny. kapitány, igazgató.

«Pallas» irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadóhivatalában *Budapest IV. ker. gránátos-utcza 6. sz.* megjelent és minden könyvkereskedőnél megrendelhető:

FRANCZIA-MAGYAR SZÓTÁR.

SZÓJEGYZÉK ÉS NYELVTANI MEGJEGYZÉSEK A FRANCZIA AKADÉMIA, RESCHELLE ÉS A LEGJELESEBB FRANCZIA SZÓTÁRAK UTÁN.

Ara füzetenkint 15 kr. 3 kötetbe füzve 5 frt

3 diszes félbőr-kötésben 7 frt.

ZSIGMONDI KÁROLY

KOCSIGYÁROS

5029

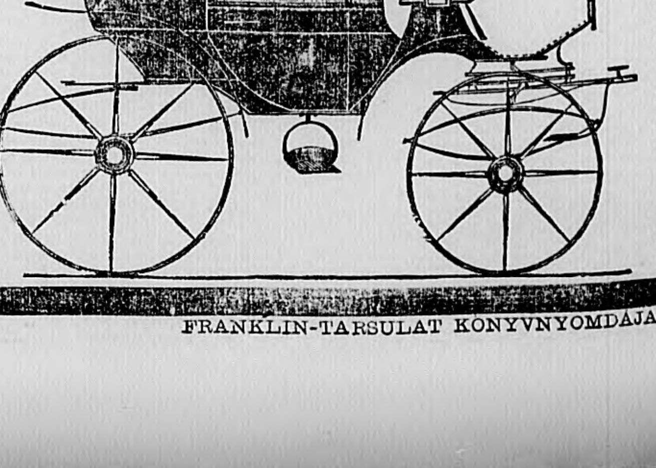

Muzeum-körut 21. szám alatt

Képes árjegyzéket bérmentve